2025

A 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentés az uniós közös vállalkozásokról és hasonló testületekről

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK

HU

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Telefon: +352 4398-1
Megkeresés: eca.europa.eu/hu/contact
Weboldal: eca.europa.eu
Közösségi média: @EUauditors

Bővebb tájékoztatást az Európai Unióról az interneten talál (http://europa.eu).

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2026

Tartalomjegyzék

Előszó 4

1. fejezet Általános bevezetés 6

Jelentésünk felépítése 7

Az Unió közös vállalkozásai és hasonló szervei 8

Típus, szám és székhely 8

Finanszírozás, költségvetés és személyzet 10

Az Európai Uniós Ügynökségek Hálózata 15

A Számvevőszék megbízatása és a mentesítés 16

2. fejezet Az ellenőrzési eredmények áttekintése 18

Bevezetés 19

A beszámoló megbízhatósága 20

A bevételek és a kifizetések szabályszerűsége 21

Bevételek 23

Kifizetések 24

A költségvetés végrehajtása 27

Programvégrehajtás 30

Az ellenőrzéseink során feltárt csalásgyanús esetek 36

A Számvevőszék egyéb kiadványai a közös vállalkozásokról 37

Ajánlások 38

3. fejezet Az Európai Unió közös vállalkozásaira és hasonló szervekre vonatkozó megbízhatósági nyilatkozatok 40

3.1. A megbízhatósági nyilatkozatokat alátámasztó információk 41

3.2. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 (SESAR 3) Közös Vállalkozás 44

3.3. Tiszta Légi Közlekedés (CA) Közös Vállalkozás 51

3.4. Innovatív Egészségügy (IHI) Közös Vállalkozás 57

3.5. Tiszta Hidrogén (Tiszta H2) Közös Vállalkozás 64

3.6. Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 72

3.7. Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság (CBE) Közös Vállalkozás 80

3.8. Európai Vasút (EU-Rail) Közös Vállalkozás 88

3.9. Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás 95

3.10. Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások (SNS) Közös Vállalkozás 105

3.11. Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás 112

3.12. Európai Kiberbiztonsági Kompetenciaközpont (ECCC) 120

Az Euratom keretében működő közös vállalkozás 126

3.13. Fúziósenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás 127

I. melléklet. A jelentésben szereplő európai uniós közös vállalkozások és hasonló szervek jegyzéke 137

II. melléklet. Ellenőrzési módszer és módszertan 138

III. melléklet. A Számvevőszék egyéb kiadványai a közös vállalkozásokról és hasonló szervekről (különjelentések, áttekintések és vélemények) 145

IV. melléklet. A korábbi években megfogalmazott ajánlások hasznosulásának vizsgálata 147

Rövidítések 150

Előszó

Az uniós közös vállalkozások és hasonló szervek (a továbbiakban: közös vállalkozások) több stratégiai területen is jelentősen hozzájárulnak Európa versenyképességéhez. A négy tagállamban működő 12 közös vállalkozás hatékony uniós kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs programokat támogat, bemutatva a kutatás gyakorlati alkalmazási lehetőségeit.

A közös vállalkozásokról szóló idei éves jelentésünknek nemcsak a **megjelenése új**, de **a megbízhatósági nyilatkozat tekintetében is megújult megközelítést alkalmaz**. Célunk, hogy ezt a lehető legnagyobb mértékben összehangoljuk az uniós költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentésünkben alkalmazott megközelítéssel. Ezzel, és különösen azzal, hogy ajánlásokat adunk ki az ellenőrzött szervezetek számára, további hozzáadott értéket kívánunk nyújtani az éves mentesítési eljáráshoz. Az idei jelentés formátumában bekövetkezett változások azt is tükrözik, hogy az elmúlt években nőtt a közös vállalkozások száma és költségvetése, amellett a megbízatásuk is bővült. Ezeket a változásokat gondosan mérlegeltük, majd azokról a költségvetési hatóságokkal és az ellenőrzött szervezetekkel is egyeztettünk.

A 2025. évi pénzügyi évtől kezdődően **két**, az összes közös vállalkozásra kiterjedő **véleményt** is kiadunk: egyet a **bevételeik**, egyet pedig a **kifizetéseik jogszerűségéről és szabályszerűségéről**. Ez a két vélemény újdonságot jelent, a korábbi években nem adtunk ki ilyeneket. E vélemények alátámasztására olyan mértékű ellenőrzési munkát végeztünk, hogy azok észszerű bizonyosságon alapuljanak. Ami az uniós költségvetés végrehajtására vonatkozó megbízhatósági nyilatkozatunkat illeti, standard bizonyossági modellünkkel statisztikailag érvényes becsléseket készítünk a közös vállalkozások kifizetéseinek hibaszintjéről.

Ugyanakkor minden pénzügyi évre és minden egyes közös vállalkozásra vonatkozóan három **egyedi véleményt** adunk ki a következőkről:

- **a beszámolók megbízhatósága**;
- **a bevételek jogszerűsége és szabályszerűsége**;
- **a kifizetések jogszerűsége és szabályszerűsége**.

Harmadik, a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló véleményünk jelenleg korlátozott bizonyosságon alapul, mivel az egyes közös vállalkozások szintjén korlátozottabb mértékű ellenőrzést végeztünk.

Emellett a 2025. évi pénzügyi évtől kezdődően módosítottuk a **közbeszerzési hibák** pénzügyi hatásának számszerűsítésére alkalmazott megközelítésünket, figyelembe véve az alkalmazandó szabályoknak való meg nem felelés mértékét. Ez a változás a Számvevőszék valamennyi szabályszerűségi ellenőrzését érinti, beleértve az uniós költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentés céljára végzett ellenőrzéseket is.

Végezetül az Unió általános költségvetésére vonatkozó ellenőrzési megközelítésünkkel összhangban konkrét **ajánlásokat** adunk ki az egyes közös vállalkozásoknak (vagy azok

csoportjainak) arra vonatkozóan, hogy miként kezeljék az ellenőrzéseink során feltárt jelentős hiányosságokat. Az ajánlásaink hasznosulását is meg fogjuk vizsgálni, amikor végrehajtásuk esedékessé válik.

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

1. fejezet

Általános bevezetés

Jelentésünk felépítése

1.1. Ez a jelentés a 12 közös vállalkozásra és hasonló szervre (a továbbiakban együttesen: „közös vállalkozások”) irányuló, a 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó ellenőrzésünk eredményeit mutatja be. A jelentés az alábbiak szerint épül fel.

- Az 1. fejezet a közös vállalkozásokat, valamint a Számvevőszék küldetését és szerepét ismerteti.

- A 2. fejezet a közös vállalkozásokra irányuló, a 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves ellenőrzésünkről nyújt áttekintést. Itt két véleményt adunk ki az alapul szolgáló tranzakciókról, az összes közös vállalkozásra vonatkozóan. Az első vélemény a bevételeik, a második pedig a kifizetéseik jogszerűségéről és szabályszerűségéről szól. A 2. fejezet említést tesz a közös vállalkozásokkal kapcsolatos egyéb kiadványainkról is.

- A 3. fejezet a 12 közös vállalkozásra vonatkozó egyedi megbízhatósági nyilatkozatainkat tartalmazza azok beszámolóinak megbízhatósága, valamint az alapul szolgáló bevételek és kifizetések jogszerűsége és szabályszerűsége tekintetében. Adott esetben a figyelemfelhívó megjegyzésekben kitérünk egyes jelentős témákra, bemutatva a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő fontos kérdéseket, az egyéb kérdésekről szóló szakaszokban pedig az éves beszámolóban közzétettektől eltérő témákat tárgyalunk, illetve megtesszük ezekről észrevételeinket. A különösen fontos kérdések kapcsán ajánlásokat is megfogalmazunk. Ezek végrehajtását esedékességük időpontjában, de mindenképpen legkésőbb három évvel az eredeti ajánlást követően, nyomon is követjük majd.

- Jelentésünk tartalmazza a közös vállalkozásoknak az ellenőrzésünk eredményeire adott válaszait is.

1.2. Törekszünk arra, hogy megállapításainkat tömören mutassuk be. Mindamellett nem mindig kerülhetjük el az Unióval, az uniós szakpolitikákkal és költségvetéssel, illetve a számvitellel és ellenőrzéssel kapcsolatos szakkifejezések használatát. A honlapunkon megtalálható „Az Európai Számvevőszék 2025. évi éves jelentése” című dokumentum glosszáriuma, amely ismerteti e szakkifejezések egy részét.

Az Unió közös vállalkozásai és hasonló szervei

Típus, szám és székhely

1.3. A közös vállalkozások egyedi jogi személyek, fő feladatuk a tudományos ismeretek piacképes, áttörést jelentő innovációkká való átalakításának előmozdítása a partnerek által is osztott stratégiai jövőkép keretében. A közös vállalkozások a Bizottság által képviselt Európai Unió, valamint magánszervezetek, köztük ágazati partnerek és kutatási szervezetek közötti partnerségek. A közös vállalkozások célkitűzéseinek támogatása iránt érdeklődő bármely köz- vagy magánszervezet kérelmezheti, hogy társult taggá vagy teljes jogú tagsági státusszal nem rendelkező közreműködő partnerré váljon. Egyes esetekben a tagok között részt vevő államok (tagállamok, illetve nem uniós országok) vagy kormányközi szervezetek is megtalálhatók.

1.4. Jelentésünkben a könnyebb olvashatóság céljából teljes nevük helyett általában rövidítéseik használatával hivatkozunk a közös vállalkozásokra. Az ***I. melléklet*** felsorolja az összes közös vállalkozást és hasonló szervezetet, valamint azok rövidítéseit.

1.5. A közös vállalkozásoknak három típusuk van.

- A 10 kutatási és innovációs közös vállalkozás az Unió, az ipar, a kutatási szervezetek, valamint a részt vevő államok, illetve nemzetközi szervezetek közötti együttműködést mozdítja elő. A cél magas színvonalú kutatás és innováció megvalósítása, valamint az Unió számára stratégiai jelentőségű innovatív digitális, zöld és társadalmi megoldások piaci elterjedésének a felgyorsítása.

- A Fusion for Energy (F4E) a Nemzetközi Termonukleáris Kísérleti Reaktor (ITER) európai belső ügynöksége. Fő feladata az ITER-projekthez való uniós hozzájárulás irányítása. Emellett koordinációs szerepet tölt be, továbbá munkálatokat és szolgáltatásokat szerez be a fúziós reaktor és a létesítmények számára.

- Az Európai Kiberbiztonsági Kompetenciaközpont (ECCC) előmozdítja az Unió és a tagállamok közötti együttműködést. Ez nem köz- és magánszféra-partnerség, hanem egy olyan *sui generis* szerv, amely a közös vállalkozások jellemzőit a decentralizált ügynökségekéivel ötvözi, és amelynek egyedüli partnerei a tagállamok.

1.6. A közös vállalkozások száma az elmúlt három többéves pénzügyi keret (MFF) során jelentősen nőtt, amint azt az ***1.1. ábra*** szemlélteti.

1.1. ábra. A közös vállalkozások létrehozásának időrendje

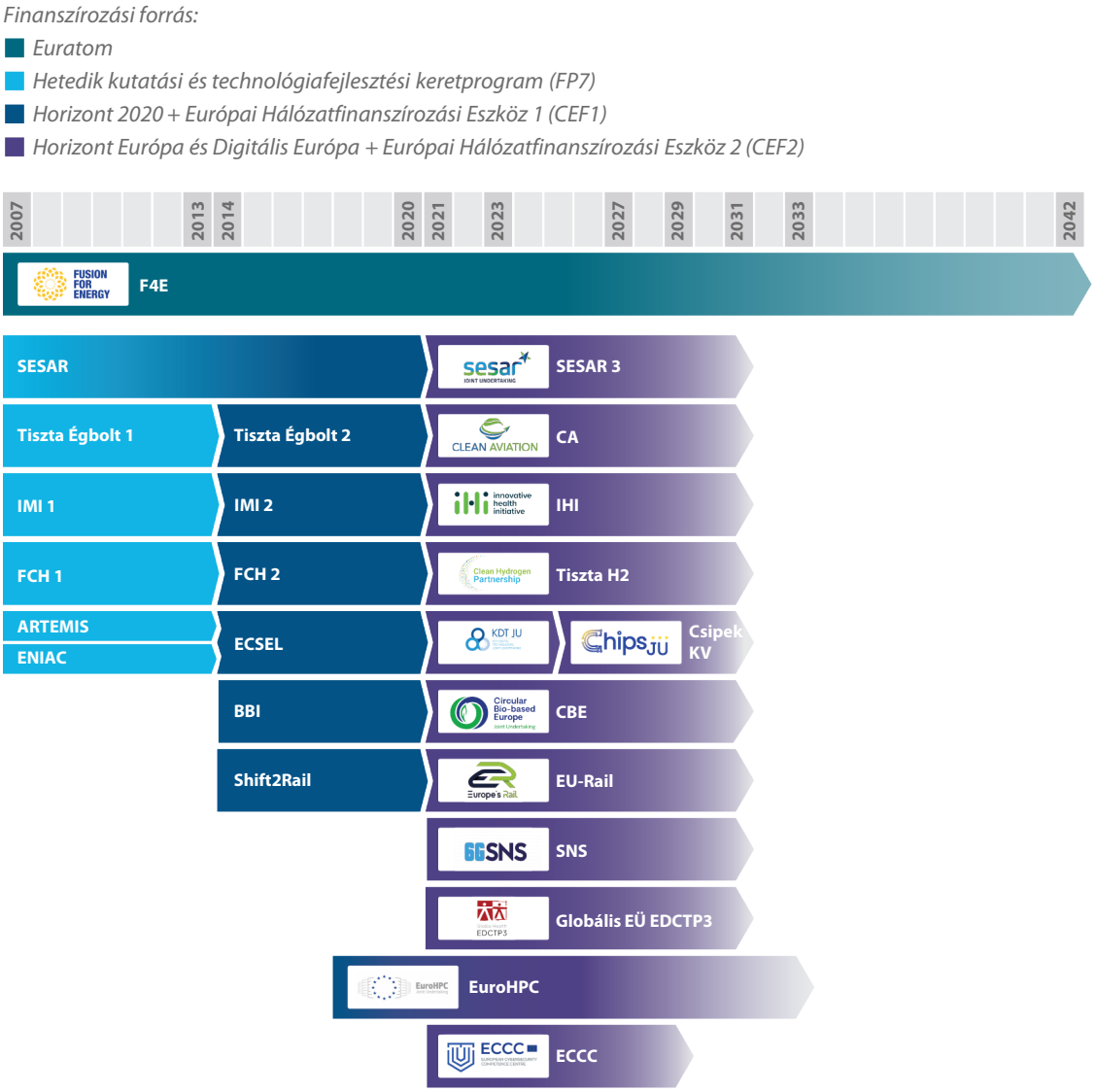

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások alapító rendeletei alapján.

1.7. Amint azt az ***1.2. ábra*** mutatja, a közös vállalkozások négy tagállamban működnek.

1.2. ábra. A közös vállalkozások székhelyei a tagállamokban

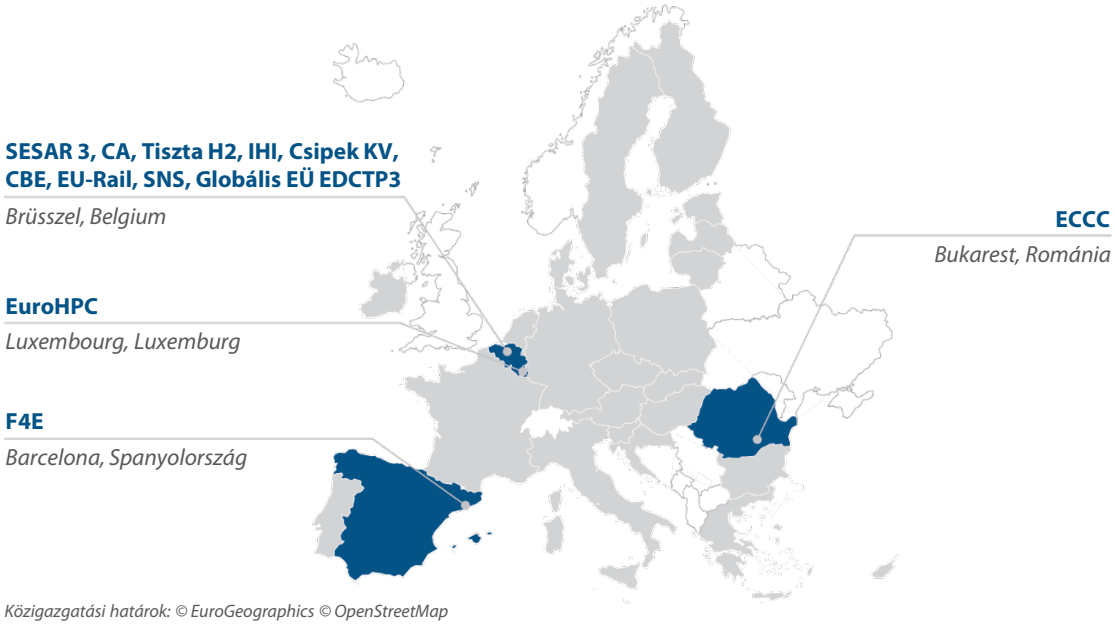

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások alapító rendeletei alapján.

Finanszírozás, költségvetés és személyzet

1.8. A közös vállalkozások tevékenységeinek fő finanszírozási forrása az uniós költségvetés, amely a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben mintegy 23,0 milliárd eurót (53%) biztosít számukra (***1.3. ábra***). A közös vállalkozások közvetett irányítás keretében hajtják végre az uniós költségvetést, ily módon felelősek tevékenységeik irányításáért és céljaik eléréséért.

1.3. ábra. A közös vállalkozások költségvetése a 2021–2027-es MFF-ben, forrásonként

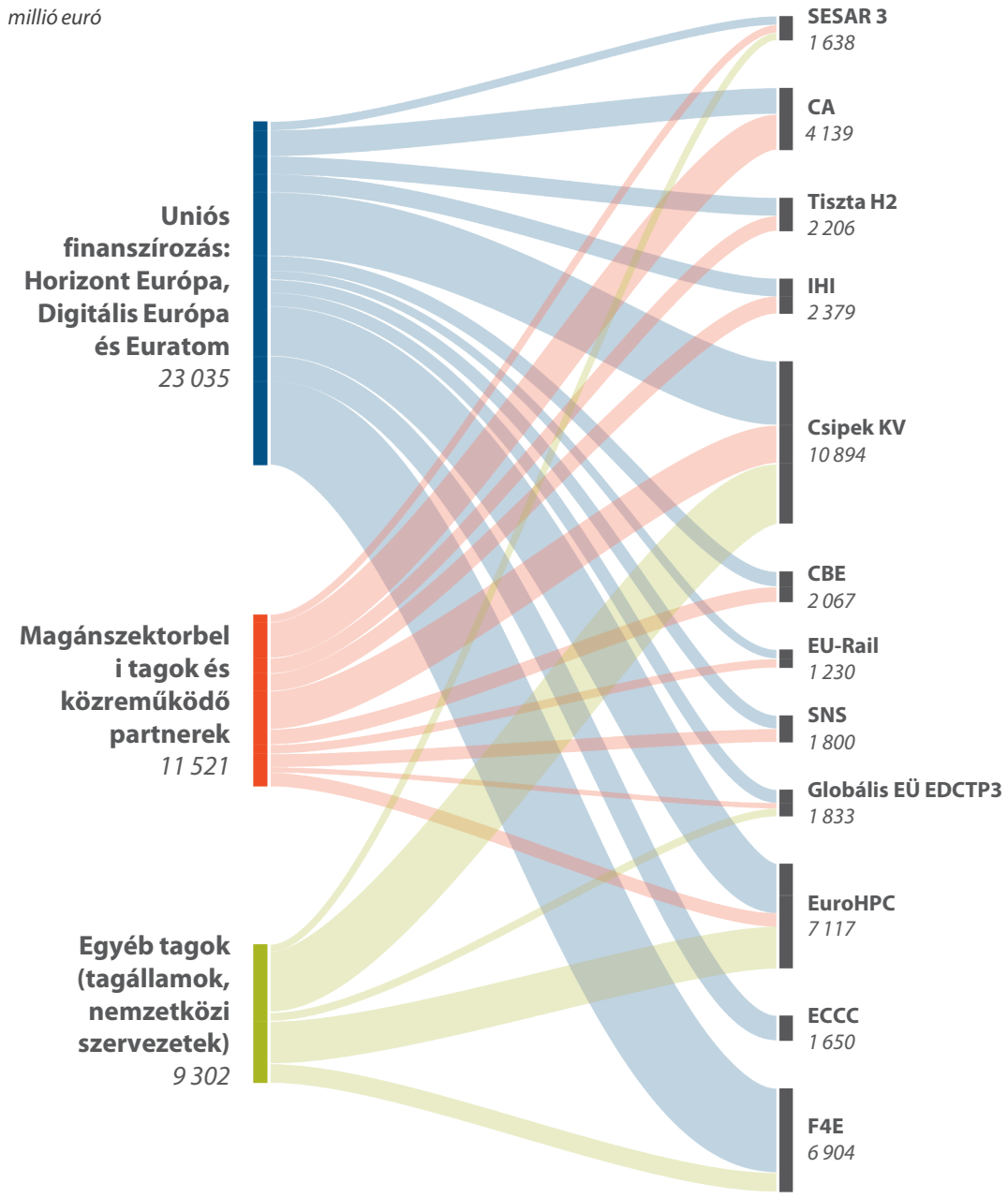

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

1.9. A tíz kutatási és innovációs közös vállalkozás és az Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont (ECCC) tevékenységeit az Unió és a közös vállalkozások tagjai közösen finanszírozzák. Az uniós kutatási és innovációs programok keretében az Unió pénzbeli hozzájárulást nyújt az egyes közös vállalkozások kutatási és innovációs menetrendjének társfinanszírozásához.

1.10. A 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben a közös vállalkozások 11,9 milliárd euró összegű uniós finanszírozásban részesülnek a Horizont Európa programból. Ez a Horizont Európa teljes költségvetésének mintegy 13%-át teszi ki. Emellett az EuroHPC, a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás és az ECCC összesen 5,5 milliárd eurót kap a Digitális Európa forrásaiból (ez a program teljes költségvetésének mintegy 68%-a) az európai digitális egységes piaci stratégiához és a csipekről szóló jogszabályhoz kapcsolódó nagyszabású kapacitásépítési, telepítési és beruházási projektek végrehajtására.

1.11. Emellett az egyéb tagok – ágazati és nemzeti kutatási szervezetek, részt vevő államok vagy nemzetközi szervezetek – várhatóan mintegy 19,6 milliárd euró összegű pénzügyi vagy természetbeni hozzájárulást nyújtanak a közös vállalkozások tevékenységeihez. A tagokra vonatkozó minimális hozzájárulási célértékeket a közös vállalkozások alapító rendeletei határozzák meg (*1.1. háttérmagyarázat*).

1.1. háttérmagyarázat

A Horizont Európa és a Digitális Európa program keretében nyújtott természetbeni hozzájárulások típusai

IKOP (a közös vállalkozások operatív tevékenységeihez nyújtott természetbeni hozzájárulás)

Az IKOP a közös vállalkozás egyéb tagjai (köz- és magánszférabeli kutatási szervezetek, részt vevő államok vagy nemzetközi szervezetek) által a közös vállalkozás tevékenységeinek végrehajtása során viselt elszámolható költségek, mínusz az uniós tagállamok pénzügyi hozzájárulásai és az e költségekhez nyújtott bármely egyéb uniós hozzájárulás. A validált IKOP feltüntetésre kerül a közös vállalkozás éves beszámolójában.

IKAA (kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulás)

Az IKAA a közös vállalkozás egyéb tagjainál olyan tevékenységek végrehajtása során felmerült költségeket jelent, amelyeket a közös vállalkozás költségvetése vagy pályázati eljárásai (finanszírozási lehetőségek közzététele) nem fedeznek. A közös vállalkozásnak a munkaprogramhoz és a költségvetéshez csatolt éves kiegészítő tevékenységi tervében meghatározott IKAA-nak hozzá kell járulnia a közös vállalkozás projekttel vagy programmal kapcsolatos célkitűzéseinek eléréséhez. A közös vállalkozások egyéb tagjai az IKOP mellett olyan mértékű IKAA-t is biztosítanak, hogy hozzájárulásuk összege elérje az uniós hozzájárulás összegét. A validált IKAA csak a közös vállalkozás éves beszámolójának megjegyzéseiben kerül feltüntetésre, így az kívül esik ellenőrzésünk hatókörén.

1.12. Összességében a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben a tíz kutatási és innovációs közös vállalkozás és az ECCC mintegy 37 milliárd euró pénzügyi forrással fog rendelkezni, ami közel kétszerese az előző többéves pénzügyi keretben szereplő összegnek (*1.4. ábra*).

1.4. ábra. A közös vállalkozásoknak nyújtott uniós, illetve nem uniós hozzájárulások összevetése

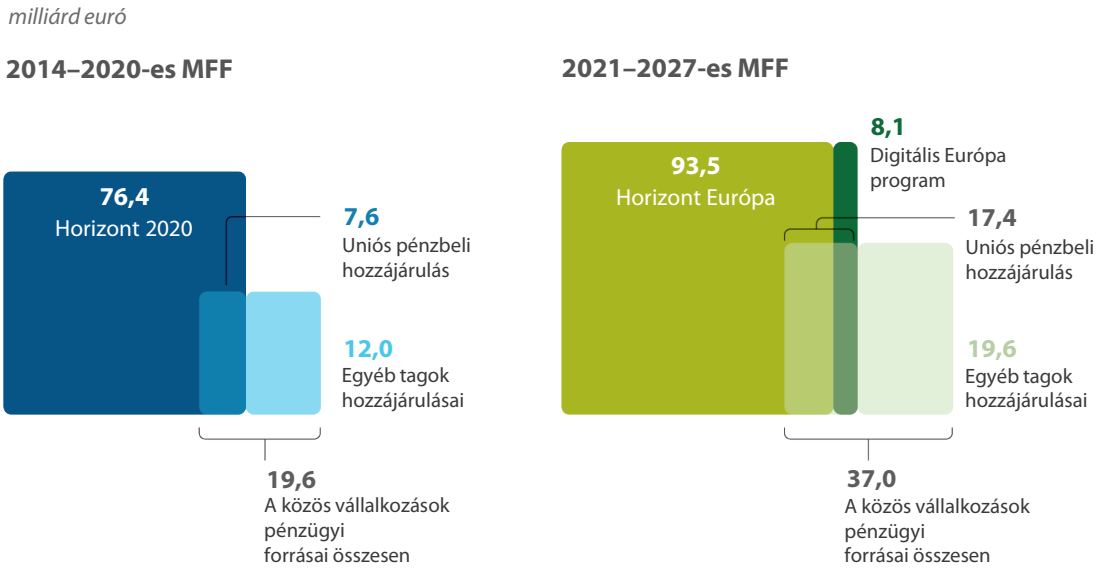

Megjegyzés: Az Unió és az egyéb tagok hozzájárulásainak csökkentett összege a Bizottság azon 2025. évi döntését tükrözi, amely szerint a közös vállalkozások kutatási forrásait mesterségesintelligencia-óriásgyárakhoz csoportosítja át.

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

1.13. A Fúziósenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás finanszírozása elsősorban az Euratomtól (körülbelül 82%), az ITER-nek helyet adó államtól, Franciaországtól (körülbelül 17%), valamint az F4E Euratomon kívüli tagjainak éves tagsági hozzájárulásaiból és önkéntes hozzájárulásaiból (körülbelül 1%) származik.

1.14. Az ***1.5. ábra*** a közös vállalkozások kifizetési költségvetését és személyzetét mutatja be a 2025. évi pénzügyi évben. 2025-ben a közös vállalkozások összesen 4 milliárd euró összegű kifizetési költségvetést hajtottak végre (2024: 3,2 milliárd euró). Az uniós személyzet mintegy 2%-a dolgozik a közös vállalkozásoknál. Teljes személyzetük 2025. december 31-én 833 fő volt (2024: 790).

1.5. ábra. Az egyes közös vállalkozások kifizetési költségvetése és személyzete 2025-ben

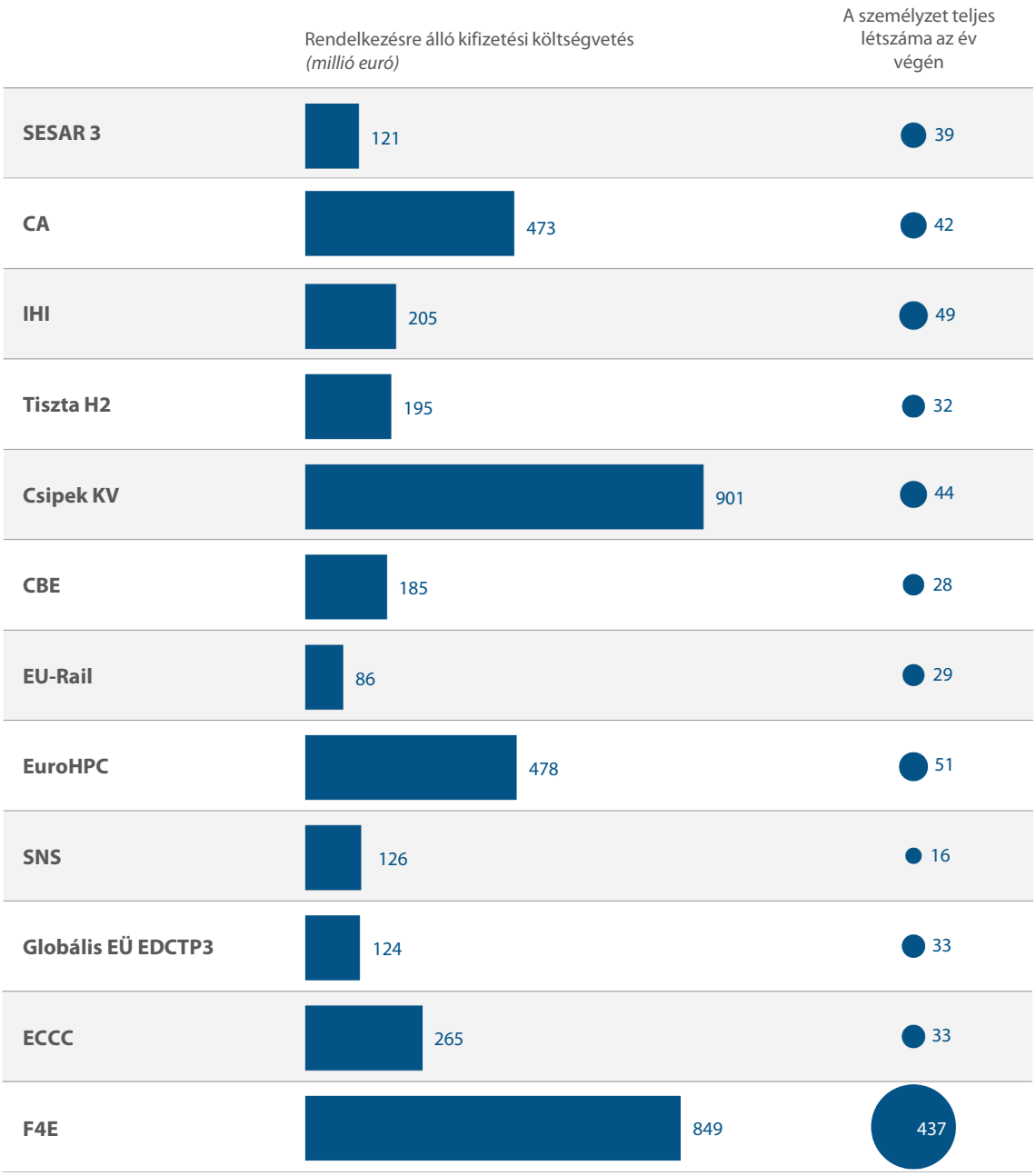

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

Az Európai Uniós Ügynökségek Hálózata

1.15. Az Európai Uniós Ügynökségek Hálózata (EUAN) olyan együttműködési platform, amelyet az ügynökségek és a közös vállalkozások a láthatóságuk növelése, valamint a hatékonyságnövelési lehetőségek és az egyértelműen uniós hozzáadott értéket teremtő tevékenységek feltárása és ösztönzése céljából hoztak létre. A hálózat – 2021–2027-es időszakra vonatkozó stratégiája[1] szerint – fórumot biztosít az ügynökségek és a közös vállalkozások számára az információk összegyűjtéséhez és terjesztéséhez, valamint az ismeretek és a szakértelem megosztásához. A Hálózaton belül jelenleg tíz tematikus alhálózat létezik (***1.6. ábra***).

1.6. ábra. Az Európai Uniós Ügynökségek Hálózatának Közös Támogató Hivatala és alhálózatai



Forrás: Európai Uniós Ügynökségek Hálózata.

1.16. Az EUAN elnöki tisztét rotációs rendszerben évente más-más ügynökség tölti be. 2025-ben az elnöki tisztséget 2025. február 28-ig az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL) és az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) közösen töltötte be, majd 2025. március 1-jétől az Európai Uniós Kiberbiztonsági Ügynökség (ENISA) vette át. Ezenfelül a hálózat irányítóbizottsággal is rendelkezik, amelynek elnöki tisztét éves rotációs alapon három különböző testület (köztük egy közös vállalkozás) egy-egy képviselője tölti be. A hálózat évente kétszer tart plenáris ülést, amelyet egy közös támogató hivatal koordinál.

[1] Az Európai Uniós Ügynökségek Hálózatának 2021–2027. évi stratégiája, Brüsszel, 2020. november 9.

A Számvevőszék megbízatása és a mentesítés

1.17. Az Európai Számvevőszék az Európai Unió külső ellenőre. Az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel (EUMSZ) és az uniós költségvetési rendelettel[2] összhangban a közös vállalkozásokról szóló különálló éves jelentésünkkel minden évben megbízhatósági nyilatkozatot bocsátunk az Európai Parlament és a Tanács rendelkezésére a beszámoló megbízhatóságára, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók (bevételek és kifizetések) jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan.

1.18. Valamennyi közös vállalkozás esetében az Európai Parlament és a Tanács felel az éves költségvetési és mentesítési eljárásért. A mentesítési eljárás időbeli lefolyását az ***1.7. ábra*** szemlélteti.

[2] Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikkének (1) bekezdése és az uniós költségvetési rendelet 70. cikkének (6) bekezdése és 71. cikke.

1.7. ábra. Éves mentesítési eljárás

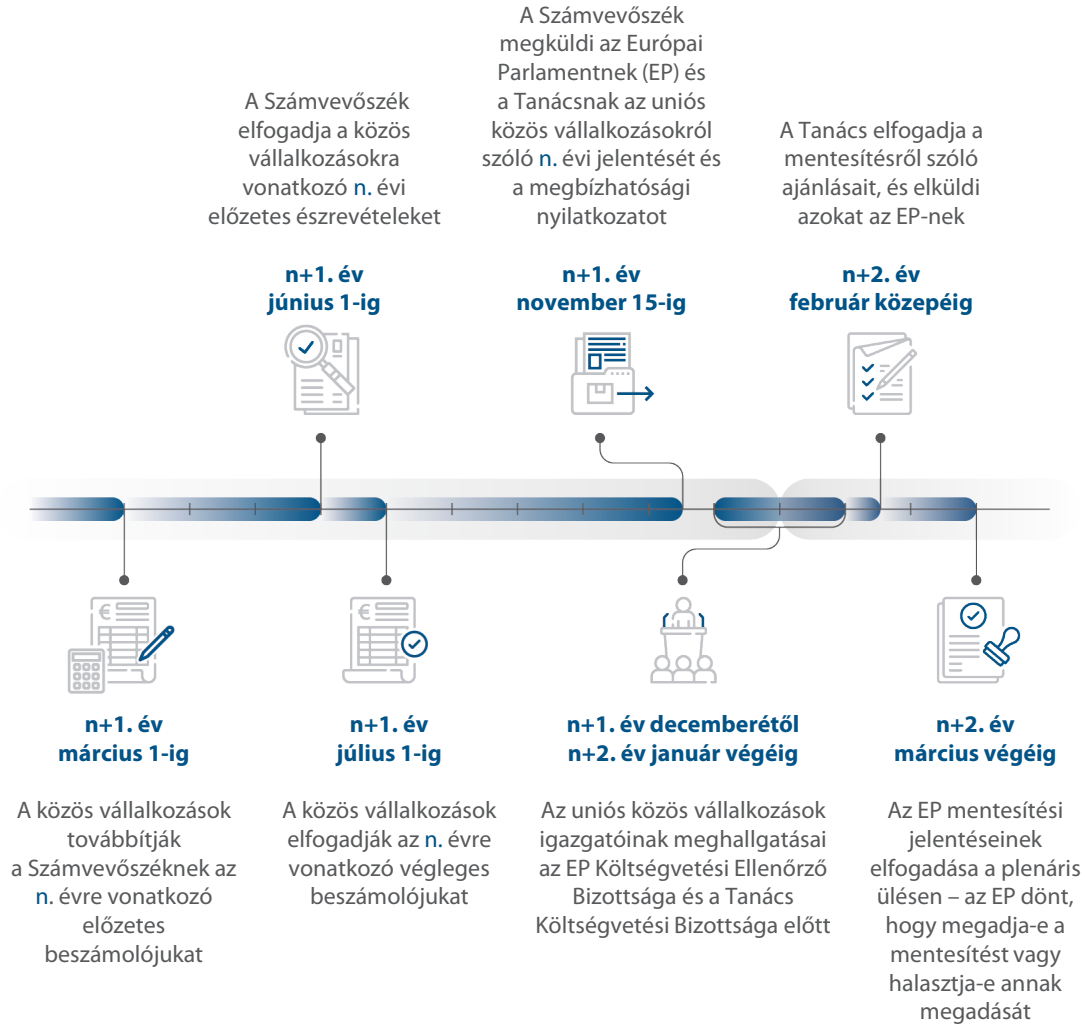

Forrás: Európai Számvevőszék, az uniós költségvetési rendelet alapján.

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

2. fejezet

Az ellenőrzési eredmények áttekintése

Bevezetés

2.1. Ez a fejezet a közös vállalkozásokra és hasonló szervekre (a továbbiakban együttesen: „közös vállalkozások”) irányuló, a 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves ellenőrzésünket tekinti át. A különösen fontos kérdések tekintetében ajánlásokat fogalmazunk meg, határidőket tűzünk ki azok végrehajtására, és később megvizsgáljuk azok hasznosulását. Ellenőrzési koncepciónkról és módszertanunkról a ***II. melléklet*** közöl további részleteket.

2.2. A 2025. évi pénzügyi évtől kezdve minden egyes közös vállalkozásról véleményt adunk a következők alapján:

- a beszámoló megbízhatóságára vonatkozó *észszerű bizonyosság*;
- a bevételek jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó *észszerű bizonyosság*;
- a kifizetések jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó *korlátozott bizonyosság*.

Ezeket a véleményeket jelentésünk 3. fejezete tartalmazza.

2.3. Ebben a fejezetben összefoglaljuk az összes közös vállalkozás beszámolójának megbízhatóságára vonatkozó véleményünket, és a 2025. évi pénzügyi évtől kezdődően két, *észszerű bizonyosságon* alapuló véleményt adunk ki, amelyek az összes közös vállalkozás egészére kiterjednek. Az egyik vélemény a bevételeik, a másik pedig a kifizetéseik jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozik.

A beszámoló megbízhatósága

Hitelesítő vélemény valamennyi közös vállalkozás beszámolójának megbízhatóságáról

2.4. Valamennyi közös vállalkozás beszámolójáról hitelesítő véleményt adtunk ki. Megítélésünk szerint valamennyi beszámoló minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatuknak, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a közös vállalkozások 2025. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

A bevételek és a kifizetések szabályszerűsége

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

A bevételek és a kifizetések jogszerűsége és szabályszerűsége a közös vállalkozások összessége esetében

2.5. Ellenőrzésünket a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) nemzetközi ellenőrzési standardjai (ISA) és etikai kódexe, valamint a legfőbb ellenőrző intézményeknek az INTOSAI által elfogadott nemzetközi standardjai (ISSAI) szerint végeztük. E standardokban előírt felelősségünket jelentésünknek az ellenőr felelősségével foglalkozó része fejti ki részletesebben. A hivatalos könyvvizsgálók – a Nemzetközi Számviteli Etikai Standard Testület által kiadott – etikai kódexével összefüggő függetlenségi követelményeket betartottuk és az ezzel kapcsolatos etikai kötelezettségeinknek is eleget tettünk. Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elégséges, és hogy az megfelelő alapot nyújt véleményeink kialakításához.

2.6. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikkének megfelelően ellenőriztük az egyes közös vállalkozások és hasonló szervek (a továbbiakban: közös vállalkozások) 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó beszámolóinak alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségét és szabályszerűségét.

Bevételek

Vélemény a közös vállalkozások összessége bevételeinek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

2.7. Véleményünk szerint a közös vállalkozások összességét tekintve az azok 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolóinak alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a közös vállalkozások összessége kifizetéseinek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

2.8. Véleményünk szerint a közös vállalkozások összességét tekintve az azok 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolóinak alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

A vezetőség és az irányítással megbízott személyek felelőssége

2.9. Az EUMSZ 310–325. cikke és a közös vállalkozások pénzügyi szabályzata értelmében az egyes közös vállalkozások vezetősége felel a közös vállalkozások beszámolójának – a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjainak megfelelően történő – elkészítéséért és bemutatásáért, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéért és szabályszerűségéért. Ez a felelősség magában foglalja az – akár csalásból, akár tévedésből eredő lényeges hibáktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és bemutatását lehetővé tévő belső kontrollrendszer kialakítását, megvalósítását és fenntartását. A vezetőség felelős továbbá annak biztosításáért, hogy a pénzügyi kimutatásokban szereplő tevékenységek, pénzügyi műveletek és egyéb információk minden vonatkozó szabálynak megfeleljenek.

2.10. A beszámoló elkészítésekor a vezetőség felelőssége annak felmérése, hogy a közös vállalkozás képes-e tevékenységének folytatására. Közzé kell tennie a közös vállalkozás tevékenységének folytatását érintő ügyeket, a beszámolót pedig a tevékenység folytatásának feltételezésével kell elkészítenie, kivéve, ha szándékában áll megszüntetni a szervezetet vagy beszüntetni a működését, vagy amikor nem áll előtte ezen kívül más reális lehetőség.

2.11. A közös vállalkozás pénzügyi beszámolási folyamatának felügyelete az egyes közös vállalkozások irányításával megbízott személyek felelőssége.

Az ellenőrnek a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelőssége

2.12. A közös vállalkozások összességét tekintve azok bevételeinek és kifizetéseinek jogszerűségére és szabályszerűségére nézve megbízhatósági nyilatkozatokat bocsátunk az Európai Parlament és a Tanács, illetve a mentesítésért felelős egyéb hatóságok rendelkezésére.

2.13. Az egyes közös vállalkozásokra vonatkozóan jelentett pénzügyi információk tekintetében elegendő és megfelelő ellenőrzési bizonyítékot szerzünk ahhoz, hogy a közös vállalkozások összességét tekintve észszerű bizonyosságon alapuló véleményt tudjunk nyilvánítani azok beszámolóiról, valamint a beszámolók alapjául szolgáló bevételekről és

kifizetésekről. Ellenőrzési koncepciónkat és módszertanunkat a ***II. melléklet*** ismerteti részletesen.

2.14. Ellenőri véleményünkért kizárólag mi vagyunk felelősek. Az ISA és ISSAI szabványoknak megfelelően szakmai megítélésünk szerint és szakmai szkepticizmussal járunk el ellenőrzésünk egésze során.

2.15. Minden közös vállalkozás vezetőségével közöljük többek között az ellenőrzés tervezett hatókörét és ütemezését, valamint a jelentősebb ellenőrzési megállapításokat, beleértve a belsőkontroll-rendszerben megállapított jelentős hiányosságokat is.

2.16. Jelentésünkben bemutatjuk a beszámolók alapjául szolgáló tranzakciók ellenőrzése szempontjából általunk legfontosabbnak tartott témákat, kivéve, ha azok nyilvános közzétételét jogszabály tiltja, illetve abban a rendkívül ritka esetben, ha mi határozunk úgy, hogy eltekintünk egy adott téma jelentésünkben való közzétételétől, mert észszerűen feltételezhető, hogy a közzététel hátrányos következményei meghaladják a közlésből származó közérdekű hasznot.

2.17. Az észszerű bizonyosság a könyvvizsgáló által nyújtott magas, de nem abszolút megbízhatósági szint. Nincs garancia arra, hogy az ellenőrzés minden esetben kiszűri a beszámolók alapjául szolgáló vizsgált tranzakciókban az esetlegesen fennálló meg nem felelést. Ezek eredhetnek csalásból vagy tévedésből, és akkor tekintendők lényegesnek, ha észszerűen feltételezhető, hogy külön-külön vagy együttesen befolyásolják a felhasználók jelentésünk alapján hozott gazdasági döntéseit.

Bevételek

2.18. A bevételek tekintetében véleményünkhöz az egyes közös vállalkozások fő irányítási és kontrollrendszereinek vizsgálatával szereztünk észszerű bizonyosságot, amelyet tételes tesztelés egészített ki. Ellenőriztük a Bizottság által az uniós költségvetésből kifizetett, valamint az egyéb tagok által teljesített hozzájárulásokat, összevetve azokat az egyes közös vállalkozások elfogadott költségvetésével, valamint az alapító rendeletekben és a tagi megállapodásokban meghatározott kötelezettségekkel. Ez a munka szolgált alapul a közös vállalkozás összessége bevételeinek jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló véleményünkhöz csakúgy, mint az egyes közös vállalkozások bevételeinek jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló véleményeinkhez.

2.19. 2025-ben a bevételek esetében ellenőrzési sokaságunk 3,2 milliárd eurót tett ki. Pénzügyi hatással járó hibát az ellenőrzött bevételi tranzakciók egyikében sem találtunk.

Kifizetések

2.20. A kifizetések tekintetében egy 95 tranzakcióból álló reprezentatív mintát vizsgáltunk meg ellenőrzési sokaságunkból, amely minden érintett közös vállalkozás esetében magában foglalta az előfinanszírozás-elszámolásokat, valamint az elfogadott időközi és záró kifizetéseket. Ez a munka szolgált alapul az összes közös vállalkozás kifizetéseinek jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló, észszerű bizonyosság alapján kialakított véleményünkhöz, csakúgy, mint az egyes közös vállalkozások kifizetéseinek jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló, korlátozott bizonyosság alapján kialakított véleményeinkhez.

2.21. 2025-ben a kifizetések esetében ellenőrzési sokaságunk összesen 2,1 milliárd eurót tett ki. A ***2.1. ábra*** a közös vállalkozások költségvetési kiadásait és a kifizetésekre vonatkozó ellenőrzési sokaságunkat mutatja be típus szerinti bontásban: előfinanszírozás, időközi és záró kifizetés, valamint előfinanszírozás-elszámolás.

2.1. ábra. A közös vállalkozások kifizetései és ellenőrzési sokasága 2025-ben

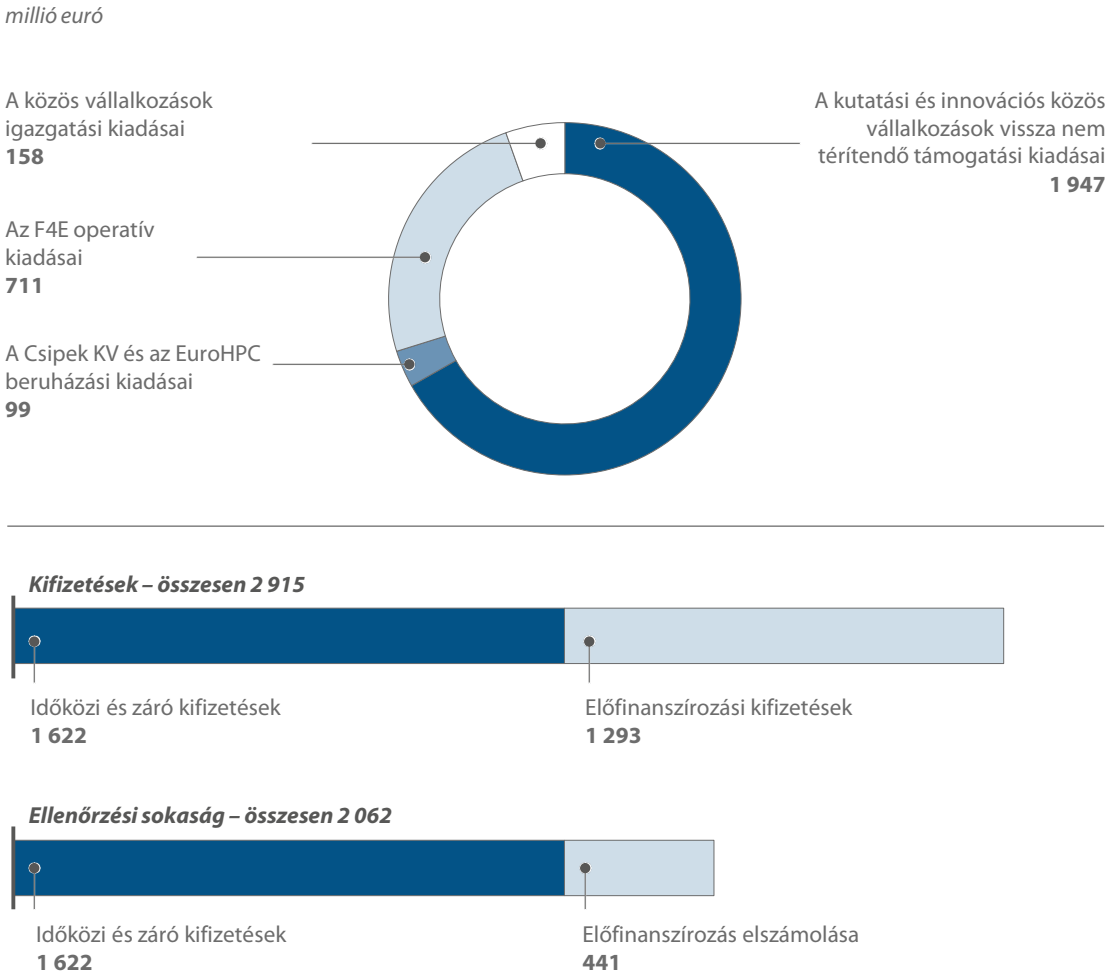

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

2.22. Ellenőrzési megállapításaink alapján az általunk becsült általános hibaszint nem éri el az általunk alkalmazott 2%-os lényegességi küszöböt.

2.23. Az ECCC, az Európai Vasút (EU-Rail) Közös Vállalkozás és az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások (SNS) Közös Vállalkozás kivételével valamennyi közös vállalkozásnál találtunk hibákat a kifizetési tranzakciók jogszerűségével és szabályszerűségével kapcsolatban. Összességében az általunk megvizsgált 95 tranzakcióból 14 (15%) (2024: 63 tranzakcióból 12 (19%)) esetében merült fel hiba. Korlátozott véleményt bocsátottunk ki a Globális Egészségügyi EDCPT3 Közös Vállalkozás kifizetéseinek jogszerűségéről és szabályszerűségéről, mert a megvizsgált öt tranzakció közül négyben találtunk hibát (***3.11.10***. bekezdés).

2.24. A ***2.2. ábra*** áttekintést nyújt ezekről a hibákról, terület (közbeszerzések, támogatások) és típus (számszerűsíthető, nem számszerűsíthető) szerint osztályozva azokat.

2.2. ábra. Hibák közös vállalkozásonként, terület és típus szerint

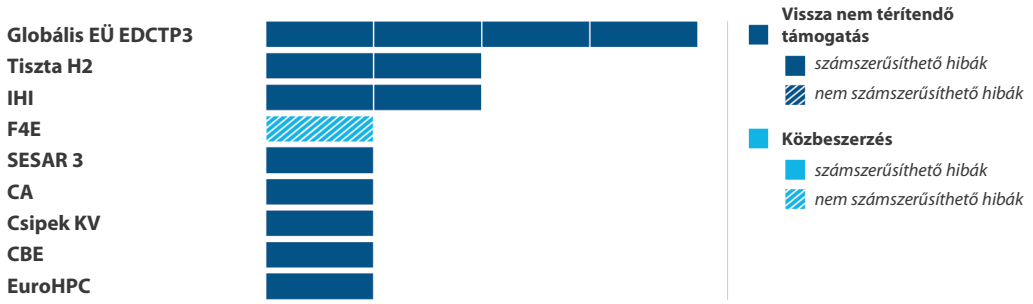

Forrás: Európai Számvevőszék, a 2025. évi ellenőrzési eredmények alapján.

2.25. A közös vállalkozások kifizetéseinek nagy részét a vissza nem térítendő támogatások teszik ki, amelyek az ellenőrzési sokaság mintegy 52%-ának (1,1 milliárd euró) felelnek meg. Egy kivételével valamennyi hiba ezt a kifizetési területet érintette. Idén a mintánkban szereplő 68 Horizont 2020, Horizont Európa és Digitális Európa tranzakcióból 13-ban (19%) találtunk számszerűsíthető hibákat. E tranzakciók mindegyike a tényleges költségek visszatérítésén alapult, amelyek főként a kedvezményezettek személyzeti költségei kapcsán merültek fel. Ellenőrzésünk során nem találtunk jelentős különbségeket a H2020 és a Horizont Európa program hibaszintje között, annak ellenére, hogy az utóbbi keretében egyszerűsítéseket vezettek be a kedvezményezettek személyzetiköltség-elszámolásának megkönnyítése érdekében.

2.26. Emellett négy, az EU-Rail által a Horizont Európa keretében nyújtott egyösszegű támogatásokkal kapcsolatos tranzakció kapcsán számoltunk be hiányosságokról. Ezek a következő okokra vezethetők vissza:

- a költségvetésbe vett személyzeti költségek alapos előzetes értékelését alátámasztó bizonyítékok hiánya,

- az egyes kedvezményezettek által bizonyos megvalósítandó eredményekhez nyújtott hozzájárulásokkal kapcsolatos kellőképpen konkrét részletek hiánya, ami akadályozta a megfelelő értékelést.

A 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésünkben[3] hasonló megállapításokról számoltunk be.

2.27. A közbeszerzésen alapuló beruházásokkal kapcsolatos kifizetések többsége a Digitális Európa program és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF), valamint az F4E infrastrukturális beszerzései keretében történik. Idén ezek a kifizetések az ellenőrzési sokaság mintegy 40%-át (825 millió euró) teszik ki. Ezek kapcsán a mintánkban szereplő 25 kapcsolódó tranzakcióban egy nem számszerűsíthető hibát tártunk fel. Ez a hiba egy keretszerződés F4E általi irányításának és végrehajtásának hiányosságaiból eredt.

2.28. Végezetül a közös vállalkozások igazgatási kiadásai 158 millió eurót (8%) tesznek ki az ellenőrzési sokaságon belül. A mintánkban szereplő két kapcsolódó tranzakció nem tartalmazott hibát.

[3] A 2025. évi éves jelentés 5.24. és 5.25. bekezdése és 5.3. háttérmagyarázata.

A költségvetés végrehajtása

2.29. A *2.3. ábra* a közös vállalkozások 2025. évi kifizetési költségvetésének végrehajtását mutatja be. Összességében a végrehajtási arány átlagosan 73% volt, és 18% (SNS) és 99% (Innovatív Egészségügy (IHI) Közös Vállalkozás és Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás) között mozgott. A fel nem használt kifizetési előirányzatok átcsoportosítási aránya átlagosan 27% volt, és 1% (IHI) és 82% (SNS) között mozgott.

2.3. ábra. A 2025. évi kifizetési költségvetés végrehajtása a közös vállalkozásoknál

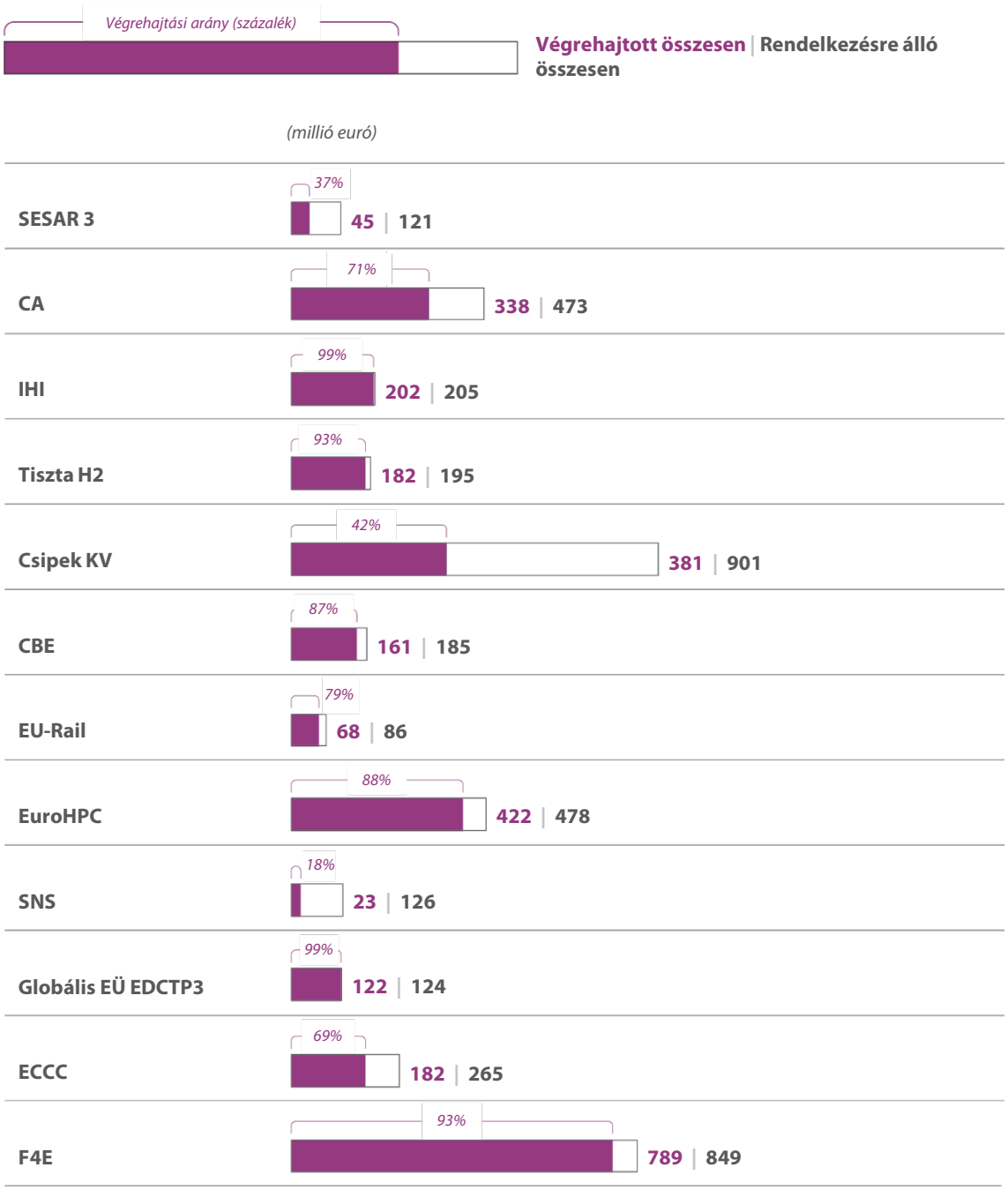

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

2.30. Az SNS esetében a kifizetési költségvetés alacsony végrehajtási aránya annak tudható be, hogy késedelmek következtek be a Horizont Európáról szóló rendelet 22. cikkének (5) bekezdése szerinti biztonsági rendelkezésekkel kapcsolatos belső bizottsági döntéshozatali eljárás kapcsán. Mivel a 2025. évi pályázati felhívásokat e határozat előtt nem lehetett közzétenni, a közös vállalkozásnak 2026 első felére kellett halasztania a támogatási megállapodások megkötését és a kapcsolódó előfinanszírozási kifizetéseket.

2.31. Az „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 (SESAR 3) Közös Vállalkozás esetében a kifizetési költségvetés alacsony végrehajtási aránya a Horizont Európa program többéves finanszírozási ciklusának tudható be. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás esetében ugyanez arra vezethető vissza, hogy késve kötötték meg a Horizont Európa 2024. és 2025. évi pályázati felhívásokból eredő támogatási megállapodásait. Emellett a költségvetés alacsony szintű végrehajtását a Digitális Európa program keretében finanszírozott infrastrukturális beszerzésekre vonatkozó közös közbeszerzési eljárások összetettsége is indokolja.

Programvégrehajtás

2.32. A 2014–2020-as többéves pénzügyi keretben (MFF) a közös vállalkozások alapító rendeletei tagkategóriánként (EU, magánszektorbeli tagok, részt vevő államok és nemzetközi szervezetek) határozzák meg a Horizont 2020 program keretében a közös vállalkozások egyedi kutatási és innovációs tevékenységeihez nyújtandó hozzájárulási célértékeket. Az uniós hozzájárulások főként a Horizont 2020-ból származtak, kivéve a CEF-ből az Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás számára biztosított 100 millió eurót.

2.33. A ***2.4. ábra*** az egyes közös vállalkozások szintjén mutatja be az átfogó hozzájárulási célt és a 2025 végéig elért tényleges teljesítési arányt. A SESAR 3, a Tiszta Légi Közlekedés (CA) Közös Vállalkozás és az EU-Rail 2024-ben befejezte a Horizont 2020-hoz tartozó tevékenységeinek végrehajtását.

2.4. ábra. A közös vállalkozások tagjainak hozzájárulása a Horizont 2020-hoz, a célértékhez képest

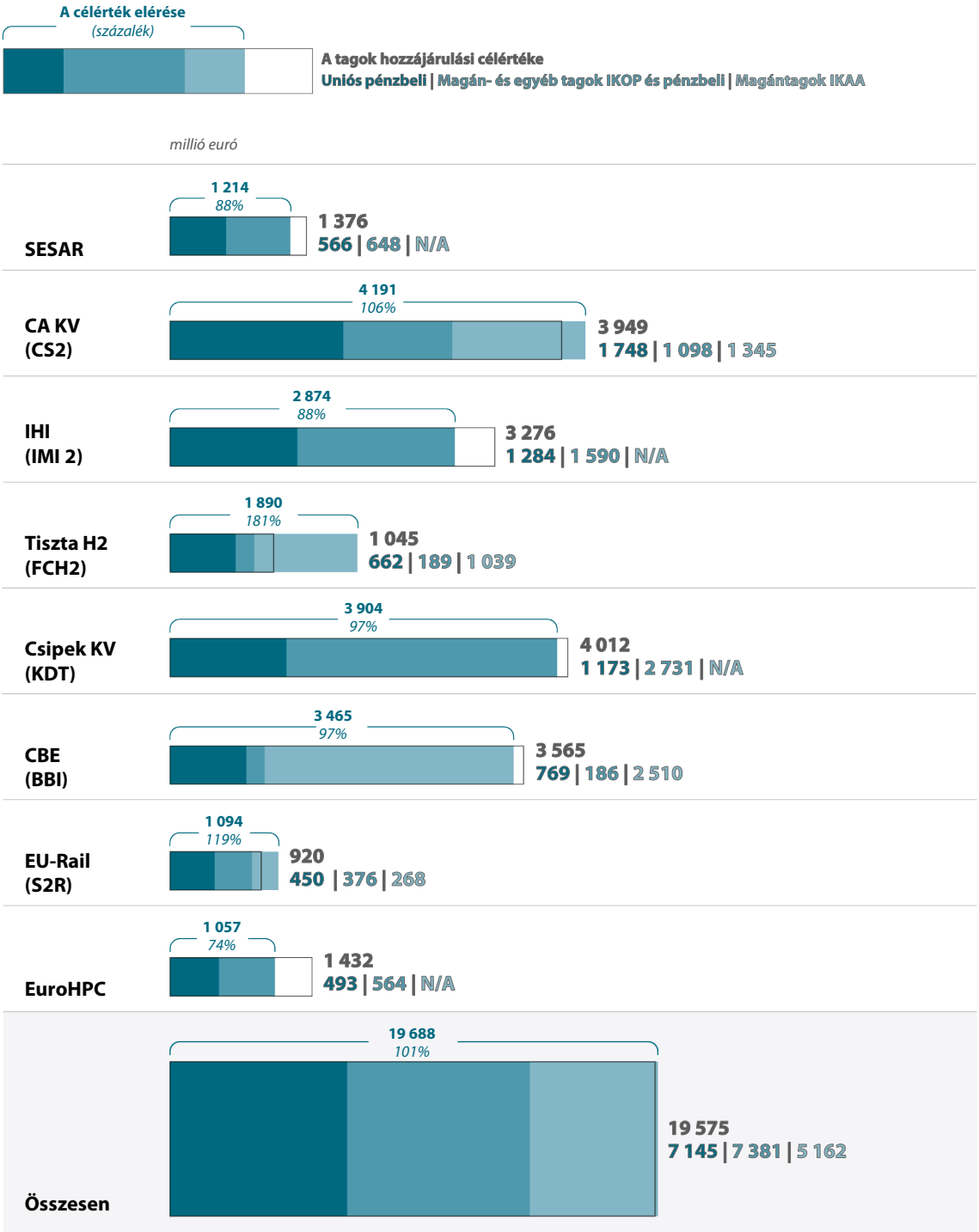

Megjegyzés: A zárójelben szereplő betűszavak a közös vállalkozások 2014–2020-as MFF szerinti elődjére utalnak. N/A: a közös vállalkozás jogalapja nem rendelkezik ilyen típusú hozzájárulásról. Az EU-Rail (S2R) adatai a kiemelt projekteket is magukban foglalják.

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

2.34. 2025 végéig a közös vállalkozások tagjai átlagosan a közös vállalkozások alapító rendeleteiben meghatározott átfogó cél 101%-ának megfelelő hozzájárulást nyújtottak. A nyolc közös vállalkozás közül öt esetében a hozzájárulás elmaradt a számukra kitűzött célértéktől. Idén jelentős (74%-os) hiányt állapítottunk meg az EuroHPC közös vállalkozás Horizont 2020-hoz való hozzájárulásában. Amint arról a korábbi években beszámoltunk[4], ez annak tudható be, hogy a magánszektorbeli tagok hozzájárulása alacsony a minimális célértékhez képest. A magánszektorbeli tagok csak innovációs támogatásokhoz nyújthatnak természetbeni hozzájárulást: ezek a közös vállalkozások összes támogatási tevékenységének mintegy 30%-át teszik ki.

2.35. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben a közös vállalkozások alapító rendeletei hozzájárulási célokat határoznak meg a Horizont Európa és a Digitális Európa program keretében. Az ECCC esetében az alapító rendelet előírja, hogy a Horizont Európa és a Digitális Európa keretében végzett tevékenységeit a Bizottság finanszírozza, míg a közös fellépéseket a Bizottság és a tagállamok önkéntes hozzájárulásai fedezik.

2.36. A ***2.5. ábra*** az egyes közös vállalkozások szintjén mutatja be a Horizont Európához kapcsolódó átfogó hozzájárulási célt és a 2025 végéig elért tényleges teljesítési arányt.

[4] Például: az uniós közös vállalkozásokról szóló 2023. évi különálló éves jelentés (3.9.16. bekezdés) és az uniós közös vállalkozásokról szóló 2024. évi különálló éves jelentés (3.9.15. bekezdés).

2.5. ábra. A közös vállalkozások tagjainak hozzájárulása a Horizont Európához, a célértékeikhez képest

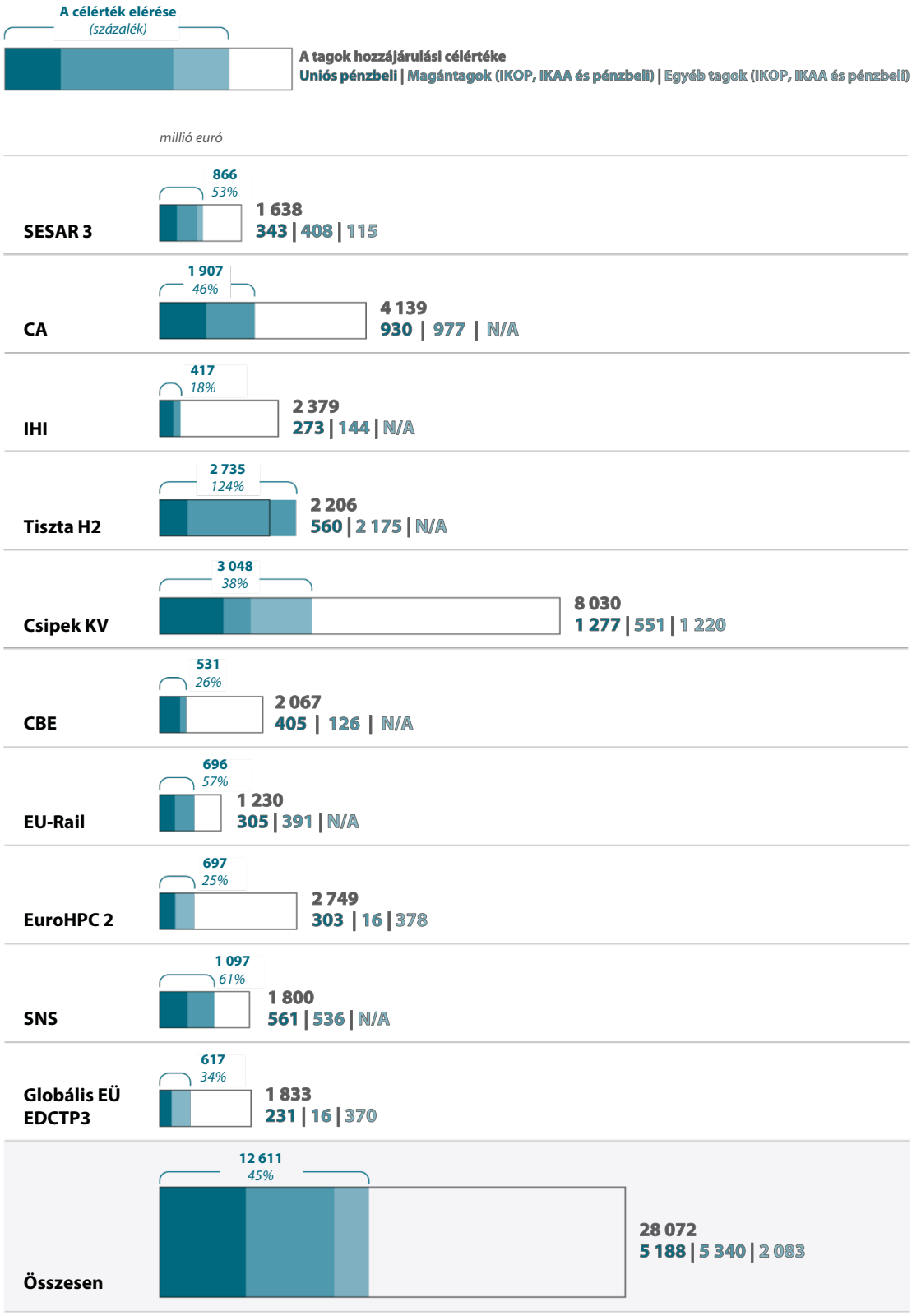

Megjegyzés: N/A: a közös vállalkozás jogalapja nem rendelkezik ilyen típusú hozzájárulásról.

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

2.37. 2025 végére a közös vállalkozások átlagosan az alapító rendeleteikben meghatározott Horizont Európa hozzájárulási célok 45%-át érték el. Jelentős elmaradást állapítottunk meg a célértékekhez képest az IHI, a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság (CBE) Közös Vállalkozás és az EuroHPC esetében. Az IHI és a CBE kifejtette, hogy ez főként a projektjeik lassú indulásának tudható be. Az EuroHPC esetében a magánszektorbeli tagok csak innovációs támogatásokhoz nyújthatnak természetbeni hozzájárulást, amint az a Horizont 2020 esetében is történt.

2.38. A *2.6. ábra* a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozásra, az EuroHPC-re és az ECCC-re vonatkozó Digitális Európa és CEF hozzájárulási célokat, valamint a 2025 végéig elért tényleges teljesítési arányt mutatja be.

2.6. ábra. A közös vállalkozások tagjainak hozzájárulása a Digitális Európához és CEF-hez, a célértékeikhez képest

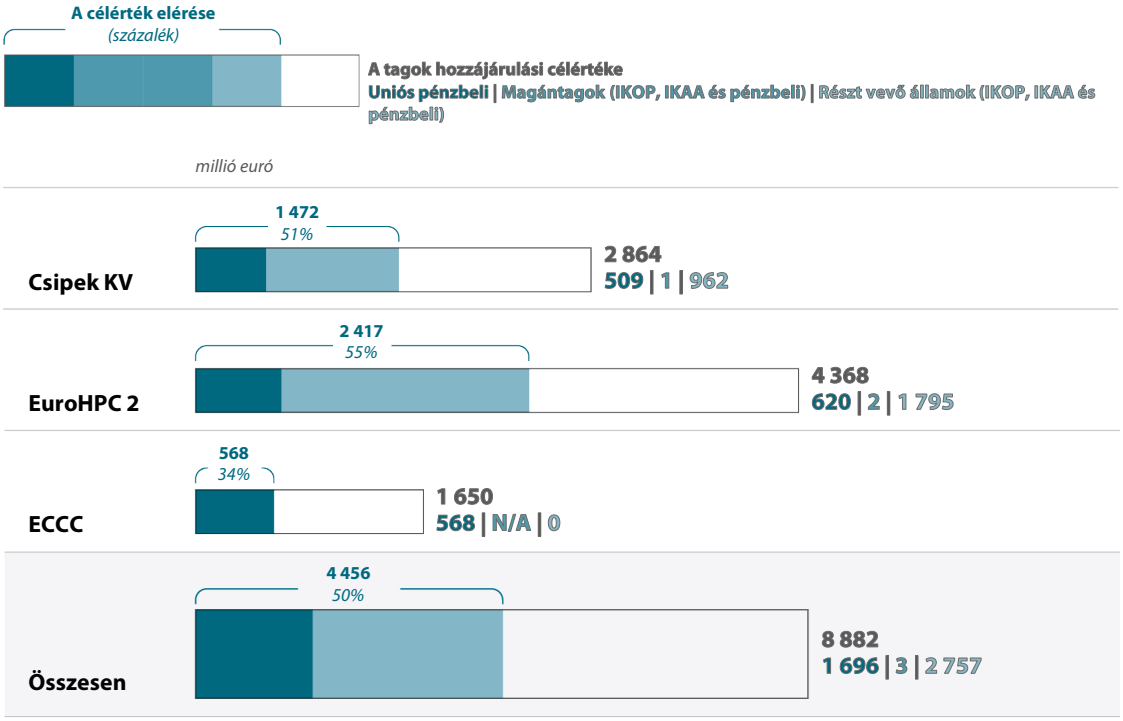

Megjegyzés: N/A: a közös vállalkozás jogalapja nem rendelkezik ilyen típusú hozzájárulásról.

Forrás: Európai Számvevőszék, a közös vállalkozások adatai alapján.

2.39. Az érintett közös vállalkozások átlagosan az alapító rendeleteikben az adott programra vonatkozóan meghatározott teljes hozzájárulási cél 50%-át érték el. Amint azt

tavaly megjegyeztük[5], az ECCC együttes fellépéseihez a tagállamok még nem tettek önkéntes hozzájárulást.

2.40. Végezetül megállapítottuk, hogy az ITER Nemzetközi Szervezete műszaki tervezési követelményeinek folyamatban lévő fejlesztései többletköltségeket és késedelmeket okozhatnak az F4E ITER-projekt megépítéséhez való hozzájárulásában. Az ITER-projektnek az ITER új alapkoncepciója által megkövetelt műszaki változtatásai tovább növelhetik ezt a kockázatot.

[5] A 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó különálló éves jelentés az Európai Unió közös vállalkozásairól, 3.12.12. bekezdés.

Az ellenőrzéseink során feltárt csalásgyanús esetek

2.41. Az Unió külső ellenőreként nincsen felhatalmazásunk az Unió pénzügyi érdekeit esetleg sértő, csalásgyanús esetek kivizsgálására[6]. Az EUMSZ 287. cikkének (2) bekezdése értelmében ugyanakkor kötelességünk bejelenteni az ilyen eseteket az illetékes hatóságoknak. Beszámolunk az uniós bevételek és kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének, valamint a pénzgazdálkodás hatékonyságának és eredményességének vizsgálata során észlelt minden szabálytalanságról (amint azt az ***„Ellenőrzési koncepció és módszertan" című II. melléklet*** ismerteti).

2.42. Ellenőrzésünk lezárásának időpontjáig a 2025. évi pénzügyi évre vonatkozóan nem tártunk fel és jelentettünk az Európai Csalás Elleni Hivatalnak (OLAF) olyan esetet, amikor felmerült volna az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás vagy más jogellenes tevékenység gyanúja. Az Európai Ügyészségnek (EPPO) sem jelentettünk az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmény gyanúját felvető esetet.

[6] Az (EU) 2017/1371 irányelv 3. cikke.

A Számvevőszék egyéb kiadványai a közös vállalkozásokról

2.43. 2025 folyamán és 2026 első felében három olyan különjelentést és véleményt adtunk ki, amelyek egy vagy több közös vállalkozás munkáját is érintették (további részletek a ***III. mellékletben*** találhatók).

- **A Számvevőszék 12/2025. sz. különjelentése:** Az Európai Unió mikrocsip-stratégiája: A megvalósítás elfogadhatóan halad előre, de valószínűtlen, hogy pusztán a csipekről szóló jogszabály révén teljesülhet a Digitális évtized szakpolitikai program igen ambiciózus célja.

- **A Számvevőszék 01/2026. sz. véleménye** az Európai Versenyképességi Alap (EVA) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról.

- **A Számvevőszék 02/2026. sz. véleménye** a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogramnak a 2028–2034-es időszakra történő létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról.

Ajánlások

2.44. A 2022., 2023. és 2024. évi különálló éves jelentéseinkben megfogalmazott, 2025. évi megvalósításra megjelölt ajánlásaink hasznosulásával kapcsolatos megállapításainkat a ***IV. mellékletben*** soroljuk fel. Ajánlásaink hasznosulását általában akkor követjük nyomon, amikor azok esedékessé válnak, de a legtöbb esetben legkésőbb három év elteltével. A 2024 végén még lezáratlan 12 ajánlás közül a közös vállalkozások hat ajánlást teljes mértékben, hármat a legtöbb tekintetben, hármat pedig néhány tekintetben végrehajtottak.

2.45. A 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó ellenőrzésünk megállapításai alapján két ajánlást tettünk. Ezek közül az egyik nyolc közös vállalkozásra, a másik pedig egy adott közös vállalkozásra vonatkozik (***2.1. táblázat***). Az ajánlásokkal kapcsolatos részletes információkat a 3. fejezet tartalmazza.

2.1. táblázat. 2025. évi ajánlásaink

Ajánlás címe	Érintett közös vállalkozás
A Horizont Európa vagy a Digitális Európa kiadásaira vonatkozó hibaarány becslése és közzététele	SESAR 3 JU-2025-1 (***3.2.15***. bekezdés) IHI-2025-1 (***3.4.16***. bekezdés) CBE JU-2025-1 (***3.7.16***. bekezdés) EU-Rail-2025-1 (***3.8.18***. bekezdés) EuroHPC JU-2025-1 (***3.9.18***. bekezdés) SNS JU-2025-1 (***3.10.15***. bekezdés) Globális Egészségügyi EDCTP3 JU-2025-1 (***3.11.16***. bekezdés) ECCC-2025-1 (***3.12.16***. bekezdés)
Az ITER-IO-val való együttműködés megerősítése a projekttervezés terén	F4E-2025-1 (***3.13.18***. bekezdés)

A közös vállalkozások válaszai az 1. és 2. fejezetre

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/JUS-Replies-SAR-JUS-2025/JUS-Replies-SAR-JUS-2025_HU.pdf

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

3. fejezet

Az Európai Unió közös vállalkozásaira és hasonló szervekre vonatkozó megbízhatósági nyilatkozatok

3.1. A megbízhatósági nyilatkozatokat alátámasztó információk

Véleményeink alapja

3.1.1. Ellenőrzésünket a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) nemzetközi könyvvizsgálati standardjai (ISA) és etikai kódexe, valamint a legfőbb ellenőrző intézményeknek az INTOSAI által elfogadott nemzetközi standardjai (ISSAI) szerint végeztük. E standardokban előírt felelősségünket jelentésünknek az ellenőr felelősségével foglalkozó része fejti ki részletesebben. A hivatalos könyvvizsgálók – a Nemzetközi Számviteli Etikai Standard Testület által kiadott – etikai kódexével összefüggő függetlenségi követelményeket betartottuk és az ezzel kapcsolatos etikai kötelezettségeinknek is eleget tettünk. Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elégséges, és hogy az megfelelő alapot nyújt véleményeink kialakításához.

A vezetőség és az irányítással megbízott személyek felelőssége

3.1.2. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 310–325. cikke és a közös vállalkozások és hasonló szervek (a továbbiakban együttesen: „közös vállalkozások”) pénzügyi szabályzata értelmében az egyes közös vállalkozások vezetősége felel a közös vállalkozás beszámolójának – a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjainak megfelelően történő – elkészítéséért és bemutatásáért, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének biztosításáért. Ez a felelősség magában foglalja az – akár csalásból, akár tévedésből eredő lényeges hibáktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és bemutatását lehetővé tévő belső kontrollrendszerek kialakítását, megvalósítását és fenntartását. A vezetőség felelős továbbá annak biztosításáért, hogy a pénzügyi kimutatásokban szereplő tevékenységek, pénzügyi műveletek és egyéb információk minden vonatkozó szabálynak megfeleljenek.

3.1.3. A beszámoló elkészítésekor a vezetőség felelőssége annak felmérése, hogy a közös vállalkozás képes-e tevékenységének folytatására. Közzé kell tennie az ügynökség tevékenységének folytatását érintő ügyeket, a beszámolót pedig a tevékenység folytatásának feltételezésével kell elkészítenie, kivéve, ha szándékában áll megszüntetni a szervezetet vagy beszüntetni a működését, vagy amikor nem áll előtte ezen kívül más reális lehetőség.

3.1.4. A vezetőség felel az egyéb információkért is, amelybe beleértendők az egyes közös vállalkozások éves tevékenységi jelentései is. Az éves beszámolóra vonatkozó véleményünk ezekre az egyéb információkra nem terjed ki, ezekre nézve nem fogalmazunk meg bizonyossági következtetést. Az pénzügyi kimutatásokra vonatkozó ellenőrzésünket illetően a feladatunk

abban áll, hogy elolvassuk az egyéb információkat és megállapítsuk, hogy azok mutatnak-e lényeges eltérést a konszolidált beszámolóhoz vagy az ellenőrzés során szerzett ismereteinkhez képest, illetve egyéb módon úgy tűnik-e, hogy lényeges hibát tartalmaznak. Ha az általunk végzett munka alapján megállapítjuk, hogy az egyéb információk lényeges hibás állítást tartalmaznak, arról kötelesek vagyunk beszámolni.

3.1.5. A közös vállalkozás pénzügyi beszámolási folyamatának felügyelete az egyes közös vállalkozások irányításával megbízott személyek felelőssége.

Az ellenőrnek a beszámoló és a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelőssége

3.1.6. Az egyes közös vállalkozások beszámolójának megbízhatóságára, valamint az alapul szolgáló tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére nézve megbízhatósági nyilatkozatokat bocsátunk az Európai Parlament és a Tanács, illetve a mentesítésért felelős egyéb hatóságok rendelkezésére.

3.1.7. Az egyes közös vállalkozásokra vonatkozóan jelentett pénzügyi információk tekintetében elegendő és megfelelő ellenőrzési bizonyítékot szerzünk ahhoz, hogy észszerű bizonyosságon alapuló véleményt tudjunk nyilvánítani a beszámolóról és a bevételekről, illetve korlátozott bizonyosságon alapuló véleményt a beszámoló alapjául szolgáló kifizetési tranzakciókról.

3.1.8. Az észszerű bizonyosság a könyvvizsgáló által nyújtott magas, de nem abszolút megbízhatósági szint. A korlátozott bizonyossági vélemény kialakításához alkalmazott eljárások korlátozottak az észszerű bizonyosság megszerzéséhez szükséges mértékhez képest, de szakmai megítélésünk szerint elvárható, hogy a bizonyosság szintje érdemi legyen jelentésünk célfelhasználói számára. Ellenőrzési koncepciónkat és módszertanunkat a ***II. melléklet*** ismerteti részletesen.

3.1.9. Ellenőri véleményünkért kizárólag mi vagyunk felelősek. Az ISA és ISSAI szabványoknak megfelelően szakmai megítélésünk szerint és szakmai szkepticizmussal járunk el ellenőrzésünk egésze során.

3.1.10. A közös vállalkozás vezetőségével közöljük többek között az ellenőrzés tervezett hatókörét és ütemezését, valamint a jelentősebb ellenőrzési megállapításokat, beleértve a belsőkontroll-rendszerben megállapított jelentős hiányosságokat is.

3.1.11. A szerzett ellenőrzési bizonyítékok alapján értékeljük, hogy fennáll-e olyan lényeges bizonytalanság egyes eseményekkel vagy körülményekkel kapcsolatban, amely súlyos kétségeket ébreszthet azt illetően, hogy a közös vállalkozás képes-e tevékenységének

folytatására. Ha lényeges bizonytalanság fennállását állapítjuk meg, akkor jelentésünkben fel kell hívnunk a figyelmet a beszámolóban szereplő, ezzel kapcsolatosan közölt adatokra, vagy amennyiben a közölt adatok nem megfelelőek, módosítanunk kell véleményünket. Következtetéseink a jelentésünk elkészültének napjáig kapott ellenőrzési bizonyítékokon alapulnak. Az ezen időpont után bekövetkező események vagy körülmények következtében azonban előfordulhat, hogy a szervezet kénytelen lesz felhagyni tevékenységének folytatásával.

3.1.12. Jelentésünkben bemutatjuk a beszámoló és az alapul szolgáló tranzakciók ellenőrzése szempontjából általunk legfontosabbnak tartott témákat, kivéve, ha azok nyilvános közzétételét jogszabály tiltja, illetve abban a rendkívül ritka esetben, ha mi határozunk úgy, hogy eltekintünk egy adott téma jelentésünkben való közzétételétől, mert észszerűen feltételezhető, hogy a közzététel hátrányos következményei meghaladják a közlésből származó közérdekű hasznot.

3.1.13. Függetlenül a bizonyosság szintjétől, nincs garancia arra, hogy az ellenőrzés minden esetben kiszűri a vizsgált beszámolókban az esetlegesen fennálló lényeges téves bemutatásokat vagy lényeges meg nem felelést. Ezek eredhetnek csalásból vagy tévedésből, és akkor tekintendők lényegesnek, ha észszerűen feltételezhető, hogy külön-külön vagy együttesen befolyásolják a felhasználók jelentésünk alapján hozott gazdasági döntéseit.

3.2. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 (SESAR 3) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.2.1. Az „Egységes európai égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási (ATM) Kutatás Megvalósítását Célzó (SESAR 3) Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra[7]. A SESAR 3 Közös Vállalkozás a SESAR Közös Vállalkozás jelenlegi iterációja. A SESAR Közös Vállalkozás a hetedik kutatási és technológiafejlesztési keretprogramon (FP7) belül, 2007 februárjában jött létre nyolcéves időtartamra[8], majd működésének időtartamát 2014 júniusában a Horizont 2020 program keretében meghosszabbították[9].

3.2.2. A SESAR 3 köz-magántársulásként jött létre azzal a céllal, hogy korszerűsített európai légiforgalmi szolgáltatást fejlesszen ki, és kutatás és innováció révén felgyorsítsa a digitális európai égbolt megvalósítását. Tagjai a Bizottság (DG MOVE) által képviselt Európai Unió, az Európai Szervezet a Légi Közlekedés Biztonságáért (Eurocontrol), valamint a teljes légi közlekedési értékláncot lefedő több mint 50 szervezet, többek között repülőterek, a légtérfelhasználók valamennyi kategóriája, léginavigációs szolgáltatók, drónüzemeltetők és -szolgáltatók, valamint gyártók és a tudományos közösség.

3.2.3. A ***3.2.1. ábra*** a SESAR 3 költségvetésére vonatkozó adatokat mutatja be, beleértve annak végrehajtását, valamint az ellenőrzési sokaságot és a személyzetet. A közös vállalkozás 2025. évi megnövelt kötelezettségvállalási költségvetése a Horizont Európa projektekre vonatkozó 2025. évi pályázati felhívásainak jelentős értékét (körülbelül 254 millió euró) tükrözi. 2025 végéig a kötelezettségvállalási költségvetésének 98%-át hajtotta végre. A SESAR 3 kifizetési költségvetésének végrehajtása azonban alacsony volt (37%), ami a közös vállalkozásnak a Horizont Európa programmal kapcsolatos többéves finanszírozási ciklusára vezethető vissza. Emiatt a fel nem használt kifizetési előirányzatokból mintegy 76 millió eurót (63%) átcsoportosítottak a következő évi kifizetési költségvetésbe. A SESAR 3 személyi állománya nagyjából stabil maradt.

---

[7] A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

[8] A Tanács 219/2007/EK rendelete az új generációs európai légiforgalmi szolgáltatási rendszer (SESAR) megvalósítása érdekében közös vállalkozás alapításáról.

[9] A Tanács 721/2014/EU rendelete a 219/2007/EK rendelet módosításáról.

3.2.1. ábra. A SESAR 3 Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

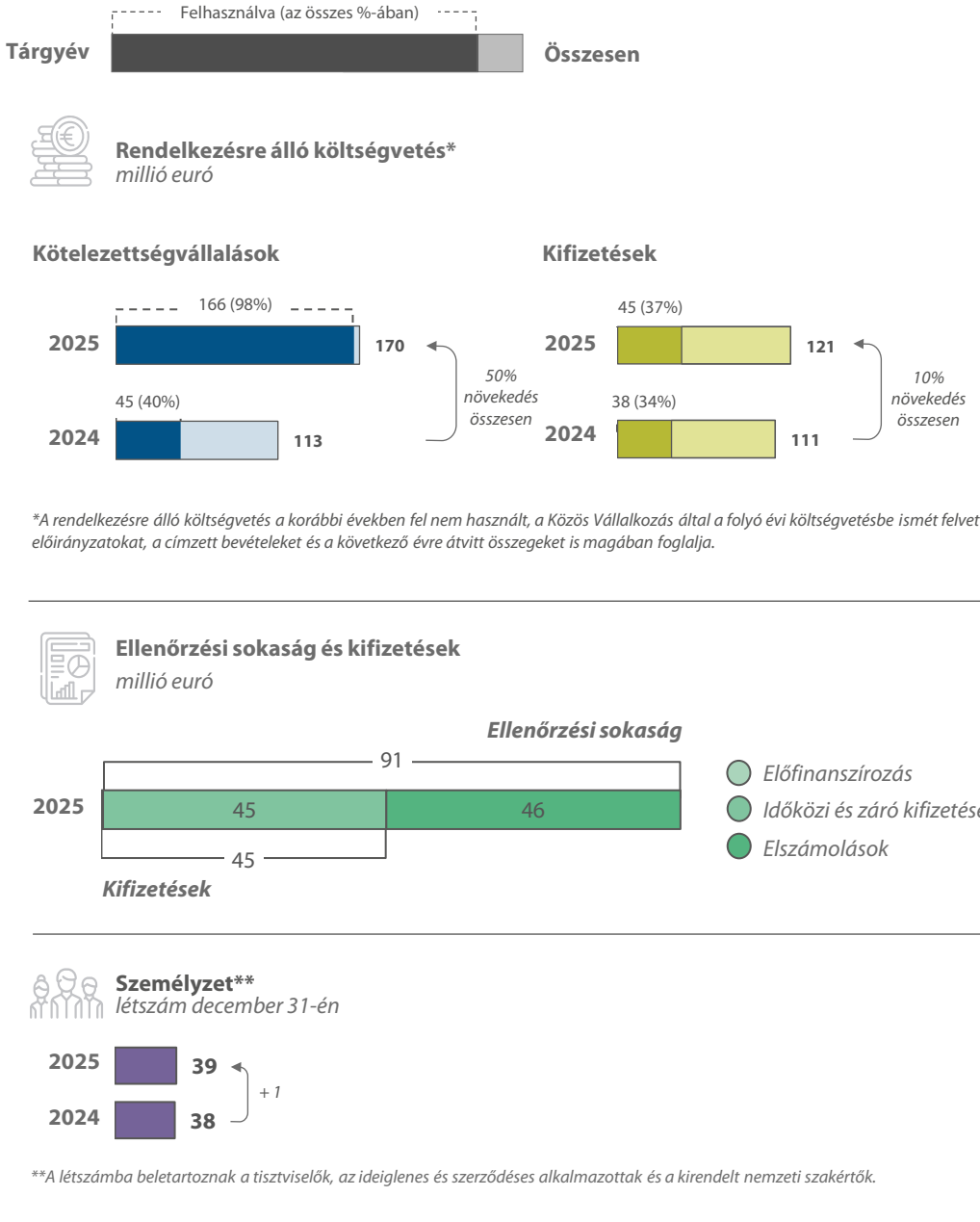

Forrás: A SESAR 3 2024. és 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója; a SESAR 3 által szolgáltatott személyzeti adatok.

Programvégrehajtás

3.2.4. A ***3.2.2. ábra*** a SESAR 3 Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának ötödik éve) végére a SESAR 3 hozzájárulási céljának 53%-át teljesítette.

3.2.2. ábra. A SESAR 3 tagjainak hozzájárulása a Horizont Európához

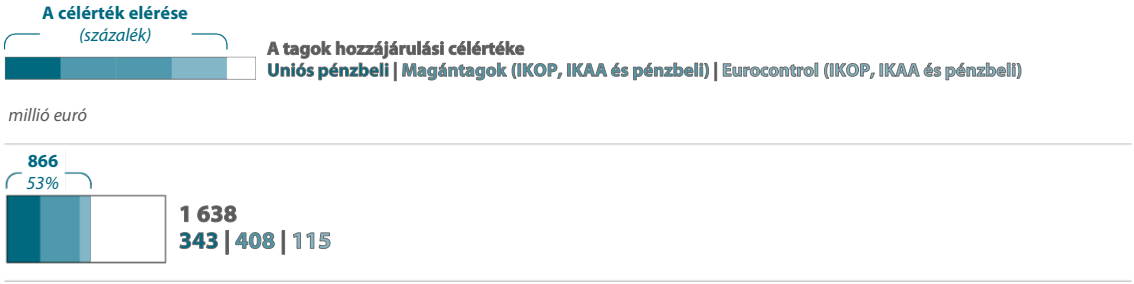

Forrás: A SESAR 3 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.2.5. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, az „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási (ATM) Kutatás (SESAR 3) Közös Vállalkozás vezetősége és az irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az alapul szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a ***3.1. szakasz*** és a ***II. melléklet*** ismerteti.

3.2.6. A következőket ellenőriztük:

a) a SESAR 3 Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a SESAR 3 költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.2.7. Véleményünk szerint a SESAR 3 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a SESAR 3 2025. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételi tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.2.8. Véleményünk szerint a SESAR 3 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.2.9. A ***3.1. szakaszban*** és a ***II. mellékletben*** ismertetett munkánk alapján semmi olyasmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt azt kellene feltételeznünk, hogy a SESAR 3 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések ne lennének minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Egyéb

3.2.10. Függetlenül a fent ismertetett véleménytől, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó véleményünkkel kezdődően korlátozott bizonyosságot nyújtunk a SESAR 3 Közös Vállalkozás beszámolójának alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, továbbá megváltoztattuk a közbeszerzési hibák számszerűsítéséhez alkalmazott módszertanunkat. Azt, hogy mit érintenek a változtatások, a ***II. melléklet*** mutatja be részletesebben.

3.2.11. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.2.12. A kifizetések jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése céljából öt Horizont Európa kifizetési tranzakciót ellenőriztünk, amelyeket véletlenszerűen választottunk ki a SESAR 3 2025. évi időközi és záró kifizetéseiből és az előfinanszírozás elszámolásából. E tranzakciókból egy esetében találtunk pénzügyi hatással járó hibákat. Ezek a hibák nem

támogatható személyzeti költségekből adódtak, mivel a napi árfolyamokat a tényleges költségek helyett költségbecslések alapján számították ki.

3.2.13. A Horizont Európa tranzakcióira (2025-ben operatív kiadásainak 100%-a) nézve a SESAR 3 nem számított ki becsült hibaarányt[10].

Ajánlások

3.2.14. A 2022., 2023. és 2024. évi különálló éves jelentéseinkben megfogalmazott, 2025. évi megvalósításra megjelölt ajánlásaink hasznosulásával kapcsolatos megállapításainkat a ***3.2.1. táblázatban*** soroljuk fel. Ajánlásaink hasznosulását általában akkor követjük nyomon, amikor azok esedékessé válnak, de a legtöbb esetben legkésőbb három év elteltével. A SESAR 3 az egyetlen lezáratlan ajánlást teljes mértékben végrehajtotta.

3.2.15. 2025-re vonatkozó megállapításaink alapján a következőket javasoljuk.

SESAR 3 JU-2025-1. ajánlás: a Horizont Európa kiadásaira vonatkozó hibaarány becslése és közzététele

A SESAR 3 végezzen becslést a Horizont Európa kiadásaira vonatkozó hibaarányról és azt tegye közzé jövőbeli éves tevékenységi jelentéseiben a következők alapján:

— a Bizottság éves tevékenységi jelentésének iránymutatása a feltárt és fennmaradó hibaarányok, valamint a pénzügyi kitettség mint kockázatosnak minősülő összeg kiszámításához, valamint

— a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálata és a Számvevőszék adatai a kedvezményezettek legutóbbi utólagos ellenőrzési hibaarányairól.

Megvalósítás céldátuma: 2027 közepe.

[10] [A SESAR 3 Közös Vállalkozás 2025. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1.1. fejezet.]

3.2.1. táblázat. A korábbi években megfogalmazott ajánlások hasznosulásának vizsgálata

Az elfogadottság szintje: elfogadták; részben elfogadták; nem fogadták el; nincs információ.

A végrehajtás szintje: teljes mértékben megvalósult; a legtöbb tekintetben megvalósult; néhány tekintetben megvalósult; nem valósult meg; nem lehet következtetést levonni vagy már nem releváns.

Tárgyév	A Számvevőszék ajánlása	Az elfogadottság szintje	Az ajánlás végrehajtása terén elért eredmények számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
2022	**7. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2024 végéig a **SESAR 3** a Horizont Európa keretében alkalmazzon kockázatalapú megközelítést a támogatáskezelés tekintetében, amely az előkészítéstől a kifizetésig minden fő támogatáskezelési szakaszra kiterjed. Ebben az összefüggésben a közös vállalkozás különösen a következőkről gondoskodjon: a) a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket és projekteket fokozott előzetes kontrolloknak vagy utólagos ellenőrzéseknek vessék alá; b) az utólagos ellenőrzések fontos eredményeit vegyék megfelelően figyelembe a jövőbeli előzetes kontrollokra irányuló kockázatértékelések során.			2025-ben a SESAR 3 igazgatója jóváhagyta a *„JUs common implementation approach to the Horizon Europe control strategy”* című dokumentumot, amely harmonizált megközelítést határoz meg a Horizont Európa program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások kifizetéseire vonatkozó előzetes és utólagos kontrollok végrehajtása tekintetében. A közös vállalkozás végrehajtotta és alkalmazta kockázatalapú ellenőrzési megközelítésének fő eljárásait.

A SESAR 3 Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2025/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2025_HU.pdf

3.3. Tiszta Légi Közlekedés (CA) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.3.1. A Tiszta Légi Közlekedés (CA) Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra[11]. A CA Közös Vállalkozás a Repüléstechnikára Irányuló Közös Technológiai Kezdeményezés Megvalósítására Irányuló (Tiszta Égbolt 1) Közös Vállalkozás helyébe lépett. A Tiszta Égbolt 1 Közös Vállalkozás a hetedik kutatási és technológiafejlesztési keretprogramon (FP7) belül, 2007 decemberében jött létre tízéves időtartamra[12], majd működésének időtartamát 2014 májusában a Horizont 2020 program keretében meghosszabbították (Tiszta Égbolt 2)[13].

3.3.2. A CA Közös Vállalkozás a légi közlekedés fenntartható és klímasemleges jövőre való átállását célzó kutatással és innovációval foglalkozó köz-magán társulás. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG RTD) képvisel, valamint a légi közlekedési ágazat szervezetei[14]. Emellett a CA Közös Vállalkozásnak vannak társult tagjai is, akiket részvételi szándék kifejezésére való felhívások útján választanak ki.

3.3.3. A ***3.3.1. ábra*** a Tiszta Légi Közlekedés Közös Vállalkozás költségvetésére vonatkozó adatokat mutatja be, beleértve annak végrehajtását, valamint az ellenőrzési sokaságot és a személyzetet. A közös vállalkozás 2025. évi megnövelt kötelezettségvállalási költségvetése és kifizetései a Horizont Európa projektekre vonatkozó 2025. évi pályázati felhívásainak jelentős értékét (körülbelül 378 millió euró) tükrözi. 2025 végéig a közös vállalkozás a kötelezettségvállalási költségvetésének 90%-át és kifizetési költségvetésének 71%-át hajtotta végre. A CA személyzetének létszáma 8%-kal nőtt, így elérte az engedélyezett létszámtervben meghatározott létszámot.

---

[11] A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

[12] A Tanács 71/2007/EK rendelete a Tiszta Égbolt közös vállalkozás létrehozásáról.

[13] A Tanács 558/2014/EU rendelete a Tiszta Égbolt 2 közös vállalkozás létrehozásáról.

[14] A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

3.3.1. ábra. A CA Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

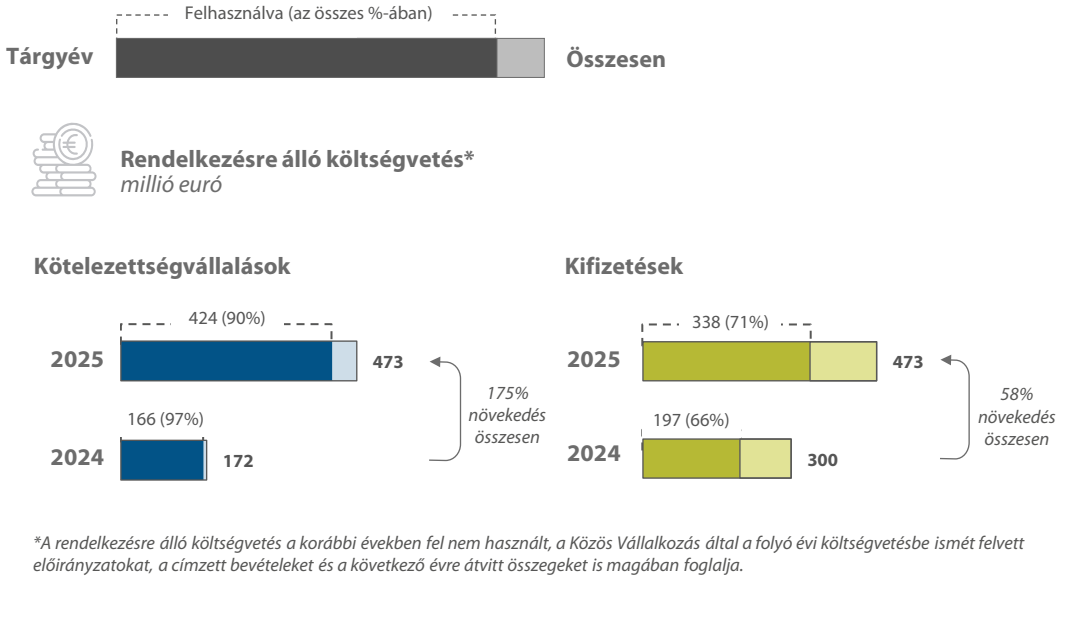

Forrás: A CA 2024. és 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója; a CA által szolgáltatott személyzeti adatok.

Programvégrehajtás

3.3.4. A ***3.3.2. ábra*** a CA tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának ötödik éve) végére a CA hozzájárulási céljának 46%-át teljesítette.

3.3.2. ábra. A CA Közös Vállalkozás tagjainak hozzájárulása a Horizont Európához



Forrás: A CA 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.3.5. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, a Tiszta Légi Közlekedés (CA) Közös Vállalkozás vezetősége és az irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az alapul szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a ***3.1. szakasz*** és a ***II. melléklet*** ismerteti.

3.3.6. A következőket ellenőriztük:

a) a CA Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a CA költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.3.7. Véleményünk szerint a CA Közös Vállalkozás 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a CA Közös Vállalkozás 2025. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételi tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.3.8. Véleményünk szerint a CA Közös Vállalkozás 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.3.9. A ***3.1. szakaszban*** és a ***II. mellékletben*** ismertetett munkánk alapján semmi olyasmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt azt kellene feltételeznünk, hogy a CA Közös Vállalkozás 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések ne lennének minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Egyéb

3.3.10. Függetlenül a fent ismertetett véleménytől, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó véleményünkkel kezdődően korlátozott bizonyosságot nyújtunk a CA Közös Vállalkozás beszámolójának alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, továbbá megváltoztattuk a közbeszerzési hibák számszerűsítéséhez alkalmazott módszertanunkat. Azt, hogy mit érintenek a változtatások, a ***II. melléklet*** mutatja be részletesebben.

3.3.11. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.3.12. A kifizetések jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése céljából kilenc Horizont Európa kifizetési tranzakciót ellenőriztünk, amelyeket véletlenszerűen választottunk ki a CA 2025. évi időközi és záró kifizetéseiből és az előfinanszírozás elszámolásából. Pénzügyi hatással járó hibákat egy tranzakció esetében találtunk. Ezek a hibák nem támogatható

személyzeti költségekből adódtak, a kedvezményezett ugyanis nem megfelelő módszert alkalmazott a napidíjak kiszámítására.

3.3.13. Horizont Európa tranzakciói (2025-ben operatív kiadásainak 100%-a) esetében a CA a feltárt és a fennmaradó hibaarányok kiszámítására vonatkozó bizottsági iránymutatás alapján 0,9%-ra becsülte a hibaarányt. Becsléséhez a közös vállalkozás a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának a kedvezményezettek legutóbbi utólagos ellenőrzési hibaarányaira vonatkozó adatait használta fel[15].

Ajánlások

3.3.14. A CA Közös Vállalkozásnak nincsenek olyan lezáratlan ajánlásai a 2022., 2023. és 2024. évi különjelentéseinkben, amelyeket 2025-ig kellett volna végrehajtani.

[15] A CA Közös Vállalkozás 2025. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1.1. fejezet.

A CA Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/CA-Replies-SAR-JUS-2025/CA-Replies-SAR-JUS-2025_HU.pdf

3.4. Innovatív Egészségügy (IHI) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.4.1. Az Innovatív Egészségügy (IHI) Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra[16]. Az IHI Közös Vállalkozás az Innovatív Gyógyszerek Kutatására Irányuló Kezdeményezést Megvalósító (IMI) Közös Vállalkozás helyébe lépett, amely a hetedik kutatási és technológiafejlesztési keretprogramon (FP7) belül, 2007 decemberében jött létre tízéves időtartamra[17], majd működésének időtartamát 2014 májusában a Horizont 2020 program keretében meghosszabbították (IMI 2)[18].

3.4.2. Az IHI Közös Vállalkozás a fenntartható, interdiszciplináris és betegközpontú egészségügyi kutatásra és innovációra összpontosító köz-magán társulás. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG RTD) képvisel, valamint európai iparági szövetségek.

3.4.3. A ***3.4.1. ábra*** az IHI költségvetésére vonatkozó adatokat mutatja be, beleértve annak végrehajtását, valamint az ellenőrzési sokaságot és a személyzetet. 2025 végéig a közös vállalkozás a kötelezettségvállalási költségvetésének 98%-át és kifizetési költségvetésének 99%-át hajtotta végre. Az IHI személyi állománya nagyjából stabil maradt.

---

[16] A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

[17] A Tanács 73/2008/EK rendelete az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító közös vállalkozás létrehozásáról.

[18] A Tanács 557/2014/EU rendelete az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító második közös vállalkozás létrehozásáról.

3.4.1. ábra. Az IHI Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

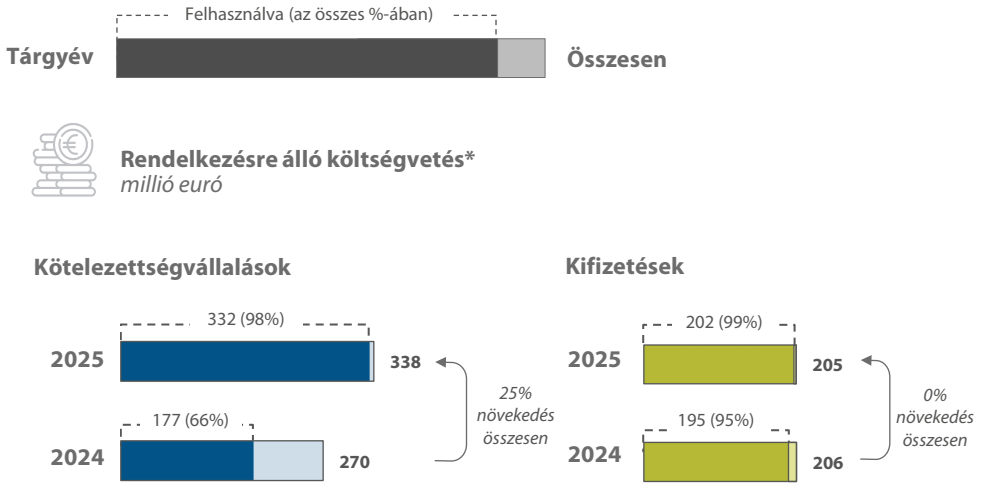

Forrás: Az IHI 2024. és 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója; az IHI által szolgáltatott személyzeti adatok.

Programvégrehajtás

3.4.4. A ***3.4.2. ábra*** az IHI tagjainak a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának 12. éve) végére az IHI hozzájárulási céljának mintegy 88%-át teljesítette. Ez a Horizont 2020 program végrehajtásának és a hozzájárulások beérkezésének késedelméből eredt, főként az IHI

sajátos kutatási területének jellege miatt szükséges hosszú projektidőtartam, valamint a projekteket végrehajtó globális konzorciumok nagy száma miatt.

3.4.2. ábra. Az IHI tagjainak hozzájárulása a Horizont 2020-hoz

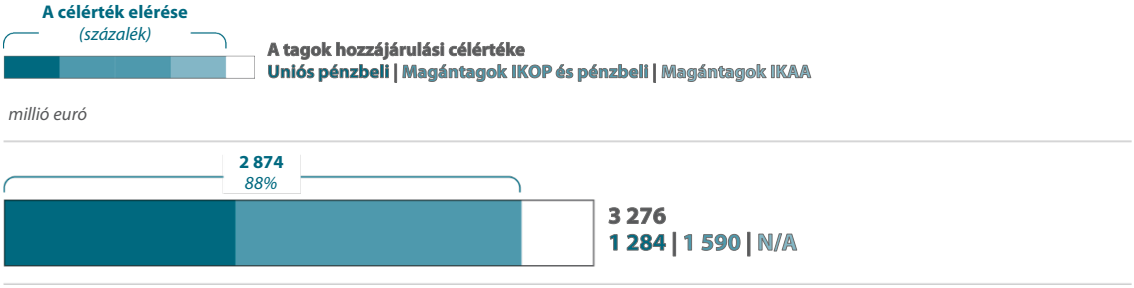

Forrás: Az IHI 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

3.4.5. A *3.4.3. ábra* az IHI tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának ötödik éve) végére az IHI hozzájárulási céljának 18%-át teljesítette. Ennek oka főként az összetett Horizont Európa projektek végrehajtásának lassú indulása volt.

3.4.3. ábra. Az IHI tagjainak hozzájárulása a Horizont Európához



Forrás: Az IHI 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.4.6. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, az Innovatív Egészségügy (IHI) Közös Vállalkozás vezetősége és az irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az alapul szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a *3.1. szakasz* és a *II. melléklet* ismerteti.

3.4.7. A következőket ellenőriztük:

a) az IHI Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és az IHI költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.4.8. Véleményünk szerint az IHI 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi az IHI 2025. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételi tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.4.9. Véleményünk szerint az IHI 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.4.10. A *3.1. szakaszban* és a *II. mellékletben* ismertetett munkánk alapján semmi olyasmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt azt kellene feltételeznünk, hogy az IHI 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések ne lennének minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Egyéb

3.4.11. Függetlenül a fent ismertetett véleménytől, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó véleményünkkel kezdődően korlátozott bizonyosságot nyújtunk az IHI beszámolójának alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, továbbá megváltoztattuk a közbeszerzési hibák számszerűsítéséhez alkalmazott módszertanunkat. Azt, hogy mit érintenek a változtatások, a ***II. melléklet*** mutatja be részletesebben.

3.4.12. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.4.13. A kifizetések jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése céljából hat Horizont 2020 kifizetési tranzakciót és egy igazgatási kiadási tranzakciót ellenőriztünk, amelyeket véletlenszerűen választottunk ki az IHI 2025. évi időközi és záró kifizetéseiből és az előfinanszírozás elszámolásából. Két Horizont 2020 tranzakció esetében találtunk pénzügyi hatással járó hibákat. Az egyik esetben ezek a hibák az alvállalkozói költségek személyzeti költségként való téves besorolásából és helytelen pénzügyi beszámolásból adódtak. A másik esetben nem támogatható felszerelési költségeket találtunk, mivel a kedvezményezett az ellenőrzött projekt keretében a felszerelés tényleges használatára meghatározott arány helyett a teljes éves értékcsökkenési összeget igényelte vissza.

3.4.14. Horizont 2020 tranzakciói tekintetében (amelyek 2025-ben operatív kiadásainak mintegy 85%-át tették ki) az IHI 4,1%-os reprezentatív hibaarányról és 0,8%-os fennmaradó hibaarányról számolt be, amelyet a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának (CAS) utólagos ellenőrzési eredményei alapján számított ki. A Horizont Európa tranzakcióira (2025-ben operatív kiadásainak mintegy 15%-a) nézve az IHI nem számított ki becsült hibaarányt, mert az utólagos ellenőrzések eredményei még nem álltak rendelkezésre a CAS-tól[19].

Ajánlások

3.4.15. Az IHI-nek 2022., 2023. és 2024. évi különjelentéseinkben nem tettünk olyan ajánlásokat, amelyek eddig lezáratlanok és 2025-ig kellett volna végrehajtani őket.

3.4.16. 2025-re vonatkozó megállapításaink alapján a következőket javasoljuk.

[19] Az IHI Közös Vállalkozás 2025. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1. fejezet.

IHI-2025-1. ajánlás: a Horizont Európa kiadásaira vonatkozó hibaarány becslése és közzététele

Az IHI végezzen becslést a Horizont Európa kiadásaira vonatkozó hibaarányról és azt tegye közzé jövőbeli éves tevékenységi jelentéseiben a következők alapján:

— a Bizottság éves tevékenységi jelentésének iránymutatása a feltárt és fennmaradó hibaarányok, valamint a pénzügyi kitettség mint kockázatosnak minősülő összeg kiszámításához, valamint

— a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálata és a Számvevőszék adatai a kedvezményezettek legutóbbi utólagos ellenőrzési hibaarányairól.

Megvalósítás céldátuma: 2027 közepe.

Az IHI Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/IHI-Replies-SAR-JUS-2025/IHI-Replies-SAR-JUS-2025_HU.pdf

3.5. Tiszta Hidrogén (Tiszta H2) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.5.1. A Tiszta Hidrogén (Tiszta H2) Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra[20]. A Tiszta H2 Közös Vállalkozás az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai (FCH 1) Közös Vállalkozás helyébe lépett, amely a hetedik kutatási és technológiafejlesztési keretprogramon (FP7) belül, 2008 májusában jött létre a 2017. december 31-ig tartó időszakra[21], majd működésének időtartamát 2014 májusában a Horizont 2020 program keretében meghosszabbították (FCH 2)[22]. A 2023 és 2025 közötti időszakra a Tiszta H2 Közös Vállalkozás a RePowerEU keretből is kapott 200 millió eurót a Horizont Európa hatálya alá tartozó „hidrogénvölgyek” (integrált, a termeléstől a végső felhasználásig valamennyi szakaszt felölelő helyi ökoszisztémák) számának növelése céljából.

3.5.2. A Tiszta H2 egy üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai kutatással és innovációval foglalkozó köz-magán társulás. Tagjai a Bizottság (DG RTD) által képviselt Európai Unió, valamint az iparági szövetség (Hydrogen Europe) és a kutató intézetek szövetsége (Hydrogen Europe Research).

3.5.3. A ***3.5.1. ábra*** a Tiszta H2 költségvetésére vonatkozó adatokat mutatja be, beleértve annak végrehajtását, valamint az ellenőrzési sokaságot és a személyzetet. A közös vállalkozás 2025. évi megnövelt kifizetési költségvetése a Horizont Európa azon projektjeiből eredő halmozott kifizetési igényeket tükrözi, amelyekre a 2022–2025-ös pályázati felhívások keretében forrásokat kötöttek le. 2025 végéig a közös vállalkozás a kötelezettségvállalási költségvetésének 99%-át és kifizetési költségvetésének 93%-át hajtotta végre. A Tiszta H2 személyi állománya nagyjából stabil maradt.

---

[20] A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

[21] A Tanács 521/2008/EK rendelete az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás létrehozásáról.

[22] A Tanács 559/2014/EU rendelete a második üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai közös vállalkozás létrehozásáról.

3.5.1. ábra. A Tiszta H2 Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

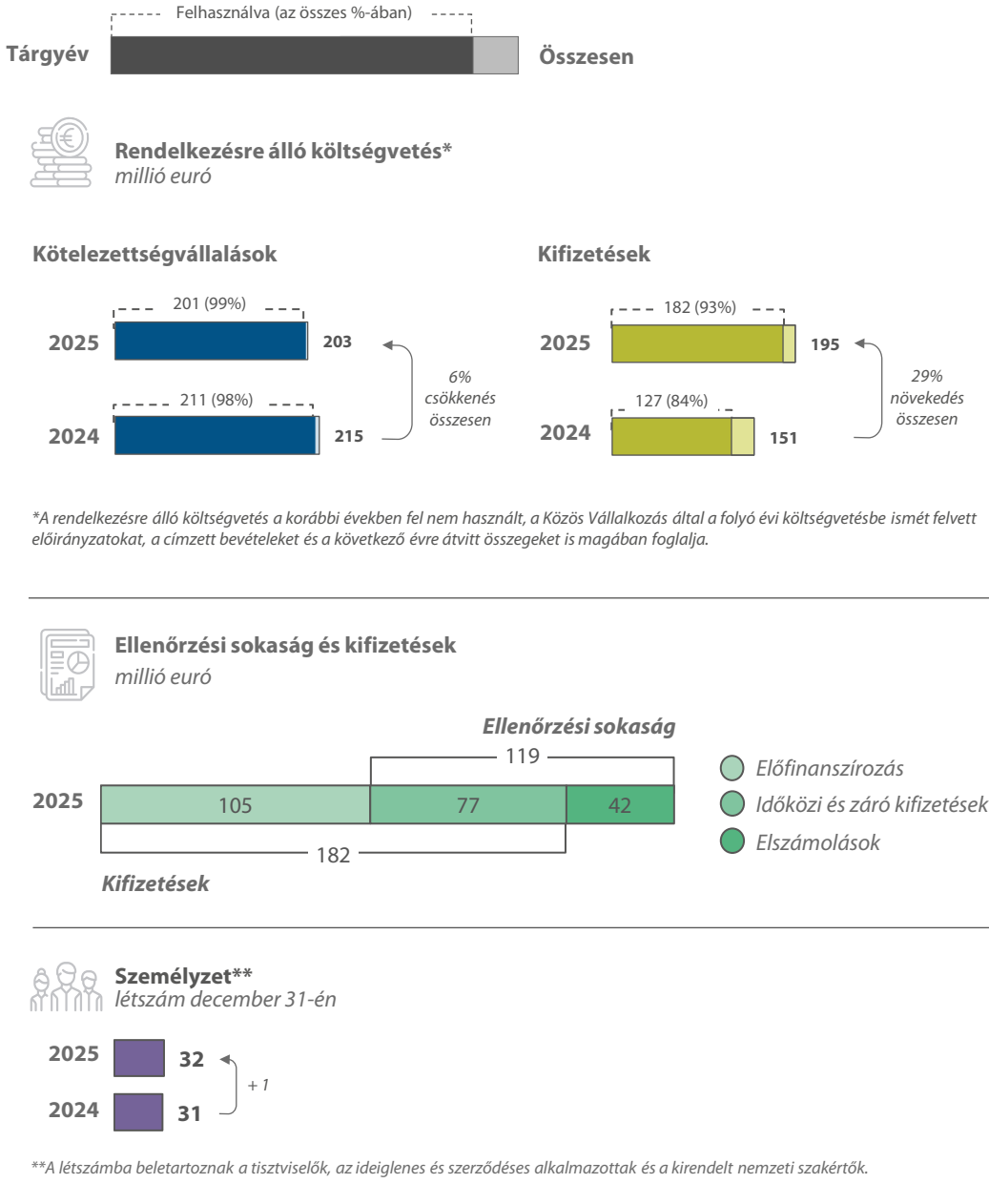

Forrás: A Tiszta H2 2024. és 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója; a Tiszta H2 által szolgáltatott személyzeti adatok.

Programvégrehajtás

3.5.4. A ***3.5.2. ábra*** a Tiszta H2 tagjainak a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának 12. éve) végére a Tiszta H2 hozzájárulási céljának 181%-át teljesítette. Ez annak tudható be, hogy a magánszektorbeli tagok jelentős természetbeni hozzájárulást nyújtottak olyan kiegészítő

tevékenységekhez, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül a Tiszta H2 által finanszírozott projektekhez, de mégis támogatják a közös vállalkozás célkitűzéseinek elérését.

3.5.2. ábra. A Tiszta H2 tagjainak hozzájárulása a Horizont 2020-hoz



Forrás: A Tiszta H2 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

3.5.5. A ***3.5.3. ábra*** a Tiszta H2 tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai (a RePowerEU forrásokat is beleértve) és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának ötödik éve) végére a Tiszta H2 hozzájárulási céljának 124%-át teljesítette. A Horizont 2020 esetében ez annak tudható be, hogy a magánszektorbeli tagok jelentős természetbeni hozzájárulást nyújtottak olyan kiegészítő tevékenységekhez, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül a Tiszta H2 által finanszírozott projektekhez, de mégis támogatják a közös vállalkozás célkitűzéseinek elérését.

3.5.3. ábra. A Tiszta H2 tagjainak hozzájárulása a Horizont Európához és a RePowerEU-hoz



Forrás: A Tiszta H2 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.5.6. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, a Tiszta Hidrogén (Tiszta H2) Közös Vállalkozás vezetősége és az irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az alapul szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a ***3.1. szakasz*** és a ***II. melléklet*** ismerteti.

3.5.7. A következőket ellenőriztük:

a) a Tiszta H2 Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a Tiszta H2 költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.5.8. Véleményünk szerint a Tiszta H2 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Tiszta H2 2025. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételi tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.5.9. Véleményünk szerint a Tiszta H2 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.5.10. A *3.1. szakaszban* és a *II. mellékletben* ismertetett munkánk alapján semmi olyasmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt azt kellene feltételeznünk, hogy a Tiszta H2 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések ne lennének minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Egyéb

3.5.11. Függetlenül a fent ismertetett véleménytől, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó véleményünkkel kezdődően korlátozott bizonyosságot nyújtunk a Tiszta H2 beszámolójának alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, továbbá megváltoztattuk a közbeszerzési hibák számszerűsítéséhez alkalmazott módszertanunkat. Azt, hogy mit érintenek a változtatások, a *II. melléklet* mutatja be részletesebben.

3.5.12. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.5.13. A kifizetések jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése céljából két Horizont 2020 és három Horizont Európa kifizetési tranzakciót ellenőriztünk, amelyeket véletlenszerűen választottunk ki a Tiszta H2 2025. évi időközi és záró kifizetéseiből és az előfinanszírozás elszámolásából. Két Horizont Európa kifizetési tranzakció esetében találtunk pénzügyi hatással járó hibákat. Ezek a hibák a kedvezményezett könyvelésében kiadásként nem szereplő bejelentett költségekből, a Horizont 2020 személyzeti költségek kiszámítására vonatkozó szabályainak alkalmazásából, valamint a beszámolási időszakhoz nem kapcsolódó utazási költségek bejelentéséből erednek.

3.5.14. Horizont 2020 tranzakciói tekintetében (amelyek 2025-ben operatív kiadásainak mintegy 38%-át tették ki) a Tiszta H2 2,8%-os reprezentatív hibaarányról és 0,3%-os fennmaradó hibaarányról számolt be, amelyet a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának (CAS) utólagos ellenőrzési eredményei alapján számított ki. Horizont Európa tranzakciói (2025-ben operatív kiadásainak mintegy 62%-a) esetében a Tiszta H2 a feltárt és a fennmaradó hibaarányok kiszámítására vonatkozó bizottsági iránymutatás alapján 1,7%-ra becsülte a

hibaarányt. A becsléshez a közös vállalkozás a kedvezményezettjeinek legfrissebb utólagos ellenőrzési hibaarányaira vonatkozó CAS-adatokat vette alapul[23].

Ajánlások

3.5.15. A 2022., 2023. és 2024. évi különálló éves jelentéseinkben megfogalmazott, 2025. évi megvalósításra megjelölt ajánlásaink hasznosulásával kapcsolatos megállapításainkat a ***3.5.1. táblázatban*** soroljuk fel. Ajánlásaink hasznosulását általában akkor követjük nyomon, amikor azok esedékessé válnak, de a legtöbb esetben legkésőbb három év elteltével. A Tiszta H2 az egyetlen lezáratlan ajánlást a legtöbb tekintetben végrehajtotta.

[23] A Tiszta H2 Közös Vállalkozás 2025. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1. fejezet.

3.5.1. táblázat. A korábbi években megfogalmazott ajánlások hasznosulásának vizsgálata

Az elfogadottság szintje: elfogadták; részben elfogadták; nem fogadták el; nincs információ.

A végrehajtás szintje: teljes mértékben megvalósult; a legtöbb tekintetben megvalósult; néhány tekintetben megvalósult; nem valósult meg; nem lehet következtetést levonni vagy már nem releváns.

Tárgyév	A Számvevőszék ajánlása	Az elfogadottság szintje	Az ajánlás végrehajtása terén elért eredmények számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
2022	**7. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2024 végéig a **Tiszta H2** a Horizont Európa keretében alkalmazzon kockázatalapú megközelítést a támogatáskezelés tekintetében, amely az előkészítéstől a kifizetésig minden fő támogatáskezelési szakaszra kiterjed. Ebben az összefüggésben a közös vállalkozás különösen a következőkről gondoskodjon: a) a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket és projekteket fokozott előzetes kontrolloknak vagy utólagos ellenőrzéseknek vessék alá; b) az utólagos ellenőrzések fontos eredményeit vegyék megfelelően figyelembe a jövőbeli előzetes kontrollokra irányuló kockázatértékelések során.			2025-ben a Tiszta H2 igazgatója jóváhagyta a „*JUs common implementation approach to the Horizon Europe control strategy*” című dokumentumot, amely harmonizált megközelítést határoz meg a Horizont Európa program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások kifizetéseire vonatkozó előzetes és utólagos kontrollok végrehajtása tekintetében. A Tiszta H2 Közös Vállalkozás teljes mértékben végrehajtotta a Horizont Európa tényleges költségek visszatérítésén alapuló támogatáskifizetéseire vonatkozó kockázatalapú kontrollmegközelítését. Az átalányfinanszírozás esetében (a 2024. évi pályázati felhívástól kezdődően) további finomításokra van szükség, különösen a kockázati profilok azonosítása és az utólagos technikai felülvizsgálatok CAS általi kiválasztására vonatkozó kritériumok tekintetében.

A Tiszta H2 Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2025/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2025_HU.pdf

3.6. Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.6.1. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben található, 2023 szeptemberében jött létre a Horizont Európa és a Digitális Európa program keretében a 2031. december 31-ig tartó időszakra, az egységes alap-jogiaktus[24] módosításával. A közös vállalkozás a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák (KDT) Közös Vállalkozás helyébe lépett, amelyet a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében hoztak létre[25].

3.6.2. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás előmozdítja az innovatív új generációs félvezető technológiák fejlesztését és megerősíti az európai csipgyártási kapacitást az Európai Csipkezdeményezés keretében. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG CNECT) képvisel, a részt vevő államok, valamint három iparszövetség.

3.6.3. A ***3.6.1. ábra*** a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás költségvetésére vonatkozó adatokat mutatja be, beleértve annak végrehajtását, valamint az ellenőrzési sokaságot és a személyzetet. A közös vállalkozás 2025. évi megnövelt kifizetési költségvetése a Digitális Európa és a Horizont Európa azon vissza nem térítendő támogatásaiból és infrastrukturális tevékenységeiből eredő halmozott kifizetési igényeket tükrözi, amelyekre 2025-ben és az azt megelőző években forrásokat kötöttek le. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás kifizetési költségvetésének végrehajtási aránya alacsony volt (42%), mivel a közös vállalkozás késve kötötte meg a Horizont Európa 2024. és 2025. évi pályázati felhívásaiból eredő támogatási megállapodásokat, valamint a Digitális Európa keretében finanszírozott infrastrukturális beszerzésekhez (kísérleti gyártósorokhoz) kapcsolódó közös közbeszerzési eljárások összetettsége miatt. Emiatt a fel nem használt kifizetési előirányzatokból mintegy 520 millió eurót (58%) átcsoportosítottak a következő évek kifizetési költségvetéseibe. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás személyzetének létszáma 16%-kal nőtt, így elérte az engedélyezett létszámtervben meghatározott létszámot.

---

[24] A Tanács (EU) 2023/1782 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról szóló (EU) 2021/2085 rendeletnek a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás tekintetében történő módosításáról.

[25] A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

3.6.1. ábra. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

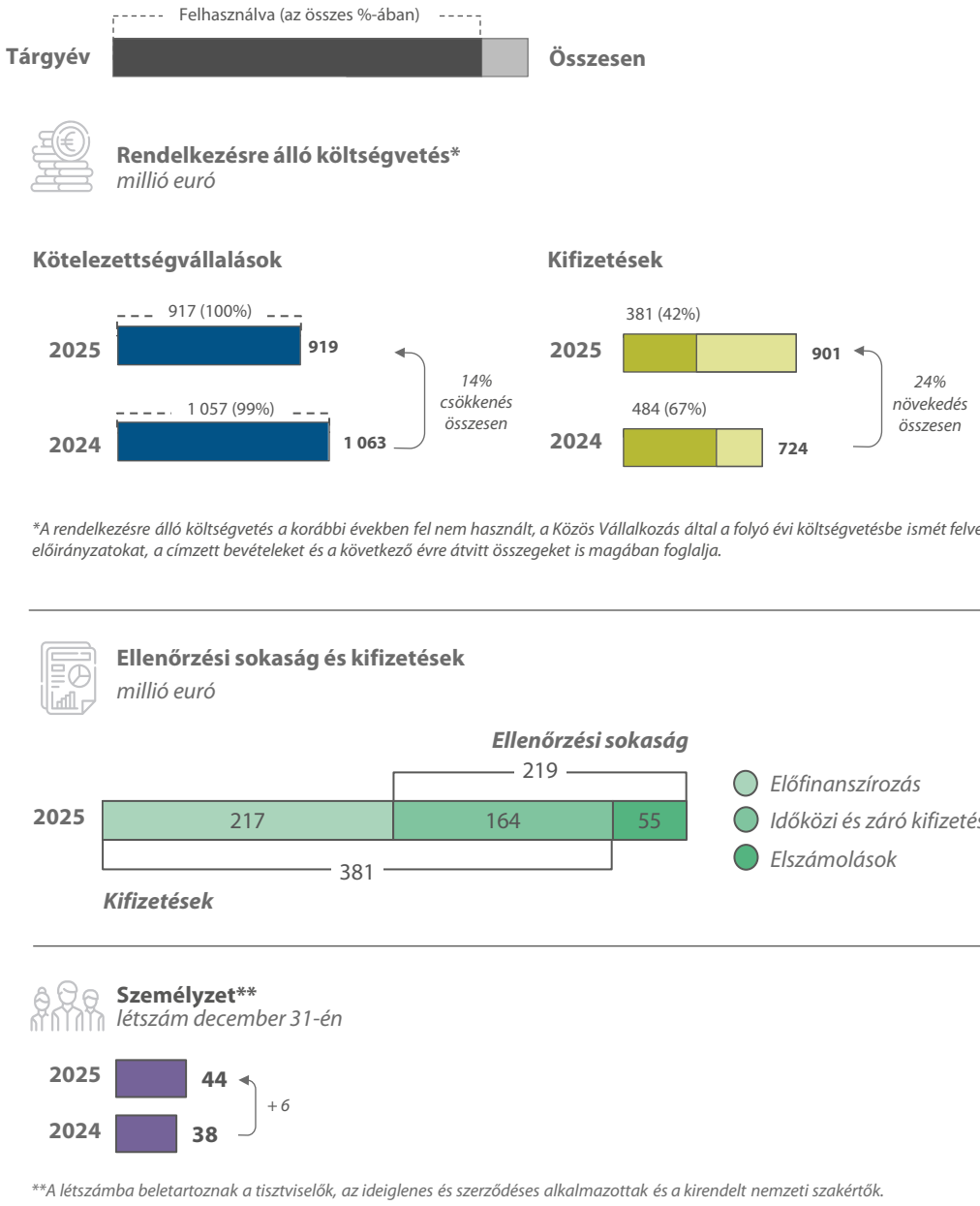

Forrás: A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2024. és 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója; a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás által szolgáltatott személyzeti adatok.

Programvégrehajtás

3.6.4. A *3.6.2. ábra* a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a

program végrehajtásának 12. éve) végére a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás hozzájárulási céljának 97%-át teljesítette.

3.6.2. ábra. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás tagjainak hozzájárulása a Horizont 2020-hoz



Forrás: A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

3.6.5. A *3.6.3. ábra* a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának ötödik éve) végére a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás hozzájárulási céljának 38%-át teljesítette. Ez annak tudható be, hogy a magánszektorbeli tagok bejelentett természetbeni hozzájárulásai közül eddig semennyit sem, a többi tag (részt vevő államok) természetbeni hozzájárulásainak pedig csak mintegy 20%-át validálták.

3.6.3. ábra. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás tagjainak hozzájárulása a Horizont Európához

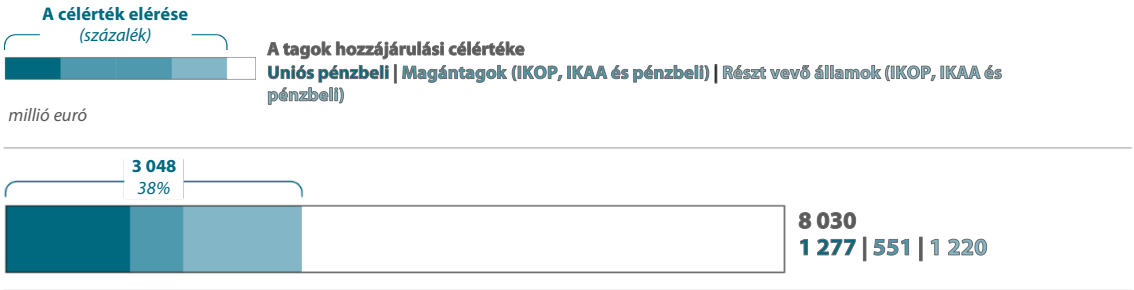

Forrás: A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

3.6.6. A *3.6.4. ábra* a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás tagjainak a Digitális Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának ötödik éve) végére a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás hozzájárulási céljának 51%-át teljesítette.

3.6.4. ábra. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás tagjainak hozzájárulása a Digitális Európához

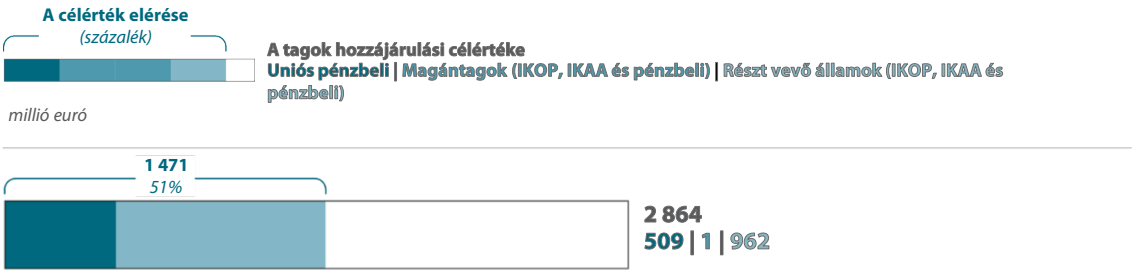

Forrás: A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.6.7. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás vezetősége és az irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az alapul szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a ***3.1. szakasz*** és a ***II. melléklet*** ismerteti.

3.6.8. A következőket ellenőriztük:

a) a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.6.9. Véleményünk szerint a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Csipekkel Foglalkozó

Közös Vállalkozás 2025. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételi tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.6.10. Véleményünk szerint a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.6.11. A ***3.1. szakaszban*** és a ***II. mellékletben*** ismertetett munkánk alapján semmi olyasmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt azt kellene feltételeznünk, hogy a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések ne lennének minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Egyéb

3.6.12. Függetlenül a fent ismertetett véleménytől, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó véleményünkkel kezdődően korlátozott bizonyosságot nyújtunk a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás beszámolójának alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, továbbá megváltoztattuk a közbeszerzési hibák számszerűsítéséhez alkalmazott módszertanunkat. Azt, hogy mit érintenek a változtatások, a ***II. melléklet*** mutatja be részletesebben.

3.6.13. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.6.14. A kifizetések jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése céljából három Horizont 2020 és öt Horizont Európa kifizetési tranzakciót ellenőriztünk, amelyeket véletlenszerűen választottunk ki a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2025. évi időközi és záró kifizetéseiből és az előfinanszírozás elszámolásából. Egy Horizont 2020 tranzakció esetében találtunk pénzügyi hatással járó hibákat. Ezek a hibák nem támogatható személyzeti költségekből adódtak, mivel a kedvezményezett nem a megfelelő alapbért alkalmazta az óradíjak kiszámítására.

3.6.15. Horizont 2020 tranzakciói tekintetében (amelyek 2025-ben operatív kiadásainak mintegy 27%-át tették ki) a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2,2%-os reprezentatív hibaarányról és 0,8%-os fennmaradó hibaarányról számolt be, amelyet a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának (CAS) utólagos ellenőrzési eredményei alapján számított ki. Horizont Európa tranzakciói (2025-ben operatív kiadásainak mintegy 73%-a) esetében a Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás a feltárt és a fennmaradó hibaarányok kiszámítására vonatkozó bizottsági iránymutatás alapján 1,8%-ra becsülte a hibaarányt. A becsléshez a közös vállalkozás a kedvezményezettjeinek legfrissebb utólagos ellenőrzési hibaarányaira vonatkozó CAS-adatokat vette alapul[26].

Ajánlások

3.6.16. A 2022., 2023. és 2024. évi különálló éves jelentéseinkben megfogalmazott, 2025. évi megvalósításra megjelölt ajánlásaink hasznosulásával kapcsolatos megállapításainkat a ***3.6.1. táblázatban*** soroljuk fel. Ajánlásaink hasznosulását általában akkor követjük nyomon, amikor azok esedékessé válnak, de a legtöbb esetben legkésőbb három év elteltével. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás az egyetlen lezáratlan ajánlást néhány tekintetben végrehajtotta.

[26] A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás 2025. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1.1. fejezet.

3.6.1. táblázat. A korábbi években megfogalmazott ajánlások hasznosulásának vizsgálata

Az elfogadottság szintje: elfogadták; részben elfogadták; nem fogadták el; nincs információ.

A végrehajtás szintje: teljes mértékben megvalósult; a legtöbb tekintetben megvalósult; néhány tekintetben megvalósult; nem valósult meg; nem lehet következtetést levonni vagy már nem releváns.

Tárgyév	A Számvevőszék ajánlása	Az elfogadottság szintje	Az ajánlás végrehajtása terén elért eredmények számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
2023	**2. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2025 végéig a **Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás** egyrészt dolgozzon ki korrekciós mechanizmusokat készpénztöbbletének észszerű szintre való csökkentésére, másrészt a Bizottsággal együttműködve igazítsa az egyes pénzügyi évekre vonatkozó készpénzigényét a becsült kiadási szükségleteihez.			A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás tovább növelte felhalmozott készpénztöbbletét, a 2024 végi 479 millió euróról 2025 végére 831 millió euróra (73,5%-os növekedés). A közös vállalkozás kifejtette, hogy ennek oka a Digitális Európa infrastrukturális projektjeire (kísérleti gyártósorokra) vonatkozó összetett közös közbeszerzési eljárások lassú végrehajtása volt. A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás jelenleg tárgyal a Bizottsággal egy olyan megoldásról, amely megoldhatja ezt a problémát a jövőbeli költségvetések számára.

A Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/Chips-Replies-SAR-JUS-2025/Chips-Replies-SAR-JUS-2025_HU.pdf

3.7. Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság (CBE) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.7.1. A Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság (CBE) Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra[27]. A közös vállalkozás a Bioalapú Iparágak (BBI) Közös Vállalkozás helyébe lépett, amelyet a Horizont 2020 programon belül, 2014 májusában hoztak létre[28].

3.7.2. A CBE Közös Vállalkozás a fenntartható és versenyképes, körforgásos bioalapú iparágakat célzó kutatásra és innovációra összpontosító köz-magán társulás. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG RTD, DG AGRI és DG GROW) képvisel, valamint a Bio-based Industries Consortium (a bioalapú iparágak konzorciuma) által képviselt ágazati partnerek.

3.7.3. A ***3.7.1. ábra*** a CBE költségvetésére vonatkozó adatokat mutatja be, beleértve annak végrehajtását, valamint az ellenőrzési sokaságot és a személyzetet. A közös vállalkozás 2025. évi csökkentett kötelezettségvállalási költségvetése azt tükrözi, hogy az előző évi kötelezettségvállalási költségvetésben jelentős mértékű, a közös vállalkozás 2022. és 2023. évi pályázati felhívásaihoz kapcsolódó előirányzatot csoportosítottak át. 2025 végéig a közös vállalkozás a kötelezettségvállalási költségvetésének 99%-át és kifizetési költségvetésének 87%-át hajtotta végre. A CBE személyi állománya nagyjából stabil maradt.

[27] A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

[28] A Tanács 560/2014/EU rendelete a Bioalapú Iparágak Közös Vállalkozás létrehozásáról.

3.7.1. ábra. A CBE Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

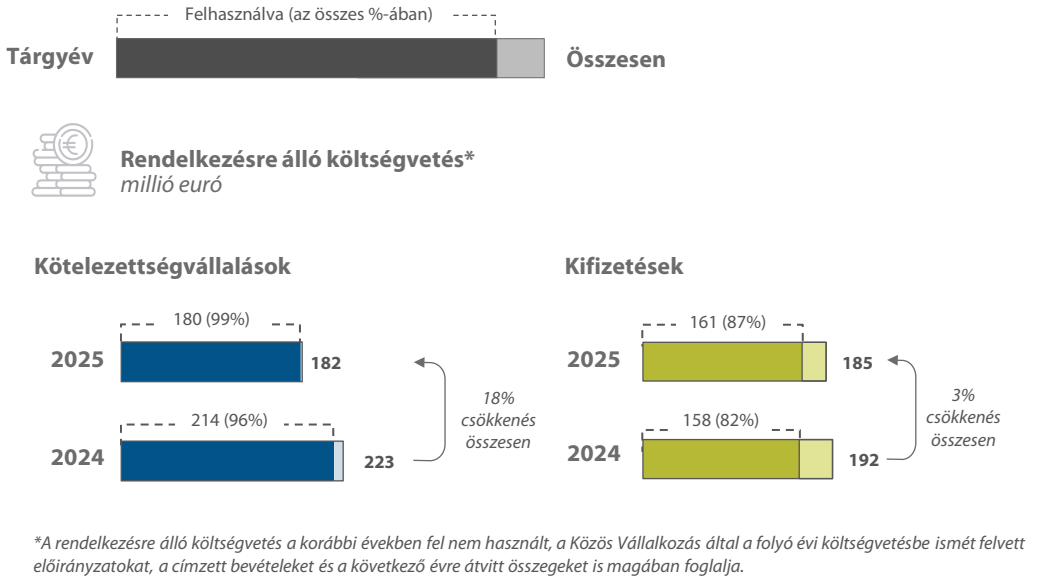

Forrás: A CBE 2024. és 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója; a CBE által szolgáltatott személyzeti adatok.

Programvégrehajtás

3.7.4. A ***3.7.2. ábra*** a CBE tagjainak a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának 12. éve) végére a CBE hozzájárulási céljának 97%-át teljesítette.

3.7.2. ábra. A CBE tagjainak hozzájárulása a Horizont 2020-hoz

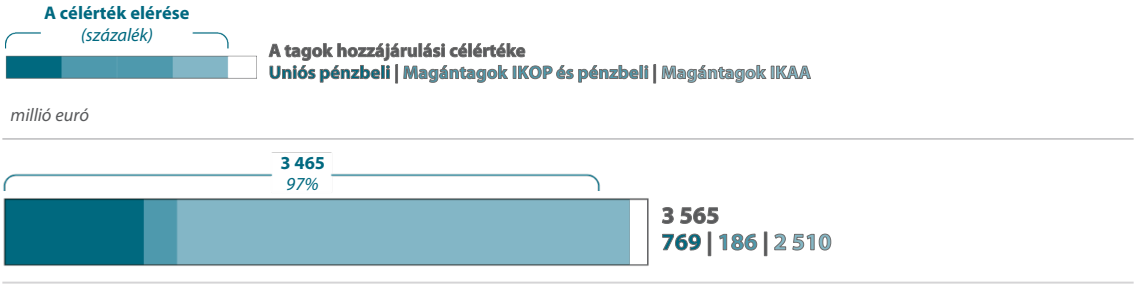

Forrás: A CBE 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

3.7.5. A ***3.7.3. ábra*** a CBE tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának ötödik éve) végére a CBE hozzájárulási céljának 26%-át teljesítette. Ennek oka a Horizont Európa projektek végrehajtásának lassú indulása volt. A magánszektorbeli tagok hozzájárulási hiányának ellensúlyozása és tevékenységi célkitűzései elérésének elősegítése érdekében a közös vállalkozás 2025-ben jelentős mértékben felülvizsgálta a magánszektorbeli tagok 2022., 2023. és 2024. évi pályázati felhívásaihoz kapcsolódó kiegészítő tevékenységeinek körét.

3.7.3. ábra. A CBE tagjainak hozzájárulása a Horizont Európához



Forrás: A CBE 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.7.6. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, a Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság (CBE) Közös Vállalkozás vezetősége és az irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az alapul szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a ***3.1. szakasz*** és a ***II. melléklet*** ismerteti.

3.7.7. A következőket ellenőriztük:

a) a CBE Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a CBE költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.7.8. Véleményünk szerint a CBE 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a CBE 2025. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételi tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.7.9. Véleményünk szerint a CBE Közös Vállalkozás 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.7.10. A *3.1. szakaszban* és a *II. mellékletben* ismertetett munkánk alapján semmi olyasmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt azt kellene feltételeznünk, hogy a CBE 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések ne lennének minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Egyéb

3.7.11. Függetlenül a fent ismertetett véleménytől, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó véleményünkkel kezdődően korlátozott bizonyosságot nyújtunk a CBE Közös Vállalkozás beszámolójának alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, továbbá megváltoztattuk a közbeszerzési hibák számszerűsítéséhez alkalmazott módszertanunkat. Azt, hogy mit érintenek a változtatások, a ***II. melléklet*** mutatja be részletesebben.

3.7.12. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.7.13. A kifizetések jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése céljából két Horizont 2020 és öt Horizont Európa kifizetési tranzakciót ellenőriztünk, amelyeket véletlenszerűen választottunk ki a CBE 2025. évi időközi és záró kifizetéseiből és az előfinanszírozás elszámolásából. Egy Horizont Európa tranzakció esetében találtunk pénzügyi hatással járó hibákat. Ezek a hibák a Horizont 2020 személyzeti költségek kiszámítására vonatkozó szabályainak alkalmazásából és nem támogatható személyzetiköltség-elemek bejelentéséből adódtak.

3.7.14. Horizont 2020 tranzakciói tekintetében (amelyek 2025-ben operatív kiadásainak mintegy 52%-át tették ki) a CBE 1,6%-os reprezentatív hibaarányról és 1,1%-os fennmaradó hibaarányról számolt be, amelyet a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának (CAS) utólagos ellenőrzési eredményei alapján számított ki. A Horizont Európa tranzakcióira (2025-ben operatív kiadásainak mintegy 48%-a) nézve a CBE nem számított ki becsült hibaarányt, mert az utólagos ellenőrzések eredményei még nem álltak rendelkezésre a CAS-tól[29].

Ajánlások

3.7.15. A 2022., 2023. és 2024. évi különálló éves jelentéseinkben megfogalmazott, 2025. évi megvalósításra megjelölt ajánlásaink hasznosulásával kapcsolatos megállapításainkat a ***3.7.1. táblázatban*** soroljuk fel. Ajánlásaink hasznosulását általában akkor követjük nyomon, amikor azok esedékessé válnak, de a legtöbb esetben legkésőbb három év elteltével. A CBE az egyetlen lezáratlan ajánlást teljes mértékben végrehajtotta.

[29] A CBE Közös Vállalkozás 2025. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1.1. fejezet.

3.7.16. 2025-re vonatkozó megállapításaink alapján a következőket javasoljuk.

CBE JU-2025-1. ajánlás: a Horizont Európa kiadásaira vonatkozó hibaarány becslése és közzététele

A CBE végezzen becslést a Horizont Európa kiadásaira vonatkozó hibaarányról és azt tegye közzé jövőbeli éves tevékenységi jelentéseiben a következők alapján:

— a Bizottság éves tevékenységi jelentésének iránymutatása a feltárt és fennmaradó hibaarányok, valamint a pénzügyi kitettség mint kockázatosnak minősülő összeg kiszámításához, valamint

— a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálata és a Számvevőszék adatai a kedvezményezettek legutóbbi utólagos ellenőrzési hibaarányáról.

Megvalósítás céldátuma: 2027 közepe.

3.7.1. táblázat. A korábbi években megfogalmazott ajánlások hasznosulásának vizsgálata

Az elfogadottság szintje: elfogadták; részben elfogadták; nem fogadták el; nincs információ.

A végrehajtás szintje: teljes mértékben megvalósult; a legtöbb tekintetben megvalósult; néhány tekintetben megvalósult; nem valósult meg; nem lehet következtetést levonni vagy már nem releváns.

Tárgyév	A Számvevőszék ajánlása	Az elfogadottság szintje	Az ajánlás végrehajtása terén elért eredmények számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
2022	**7. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2024 végéig az **CBE** a Horizont Európa keretében alkalmazzon kockázatalapú megközelítést a támogatáskezelés tekintetében, amely az előkészítéstől a kifizetésig minden fő támogatáskezelési szakaszra kiterjed. Ebben az összefüggésben a közös vállalkozás különösen a következőkről gondoskodjon: a) a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket és projekteket fokozott előzetes kontrolloknak vagy utólagos ellenőrzéseknek vessék alá; b) az utólagos ellenőrzések fontos eredményeit vegyék megfelelően figyelembe a jövőbeli előzetes kontrollokra irányuló kockázatértékelések során.			2025-ben a CBE igazgatója jóváhagyta a „*JUs common implementation approach to the Horizon Europe control strategy*” című dokumentumot, amely harmonizált megközelítést határoz meg a Horizont Európa program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások kifizetéseire vonatkozó előzetes és utólagos kontrollok végrehajtása tekintetében. A közös vállalkozás végrehajtotta és alkalmazta kockázatalapú ellenőrzési megközelítésének fő eljárásait.

A CBE Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/CBE-Replies-SAR-JUS-2025/CBE-Replies-SAR-JUS-2025_HU.pdf

3.8. Európai Vasút (EU-Rail) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.8.1. Az Európai Vasút (EU-Rail) Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra[30]. A közös vállalkozás a Shift2Rail Közös Vállalkozás helyébe lépett, amelyet a Horizont 2020 programon belül, 2014 júniusában hoztak létre[31].

3.8.2. Az EU-Rail a vasúti ágazatban tevékenykedő kutatási és innovációs köz-magán társulás. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG MOVE és DG RTD) képvisel, valamint különböző vasúti ágazati partnerek (többek között vasútiberendezés-gyártók, vasúttársaságok, pályahálózat-működtetők és kutatóközpontok).

3.8.3. A ***3.8.1. ábra*** az EU-Rail költségvetésére vonatkozó adatokat mutatja be, beleértve annak végrehajtását, valamint az ellenőrzési sokaságot és a személyzetet. A közös vállalkozás 2025. évi megnövelt kötelezettségvállalási költségvetése a Horizont Európa projektekre vonatkozó többéves pályázati felhívásai 2025. évi részleteinek jelentős értékét (körülbelül 140 millió euró) tükrözi. Az EU-Rail 2025. évi csökkentett kifizetési költségvetése a 2022–2025-ös Horizont Európa pályázati felhívások keretében végrehajtandó projektjeiből eredő alacsonyabb kifizetési igényeket tükrözi. 2025 végéig a közös vállalkozás a kötelezettségvállalási költségvetésének 98%-át és kifizetési költségvetésének 79%-át hajtotta végre. Az EU-Rail személyi állománya stabil maradt.

[30] A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

[31] A Tanács 642/2014/EU rendelete a Shift2Rail közös vállalkozás létrehozásáról.

3.8.1. ábra. Az EU-Rail Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

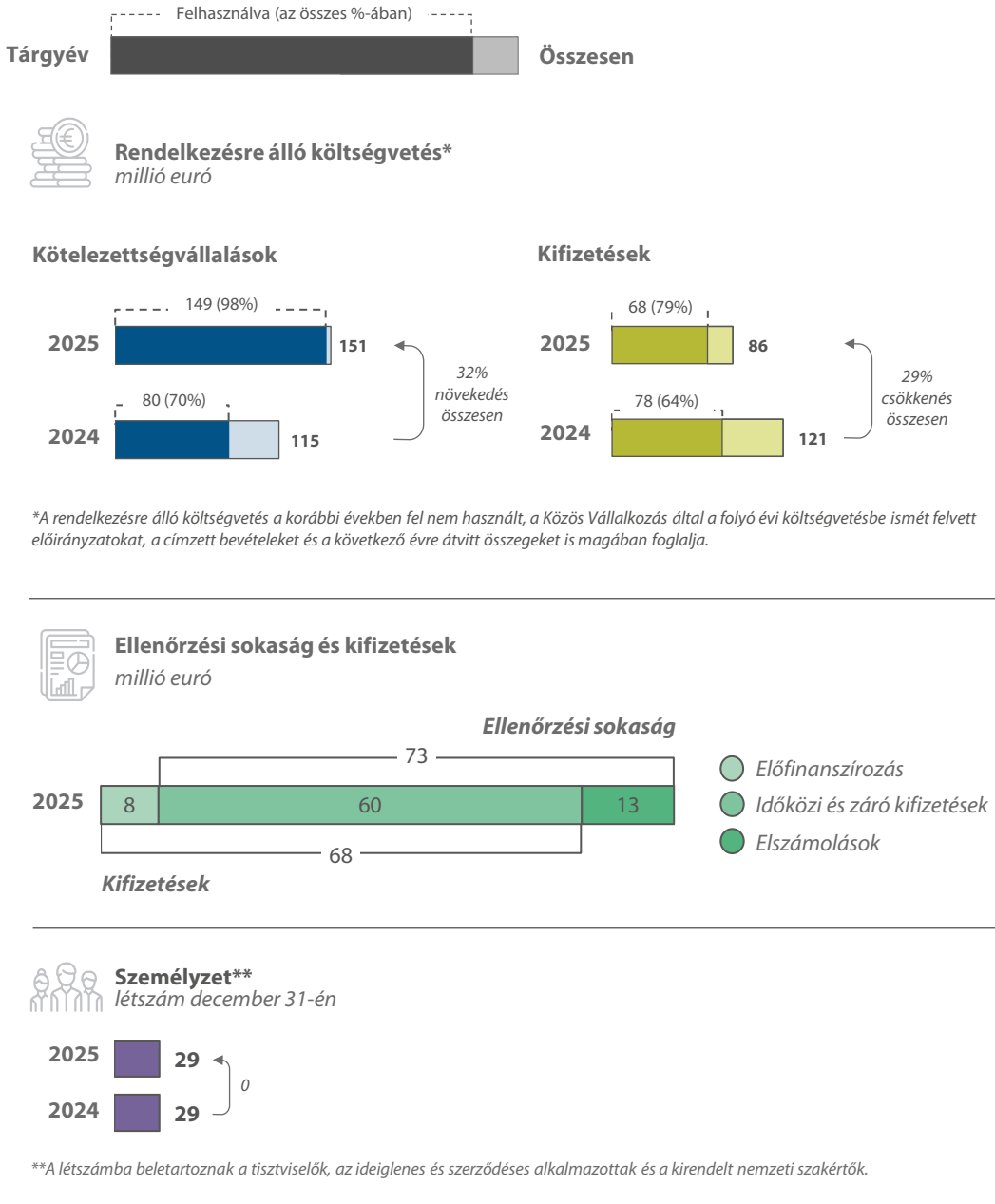

Forrás: Az EU-Rail 2024. és 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója; az EU-Rail által szolgáltatott személyzeti adatok.

Programvégrehajtás

3.8.4. A ***3.8.2. ábra*** az EU-Rail tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának ötödik éve) végére az EU-Rail hozzájárulási céljának 57%-át teljesítette.

3.8.2. ábra. Az EU-Rail tagjainak hozzájárulása a Horizont Európához



Forrás: Az EU-Rail 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.8.5. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, az Európai Vasút (EU-Rail) Közös Vállalkozás vezetősége és az irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az alapul szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a ***3.1. szakasz*** és a ***II. melléklet*** ismerteti.

3.8.6. A következőket ellenőriztük:

a) az EU-Rail Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és az EU-Rail költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.8.7. Véleményünk szerint az EU-Rail 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi az EU-Rail 2025. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételi tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.8.8. Véleményünk szerint az EU-Rail 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.8.9. A ***3.1. szakaszban*** és a ***II. mellékletben*** ismertetett munkánk alapján semmi olyasmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt azt kellene feltételeznünk, hogy az EU-Rail 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések ne lennének minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Egyéb

3.8.10. Függetlenül a fent ismertetett véleménytől, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó véleményünkkel kezdődően korlátozott bizonyosságot nyújtunk az EU-Rail Közös Vállalkozás beszámolójának alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, továbbá megváltoztattuk a közbeszerzési hibák számszerűsítéséhez alkalmazott módszertanunkat. Azt, hogy mit érintenek a változtatások, a ***II. melléklet*** mutatja be részletesebben.

3.8.11. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.8.12. A kifizetések jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése céljából öt Horizont Európa kifizetési tranzakciót ellenőriztünk, amelyeket véletlenszerűen választottunk ki az EU-Rail 2025. évi időközi és záró kifizetéseiből és az előfinanszírozás elszámolásából. Négy tranzakció egyösszegű finanszírozáshoz, egy tranzakció pedig informatikai rendszerek beszerzéséhez kapcsolódott. Minden tranzakció mentes volt a pénzügyi hatással járó hibáktól.

3.8.13. A Horizont Európa vissza nem térítendő támogatási tevékenységei esetében az EU-Rail kizárólag egyösszegű finanszírozást alkalmaz. Ez egy, a költségvetési rendelet 125. cikkében előírt *egyszerűsített költségelszámolási módszer*, amely esetében a jogszabály előírja, hogy kedvezményezettenként és munkacsomagonként minden egyes költségkategóriára vonatkozóan előzetesen részletes költségbecslést kell benyújtani. A támogatási megállapodások aláírása előtt a közös vállalkozás által megbízott szakértők értékelik a költségbecsléseket a javasolt tevékenységek fényében, biztosítva azok észszerűségét és a túlzott mértékű költségbecslések elkerülését. A közös vállalkozás ezt követően – a szakértők segítségével végzett értékelés alapján – a munkacsomagok „megfelelő végrehajtásának” függvényében fizeti ki a támogatás összegét.

3.8.14. Az egyösszegű finanszírozásról végzett ellenőrzésünk két területen tárt fel hiányosságokat:

- hiányoznak az egyösszegű finanszírozás alapjául szolgáló, költségvetésbe vett személyzeti költségek alapos előzetes értékelését igazoló bizonyítékok;
- egyes kedvezményezettek bizonyos eredményekhez való hozzájárulása nem kellően konkrét, ami akadályozza a megfelelő értékelést.

3.8.15. További három, a Bizottság által végrehajtott Horizont Európa egyösszegű átalánytranzakció kapcsán is hasonló megállapításokról számoltunk be[32].

3.8.16. A Horizont Európa tranzakcióira (2025-ben operatív kiadásainak 100%-a) nézve az EU-Rail nem számított ki becsült hibaarányt[33].

Ajánlások

3.8.17. Az EU-Railnek 2022., 2023. és 2024. évi különjelentéseinkben nem tettünk olyan ajánlásokat, amelyek eddig lezáratlanok és 2025-ig kellett volna végrehajtani őket.

[32] A 2025. évi éves jelentés 5.24. és 5.25. bekezdése és 5.3. háttérmagyarázata.

[33] Az EU-Rail Közös Vállalkozás 2025. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1.1. fejezet.

3.8.18. 2025-re vonatkozó megállapításaink alapján a következőket javasoljuk.

EU-Rail-2025-1. ajánlás: a Horizont Európa kiadásaira vonatkozó hibaarány becslése és közzététele

Az EU-Rail végezzen becslést a Horizont Európa kiadásaira vonatkozó hibaarányról és azt tegye közzé jövőbeli éves tevékenységi jelentéseiben a következők alapján:

— a Bizottság éves tevékenységi jelentésének iránymutatása a feltárt és fennmaradó hibaarányok, valamint a pénzügyi kitettség mint kockázatosnak minősülő összeg kiszámításához, valamint

— az EU-Rail és a Számvevőszék adatai a kedvezményezettek legutóbbi hibaarányairól.

Megvalósítás céldátuma: 2027 közepe.

3.8.19. Emellett a Horizont Európa keretében nyújtott egyösszegű finanszírozás végrehajtására vonatkozó eljárások javításának szükségességét illetően hivatkozunk az uniós költségvetés végrehajtásáról szóló 2025. évi éves jelentésünk **5.1. ajánlására**.

Európai Vasút (EU-Rail) Közös Vállalkozás

Az EU-Rail Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2025/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2025_HU.pdf

3.9. Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.9.1. Az Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Luxembourgban van, 2018 októberében jött létre a 2026. december 31-ig tartó időszakra[34]. 2021 júliusában a Tanács új alapító rendeletet fogadott el, amely a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretbe (MFF) tartozó programok keretében, a 2033. december 31-ig tartó időszakra meghosszabbította a közös vállalkozás működésének időtartamát és kibővítette hatáskörét[35]. 2024-ben a Tanács a Bizottság javaslata alapján módosította a közös vállalkozás alapító rendeletét, és egy olyan, gyárak fejlesztésére vonatkozó további célkitűzést is bevezetett, amelynek célja, hogy megerősítse Európa vezető szerepét a mesterséges intelligencia (MI) területén[36].

3.9.2. Az EuroHPC Közös Vállalkozás egy köz-magán társulás, amely lehetővé teszi az erőforrásoknak a nagy teljesítményű számítástechnika és MI fejlesztése és telepítése érdekében történő európai szintű egyesítését. Tagjai a Bizottság (DG CNECT) által képviselt Európai Unió, a részt vevő államok és három magánszférabeli tag: a Nagy Teljesítményű Számítástechnika Európai Technológiai Platformja, a Big Data Value Szövetség és az Európai Kvantumipari Konzorcium.

3.9.3. A ***3.9.1. ábra*** az EuroHPC költségvetésére vonatkozó adatokat mutatja be, beleértve annak végrehajtását, valamint az ellenőrzési sokaságot és a személyzetet. A közös vállalkozás 2025. évi megnövelt kötelezettségvállalási és kifizetési költségvetése az MI-gyárakkal kapcsolatos jelentős infrastrukturális tevékenységeit tükrözi. 2025 végéig a közös vállalkozás a kötelezettségvállalási költségvetésének 92%-át és kifizetési költségvetésének

---

[34] A Tanács (EU) 2018/1488 rendelete az európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozás létrehozásáról.

[35] A Tanács (EU) 2021/1173 rendelete az európai nagy teljesítményű számítástechnikával foglalkozó közös vállalkozás létrehozásáról és az (EU) 2018/1488 rendelet hatályon kívül helyezéséről.

[36] A Tanács (EU) 2024/1732 rendelete az (EU) 2021/1173 rendeletnek egy induló vállalkozásokat érintő, Európa vezető szerepének a megbízható mesterséges intelligencia területén való megerősítését célzó EuroHPC-kezdeményezés tekintetében történő módosításáról.

88%-át hajtotta végre. Az EuroHPC személyzetének létszáma 28%-kal nőtt, így elérte az engedélyezett létszámtervben meghatározott létszámot.

3.9.1. ábra. Az EuroHPC Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

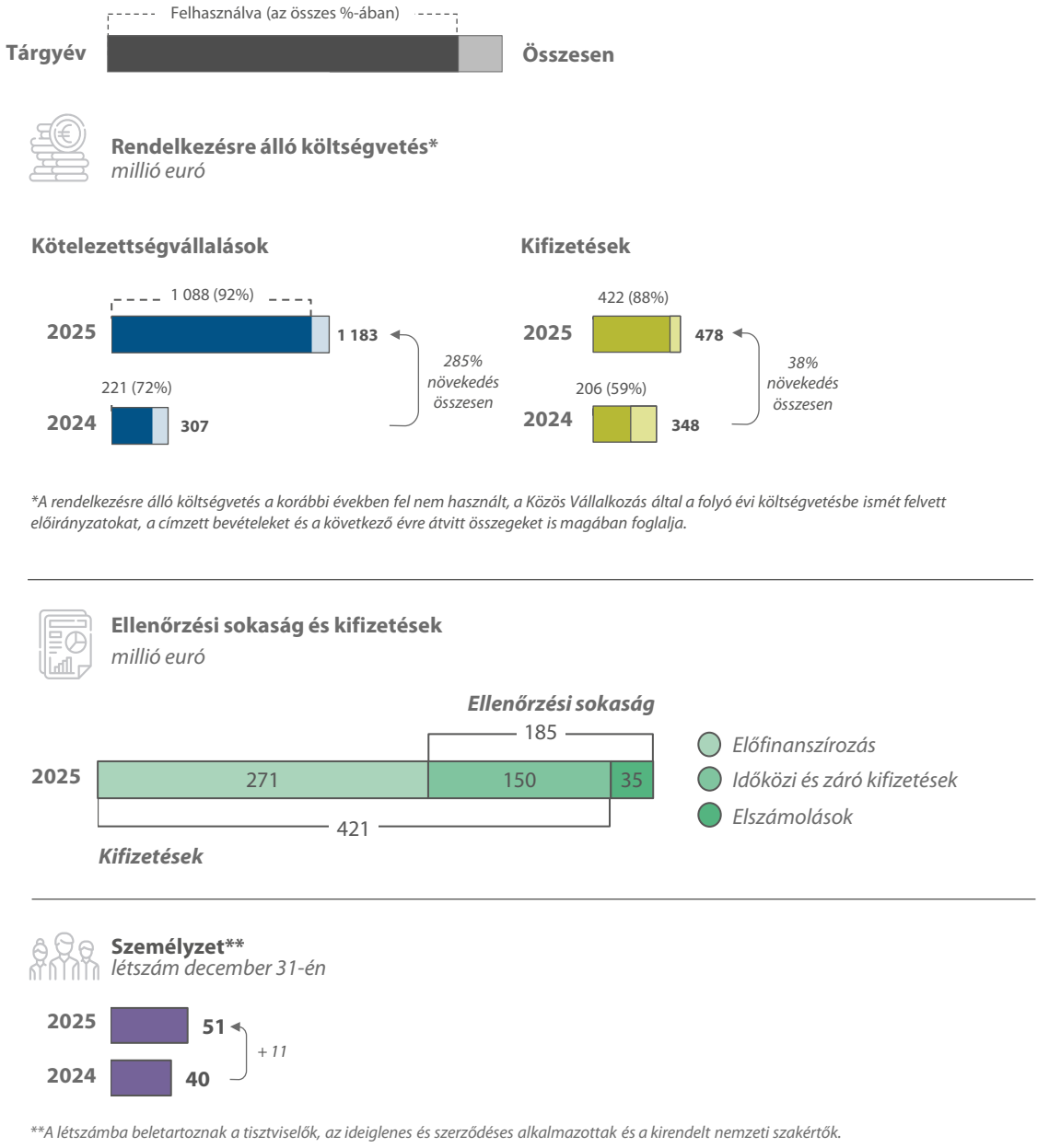

Forrás: Az EuroHPC 2024. és 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója; az EuroHPC által szolgáltatott személyzeti adatok.

Programvégrehajtás

3.9.4. A *3.9.2. ábra* az EuroHPC tagjainak a Horizont 2020-ra vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és

természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának nyolcadik éve) végére az EuroHPC hozzájárulási céljának 74%-át teljesítette. Amint arról a korábbi években beszámoltunk[37], ez annak tudható be, hogy a magánszektorbeli tagok hozzájárulása (mintegy 25 millió euró) alacsony a 420 millió eurós minimális célértékhez képest. A magánszektorbeli tagok csak innovációs támogatásokhoz nyújthatnak természetbeni hozzájárulást: ezek a közös vállalkozások összes támogatási tevékenységének mintegy 30%-át teszik ki.

3.9.2. ábra. Az EuroHPC tagjainak hozzájárulása a Horizont 2020-hoz

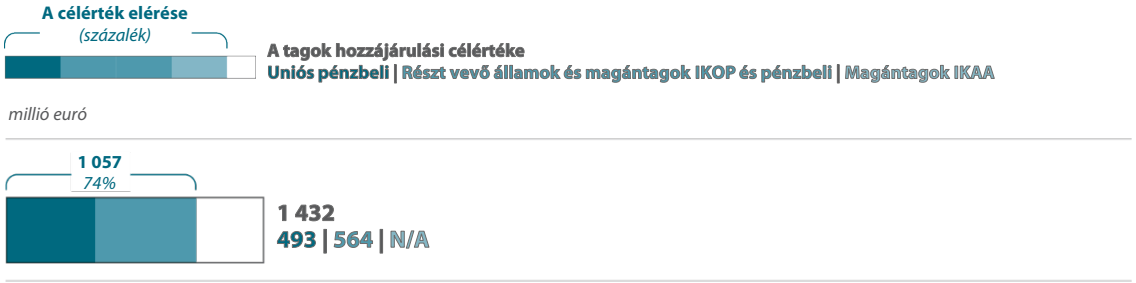

Forrás: Az EuroHPC 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

3.9.5. A *3.9.3. ábra* az EuroHPC tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának ötödik éve) végére az EuroHPC hozzájárulási céljának 25%-át teljesítette. Amint tavaly is megállapítottuk[38], ha a közös vállalkozás finanszírozási kerete, illetve a magánszektorbeli tagokra vonatkozó hozzájárulási célja változatlan marad, nem feltétlenül fogja elérni a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben a magánszektorbeli tagok hozzájárulására vonatkozóan meghatározott jóval nagyobb összegű, 900 millió eurós célt.

[37] Például: az uniós közös vállalkozásokról szóló 2023. évi különálló éves jelentés (3.9.16. bekezdés) és az uniós közös vállalkozásokról szóló 2024. évi különálló éves jelentés (3.9.15. bekezdés).

[38] A 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó különálló éves jelentés az Európai Unió közös vállalkozásairól, 3.9.21. bekezdés.

3.9.3. ábra. Az EuroHPC tagjainak hozzájárulása a Horizont Európához



Forrás: Az EuroHPC 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

3.9.6. A *3.9.4. ábra* az EuroHPC tagjainak a Digitális Európára és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközre (CEF) vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának ötödik éve) végére az EuroHPC hozzájárulási céljának 55%-át teljesítette.

3.9.4. ábra. Az EuroHPC tagjainak hozzájárulása a Digitális Európához és a CEF-hez

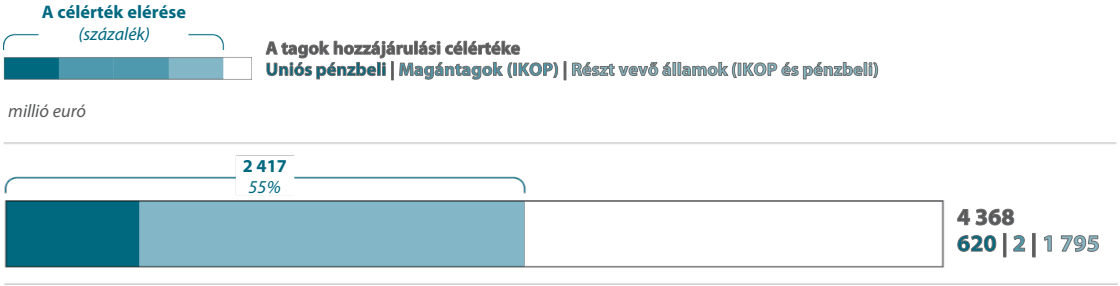

Forrás: Az EuroHPC 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.9.7. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, az Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás vezetősége és az irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az alapul szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a *3.1. szakasz* és a *II. melléklet* ismerteti.

3.9.8. A következőket ellenőriztük:

a) az EuroHPC Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és az EuroHPC költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.9.9. Véleményünk szerint az EuroHPC 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi az EuroHPC 2025. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételi tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.9.10. Véleményünk szerint az EuroHPC 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.9.11. A *3.1. szakaszban* és a *II. mellékletben* ismertetett munkánk alapján semmi olyasmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt azt kellene feltételeznünk, hogy az EuroHPC 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések ne lennének minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Egyéb

3.9.12. Függetlenül a fent ismertetett véleménytől, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó véleményünkkel kezdődően korlátozott bizonyosságot nyújtunk az EuroHPC Közös Vállalkozás beszámolójának alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, továbbá megváltoztattuk a közbeszerzési hibák számszerűsítéséhez alkalmazott módszertanunkat. Azt, hogy mit érintenek a változtatások, a ***II. melléklet*** mutatja be részletesebben.

3.9.13. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.9.14. A kifizetések jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése céljából hat Horizont 2020, két Horizont Európa és hat Digitális Európa kifizetési tranzakciót ellenőriztünk (közülük négy közbeszerzéshez kapcsolódott), amelyeket véletlenszerűen választottunk ki az EuroHPC 2025. évi időközi és záró kifizetéseiből és az előfinanszírozás elszámolásából. Egy Horizont 2020 tranzakció esetében találtunk pénzügyi hatással járó hibákat. Ezek a hibák nem támogatható személyi költségekből adódtak, miután a kedvezményezett túlbecsülte a munkáltatói társadalombiztosítási járulékokat, és túllépte az egy alkalmazottra jutó bejelentett óraszám éves felső határát.

3.9.15. Horizont 2020 tranzakciói tekintetében (amelyek 2025-ben operatív kiadásainak mintegy 31,5%-át tették ki) az EuroHPC 0,6%-os reprezentatív hibaarányról és 0,1%-os fennmaradó hibaarányról számolt be, amelyet a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatának (CAS) utólagos ellenőrzési eredményei alapján számított ki. A Horizont Európa tranzakcióira (2025-ben operatív kiadásainak mintegy 5,5%-a) nézve az EuroHPC nem számított ki becsült hibaarányt, annak ellenére, hogy az utólagos ellenőrzések eredményei rendelkezésre álltak a CAS-tól[39].

3.9.16. A Digitális Európa kiadásai (2025-ben operatív kifizetéseinek mintegy 62%-a) tekintetében az utólagos ellenőrzések eredményei még nem álltak rendelkezésre az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökségnél (HaDEA). A CEF kiadásait illetően (2025-ben

[39] Az EuroHPC Közös Vállalkozás 2025. évi konszolidált éves tevékenységi jelentése, 4.1.2. fejezet.

operatív kifizetéseinek mintegy 1%-a) az EuroHPC nem végzett specifikus utólagos ellenőrzéseket.

Ajánlások

3.9.17. A 2022., 2023. és 2024. évi különálló éves jelentéseinkben megfogalmazott, 2025. évi megvalósításra megjelölt ajánlásaink hasznosulásával kapcsolatos megállapításainkat a ***3.9.1. táblázatban*** soroljuk fel. Ajánlásaink hasznosulását általában akkor követjük nyomon, amikor azok esedékessé válnak, de a legtöbb esetben legkésőbb három év elteltével. A négy lezáratlan ajánlás közül az EuroHPC két ajánlást teljes mértékben, egyet a legtöbb tekintetben, egyet pedig néhány tekintetben végrehajtott.

3.9.18. 2025-re vonatkozó megállapításaink alapján a következőket javasoljuk.

EuroHPC JU-2025-1. ajánlás: a Horizont Európa és a Digitális Európa (vissza nem térítendő támogatási) kiadásaira vonatkozó hibaarány becslése és közzététele

Az EuroHPC végezzen becslést a Horizont Európa és a Digitális Európa (vissza nem térítendő támogatási) kiadásaira vonatkozó hibaarányról és azt tegye közzé jövőbeli éves tevékenységi jelentéseiben a következők alapján:

— a Bizottság éves tevékenységi jelentésének iránymutatása a feltárt és fennmaradó hibaarányok, valamint a pénzügyi kitettség mint kockázatosnak minősülő összeg kiszámításához, valamint

— a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálata, a HaDEA és a Számvevőszék adatai a kedvezményezettek legutóbbi utólagos ellenőrzési hibaarányairól.

Megvalósítás céldátuma: 2027 közepe.

3.9.1. táblázat. A korábbi években megfogalmazott ajánlások hasznosulásának vizsgálata

Az elfogadottság szintje: elfogadták; részben elfogadták; nem fogadták el; nincs információ.

A végrehajtás szintje: teljes mértékben megvalósult; a legtöbb tekintetben megvalósult; néhány tekintetben megvalósult; nem valósult meg; nem lehet következtetést levonni vagy már nem releváns.

Tárgyév	A Számvevőszék ajánlása	Az elfogadottság szintje	Az ajánlás végrehajtása terén elért eredmények számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
2022	**7. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2024 végéig az **EuroHPC** a Horizont Európa keretében alkalmazzon kockázatalapú megközelítést a támogatáskezelés tekintetében, amely az előkészítéstől a kifizetésig minden fő támogatáskezelési szakaszra kiterjed. Ebben az összefüggésben a közös vállalkozás különösen a következőkről gondoskodjon: a) a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket és projekteket fokozott előzetes kontrolloknak vagy utólagos ellenőrzéseknek vessék alá; b) az utólagos ellenőrzések fontos eredményeit vegyék megfelelően figyelembe a jövőbeli előzetes kontrollokra irányuló kockázatértékelések során.			2025-ben az EuroHPC igazgatója jóváhagyta a *„JUs common implementation approach to the Horizon Europe control strategy”* című dokumentumot, amely harmonizált megközelítést határoz meg a Horizont Európa program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások kifizetéseire vonatkozó előzetes és utólagos kontrollok végrehajtása tekintetében. A közös vállalkozás bevezette és alkalmazta kockázatalapú kontrollmegközelítésének fő eljárásait.
2023	**1. ajánlás**			A magánszektorbeli tagok hozzájárulási célértékét nem értékelték újra az EuroHPC alapító rendeletének legutóbbi

Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás

Tárgyév	A Számvevőszék ajánlása	Az elfogadottság szintje	Az ajánlás végrehajtása terén elért eredmények számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
	Azt javasoltuk, hogy 2025 közepéig az **EuroHPC** támogassa a magánszektorbeli tagok 2021–2027-es programjaira (Horizont Európa és Digitális Európa) vonatkozó hozzájárulási cél Bizottság általi újraértékelését.			két módosítása (2024. június és 2026. január) részeként; ezt az Európai Unió közös vállalkozásai 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló jelentés az EuroHPC tekintetében külön észrevételezte (lásd: 24. bekezdés c) pontja).
2023	**2. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2025 végéig az **EuroHPC** egyrészt dolgozzon ki korrekciós mechanizmusokat készpénztöbbletének észszerű szintre való csökkentésére, másrészt a Bizottsággal együttműködve igazítsa az egyes pénzügyi évekre vonatkozó készpénzigényét a becsült kiadási szükségleteihez.			Az EuroHPC jelentős mértékben, a 2024 végi 904,7 millió euróról 2025 végére 551,7 millió euróra csökkentette felhalmozott készpénztöbbletét (39%-os csökkenés).
2023	**3. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2024 végéig az **EuroHPC** nagyobb létszámú személyzetét felhasználva törekedjen munkaerő-felvételi céljának 2024 végéig történő elérésére.			2023 végéig az EuroHPC-nek 39 új alkalmazottat kellett volna felvennie ahhoz, hogy teljes mértékben meglegyen a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret szerinti tevékenységeinek végrehajtásához szükséges 54 fő. 2025 végén már csak három álláshely volt betöltetlen, közülük kettőre 2025 decemberében foglalkoztatási szerződést kötöttek.

Az EuroHPC Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2025/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2025_HU.pdf

3.10. Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások (SNS) Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.10.1. Az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások (SNS) Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra[40].

3.10.2. Az SNS Közös Vállalkozás egy köz-magán társulás, amelynek célja, hogy elősegítse és fejlessze az európai ipar vezető szerepét az 5G és 6G hálózatok és szolgáltatások terén. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG CNECT) képvisel, valamint a 6G Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások Infrastruktúraszövetség (6G-IA).

3.10.3. A ***3.10.1. ábra*** az SNS költségvetésére vonatkozó adatokat mutatja be, beleértve annak végrehajtását, valamint az ellenőrzési sokaságot és a személyzetet. 2025 végéig a közös vállalkozás a kötelezettségvállalási költségvetésének 97%-át, de kifizetési költségvetésének csak 18%-át hajtotta végre. A kifizetési költségvetés alacsony végrehajtási aránya a Bizottság belső döntéshozatali folyamatának késedelméből eredt a Horizont Európáról szóló rendelet 22. cikkének (5) bekezdése szerinti biztonsági rendelkezések tekintetében, amelyek célja a korlátozott vagy biztonsági szempontból érzékeny pályázati felhívások keretének, valamint azon pozitívan értékelt országok listájának létrehozása, amelyek részvételét az ilyen felhívásokban elfogadhatónak ítélik. Mivel a 2025. évi pályázati felhívásokat e határozat előtt nem lehetett közzétenni, a közös vállalkozásnak 2026 első felére kellett halasztania a támogatási megállapodások megkötését és a kapcsolódó előfinanszírozási kifizetéseket. Emiatt a fel nem használt kifizetési előirányzatokból mintegy 104 millió eurót (82%) átcsoportosítottak a következő évek kifizetési költségvetésébe. Az SNS személyi állománya nagyjából stabil maradt.

[40] A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

3.10.1. ábra. Az SNS Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

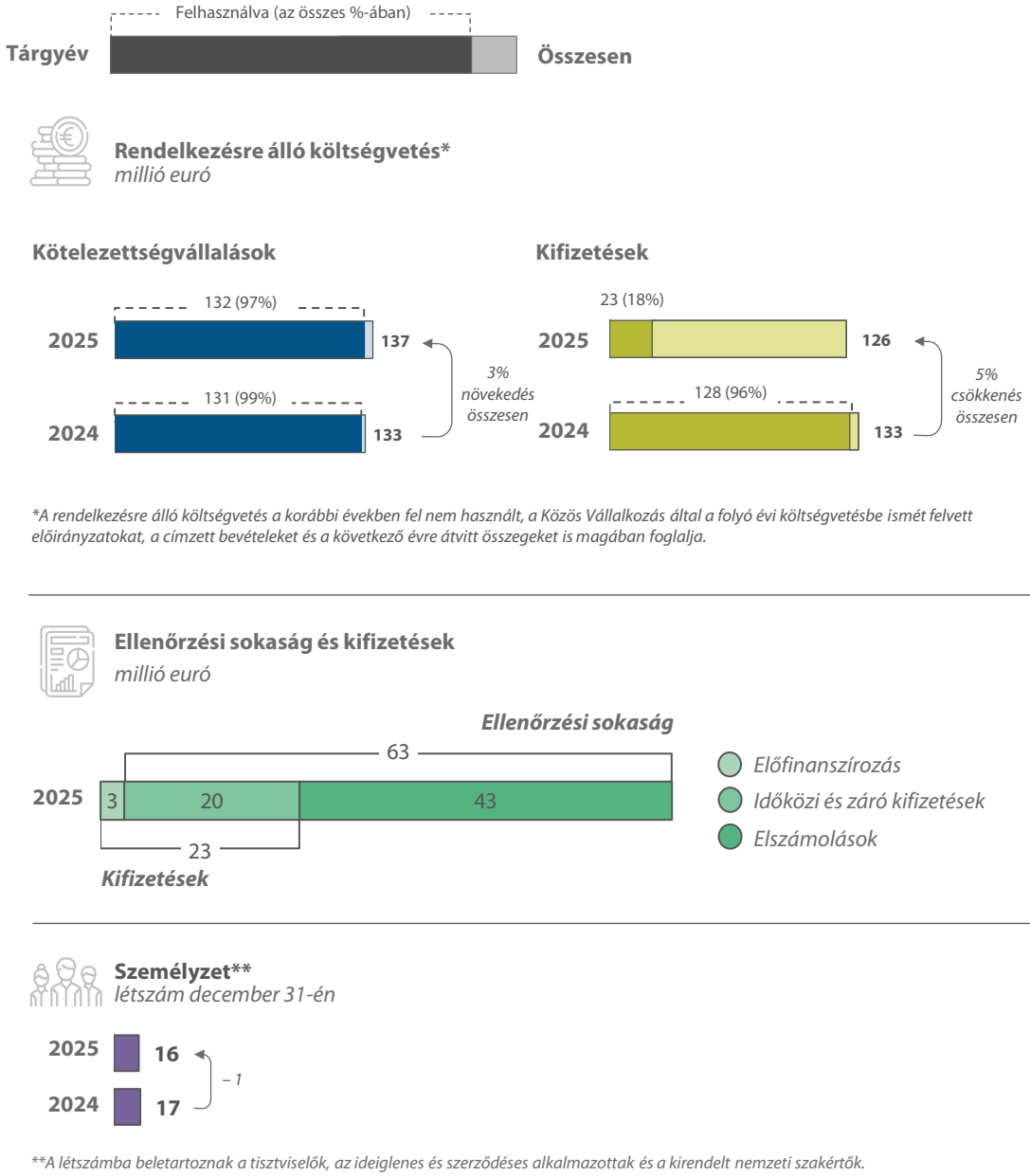

Forrás: Az SNS 2024. és 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója; az SNS által szolgáltatott személyzeti adatok.

Programvégrehajtás

3.10.4. A *3.10.2. ábra* az SNS tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának ötödik éve) végére az SNS hozzájárulási céljának 61%-át teljesítette.

3.10.2. ábra. Az SNS tagjainak hozzájárulása a Horizont Európához



Forrás: Az SNS 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.10.5. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, az Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások (SNS) Közös Vállalkozás vezetősége és az irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az alapul szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a ***3.1. szakasz*** és a ***II. melléklet*** ismerteti.

3.10.6. A következőket ellenőriztük:

a) az SNS Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és az SNS költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.10.7. Véleményünk szerint az SNS 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi az SNS 2025. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételi tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.10.8. Véleményünk szerint az SNS Közös Vállalkozás 2024. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.10.9. A ***3.1. szakaszban*** és a ***II. mellékletben*** ismertetett munkánk alapján semmi olyasmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt azt kellene feltételeznünk, hogy a SNS 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések ne lennének minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Egyéb

3.10.10. Függetlenül a fent ismertetett véleménytől, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó véleményünkkel kezdődően korlátozott bizonyosságot nyújtunk az SNS Közös Vállalkozás beszámolójának alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, továbbá megváltoztattuk a közbeszerzési hibák számszerűsítéséhez alkalmazott módszertanunkat. Azt, hogy mit érintenek a változtatások, a ***II. melléklet*** mutatja be részletesebben.

3.10.11. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.10.12. A kifizetések jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése céljából öt Horizont Európa kifizetési tranzakciót ellenőriztünk, amelyeket véletlenszerűen választottunk ki az SNS 2025. évi időközi és záró kifizetéseiből és az előfinanszírozás elszámolásából. Egyik tranzakcióban sem találtunk hibát.

3.10.13. A Horizont Európa tranzakcióira (2025-ben operatív kiadásainak 100%-a) nézve az SNS nem számított ki becsült hibaarányt, annak ellenére, hogy az utólagos ellenőrzések eredményei rendelkezésre álltak a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálatától.

Ajánlások

3.10.14. A 2022., 2023. és 2024. évi különálló éves jelentéseinkben megfogalmazott, 2025. évi megvalósításra megjelölt ajánlásaink hasznosulásával kapcsolatos megállapításainkat a ***3.10.1. táblázatban*** soroljuk fel. Ajánlásaink hasznosulását általában akkor követjük nyomon, amikor azok esedékessé válnak, de a legtöbb esetben legkésőbb három év elteltével. Az SNS az egyetlen lezáratlan ajánlást néhány tekintetben végrehajtotta.

3.10.15. 2025-re vonatkozó megállapításaink alapján a következőket javasoljuk.

SNS JU-2025-1. ajánlás: a Horizont Európa kiadásaira vonatkozó hibaarány becslése és közzététele

Az SNS végezzen becslést a Horizont Európa kiadásaira vonatkozó hibaarányról és azt tegye közzé jövőbeli éves tevékenységi jelentéseiben a következők alapján:

— a Bizottság éves tevékenységi jelentésének iránymutatása a feltárt és fennmaradó hibaarányok, valamint a pénzügyi kitettség mint kockázatosnak minősülő összeg kiszámításához, valamint

— a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálata és a Számvevőszék adatai a kedvezményezettek legutóbbi utólagos ellenőrzési hibaarányairól.

Megvalósítás céldátuma: 2027 közepe.

3.10.1. táblázat. A korábbi években megfogalmazott ajánlások hasznosulásának vizsgálata

Az elfogadottság szintje: elfogadták; részben elfogadták; nem fogadták el; nincs információ.

A végrehajtás szintje: teljes mértékben megvalósult; a legtöbb tekintetben megvalósult; néhány tekintetben megvalósult; nem valósult meg; nem lehet következtetést levonni vagy már nem releváns.

Tárgyév	A Számvevőszék ajánlása	Az elfogadottság szintje	Az ajánlás végrehajtása terén elért eredmények számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
2022	**7. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2024 végéig az **SNS** a Horizont Európa keretében alkalmazzon kockázatalapú megközelítést a támogatáskezelés tekintetében, amely az előkészítéstől a kifizetésig minden fő támogatáskezelési szakaszra kiterjed. Ebben az összefüggésben a közös vállalkozás különösen a következőkről gondoskodjon: a) a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket és projekteket fokozott előzetes kontrolloknak vagy utólagos ellenőrzéseknek vessék alá; b) az utólagos ellenőrzések fontos eredményeit vegyék megfelelően figyelembe a jövőbeli előzetes kontrollokra irányuló kockázatértékelések során.			2025-ben az SNS igazgatója jóváhagyta a *„JUs common implementation approach to the Horizon Europe control strategy”* című dokumentumot, amely harmonizált megközelítést határoz meg a Horizont Európa program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások kifizetéseire vonatkozó előzetes és utólagos kontrollok végrehajtása tekintetében. 2026 első felében a közös vállalkozás végrehajtotta kockázatalapú kontrollmegközelítésének alapelemeit. A mögöttes folyamatok szisztematikus alkalmazásának megerősítéséhez azonban további munkára van szükség.

Az SNS Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/SNS-Replies-SAR-JUS-2025/SNS-Replies-SAR-JUS-2025_HU.pdf

3.11. Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.11.1. A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra[41]. A közös vállalkozás az európai és fejlődő országok klinikai vizsgálatok területén létrejött partnerségének (EDCTP) első és második programjára épül. 2023. november 23-án vált pénzügyileg függetlenné.

3.11.2. A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás az EU és a jelenleg 16 európai és 33 afrikai országot tömörítő EDCTP Szövetség közötti partnerség. Célja, hogy új megoldásokat kínáljon a szubszaharai Afrikában előforduló fertőző betegségek jelentette terhek csökkentésére, és bővítse a kutatási kapacitásokat az e régióban és világszerte megjelenő fertőző betegségekre való felkészülés és azok kezelése érdekében. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság (DG RTD) képvisel, valamint az EDCTP Szövetség.

3.11.3. A ***3.11.1. ábra*** a Globális Egészségügyi EDCTP3 költségvetésére vonatkozó adatokat mutatja be, beleértve annak végrehajtását, valamint az ellenőrzési sokaságot és a személyzetet. A közös vállalkozás 2025. évi megnövelt kifizetési költségvetése az előző évi pályázati felhívások keretében végrehajtandó projektjeiből eredő kifizetési igényeket és az igazgatási költségek növekedését tükrözi. 2025 végéig a közös vállalkozás a kötelezettségvállalási költségvetésének 100%-át és kifizetési költségvetésének 98%-át hajtotta végre. A Globális Egészségügyi EDCTP3 személyzetének létszáma 32%-kal nőtt, így elérte az engedélyezett létszámtervben meghatározott létszámot.

[41] A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

3.11.1. ábra. A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

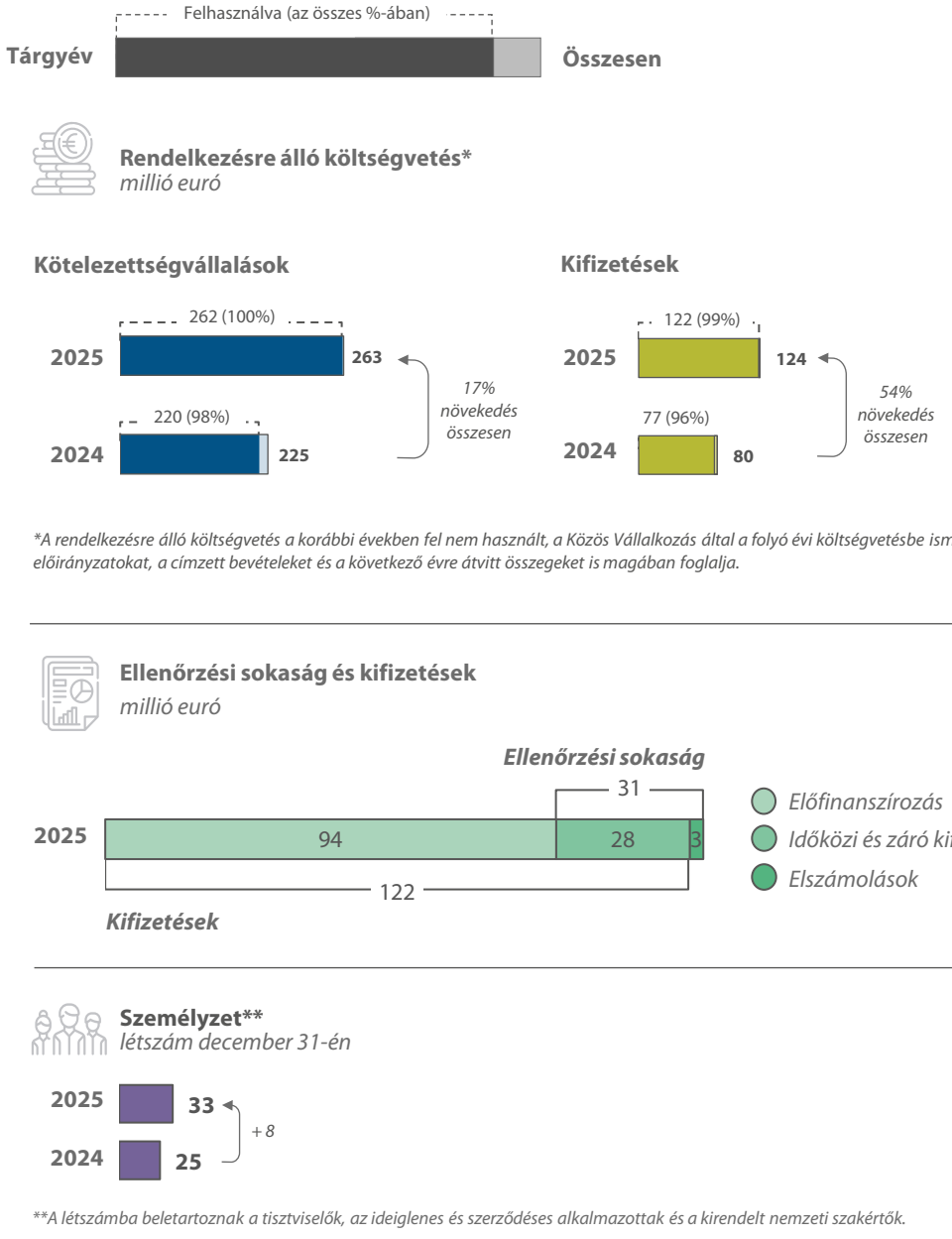

Forrás: A Globális Egészségügyi EDCTP3 2024. és 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója; a Globális Egészségügyi EDCTP3 által szolgáltatott személyzeti adatok.

Programvégrehajtás

3.11.4. A *3.11.2. ábra* a Globális Egészségügyi EDCTP3 tagjainak a Horizont Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a közös vállalkozás éves beszámolójában szereplő tényleges (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásaik összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 (a program végrehajtásának ötödik éve) végére a Globális Egészségügyi EDCTP3 hozzájárulási

céljának 34%-át teljesítette. Ez főként a hozzájáruló partnerek pénzbeli hozzájárulásainak alacsony szintjével (17 millió euró, azaz a 400 millió eurós cél mintegy 4%-a), valamint az uniós hozzájárulás alacsonyabb végrehajtási szintjével (231 millió euró, azaz a 883 millió eurós cél 26%-a) magyarázható.

3.11.2. ábra. A Globális Egészségügyi EDCTP3 tagjainak hozzájárulása a Horizont Európához

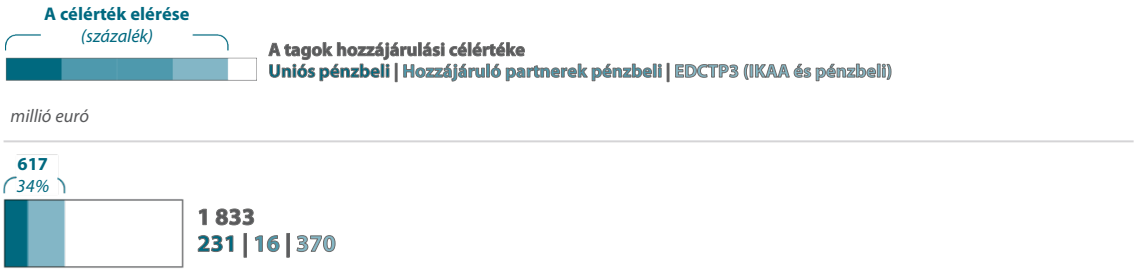

Forrás: A Globális Egészségügyi EDCTP3 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.11.5. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, a Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás vezetősége és az irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az alapul szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a ***3.1. szakasz*** és a ***II. melléklet*** ismerteti.

3.11.6. A következőket ellenőriztük:

a) a Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2024. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és a Globális Egészségügyi EDCTP3 költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.11.7. Véleményünk szerint a Globális Egészségügyi EDCTP3 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Globális Egészségügyi EDCTP3 2025. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételi tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.11.8. Véleményünk szerint a Globális Egészségügyi EDCTP3 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Korlátozott vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.11.9. A *3.1. szakaszban* és a *II. mellékletben* ismertetett munkánk alapján – a korlátozott vélemény alapjáról szóló bekezdésekben tárgyaltak hatásainak kivételével – semmi olyasmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt azt kellene feltételeznünk, hogy a Globális Egészségügyi EDCTP3 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések ne lennének minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

A korlátozott vélemény alapja

3.11.10. 2025-ben a kifizetések jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése céljából öt tranzakciót ellenőriztünk, amelyeket véletlenszerűen választottunk ki a Globális Egészségügyi EDCTP3 2025. évi időközi és záró kifizetéseiből és az előfinanszírozás elszámolásából. Mind az öt tranzakció a Horizont Európa keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások kifizetéséhez kapcsolódott. Megállapítottuk,

hogy az öt tranzakció közül négynél lényeges hibák merültek fel a személyzeti költségek kedvezményezett általi túligénylése kapcsán, amelyeket a közös vállalkozás nem tárt fel.

3.11.11. Az első tranzakció esetében ellenőrzésünk megállapította, hogy az ellenőrzött összeg mintegy 8%-a szabálytalan volt, mivel a napidíjakat helytelenül számították ki. Hasonló megállapításról és helytelen átváltási árfolyam alkalmazásáról számoltunk be a második tranzakció esetében is, ahol mintegy 14%-os hibát találtunk. Ami a harmadik tranzakciót illeti, helytelenül számították ki az elszámolható napok számát, ami mintegy 5%-os hibát eredményezett. A negyedik tranzakció esetében megállapítottuk, hogy nagy mennyiségben számoltak el támogatásra nem jogosult bónuszokat, helytelen átváltási árfolyamokat alkalmaztak, és napidíjakat fizettek ki olyan személyeknek, akik nem a kedvezményezettnek dolgoztak; ezek a szabálytalanságok a tranzakció tekintetében összesen mintegy 67%-os hibát eredményeztek.

Egyéb

3.11.12. Függetlenül a fent ismertetett véleménytől, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó véleményünkkel kezdődően korlátozott bizonyosságot nyújtunk a Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás beszámolójának alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, továbbá megváltoztattuk a közbeszerzési hibák számszerűsítéséhez alkalmazott módszertanunkat. Azt, hogy mit érintenek a változtatások, a ***II. melléklet*** mutatja be részletesebben.

3.11.13. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.11.14. A Horizont Európa tranzakcióira (2025-ben operatív kiadásainak 100%-a) nézve a Globális Egészségügyi EDCTP3 nem számított ki becsült hibaarányt.

Ajánlások

3.11.15. A 2022., 2023. és 2024. évi különálló éves jelentéseinkben megfogalmazott, 2025. évi megvalósításra megjelölt ajánlásaink hasznosulásával kapcsolatos megállapításainkat a ***3.11.1. táblázatban*** soroljuk fel. Ajánlásaink hasznosulását általában akkor követjük nyomon, amikor azok esedékessé válnak, de a legtöbb esetben legkésőbb három év elteltével. A Globális Egészségügyi EDCTP3 az egyetlen lezáratlan ajánlást a legtöbb tekintetben végrehajtotta.

3.11.16. 2025-re vonatkozó megállapításaink alapján a következőket javasoljuk.

Globális Egészségügyi EDCTP3 JU-2025-1. ajánlás: a Horizont Európa kiadásaira vonatkozó hibaarány becslése és közzététele

A Globális Egészségügyi EDCTP3 végezzen becslést a Horizont Európa kiadásaira vonatkozó hibaarányról és azt tegye közzé jövőbeli éves tevékenységi jelentéseiben a következők alapján:

— a Bizottság éves tevékenységi jelentésének iránymutatása a feltárt és fennmaradó hibaarányok, valamint a pénzügyi kitettség mint kockázatosnak minősülő összeg kiszámításához, valamint

— a Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálata és a Számvevőszék adatai a kedvezményezettek legutóbbi utólagos ellenőrzési hibaarányairól.

Megvalósítás céldátuma: 2027 közepe.

3.11.1. táblázat. A korábbi években megfogalmazott ajánlások hasznosulásának vizsgálata

Az elfogadottság szintje: elfogadták; részben elfogadták; nem fogadták el; nincs információ.

A végrehajtás szintje: teljes mértékben megvalósult; a legtöbb tekintetben megvalósult; néhány tekintetben megvalósult; nem valósult meg; nem lehet következtetést levonni vagy már nem releváns.

Tárgyév	A Számvevőszék ajánlása	Az elfogadottság szintje	Az ajánlás végrehajtása terén elért eredmények számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
2022	**7. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2024 végéig a **Globális Egészségügyi EDCTP3** a Horizont Európa keretében alkalmazzon kockázatalapú megközelítést a támogatáskezelés tekintetében, amely az előkészítéstől a kifizetésig minden fő támogatáskezelési szakaszra kiterjed. Ebben az összefüggésben a közös vállalkozás különösen a következőkről gondoskodjon: a) a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket és projekteket fokozott előzetes kontrolloknak vagy utólagos ellenőrzéseknek vessék alá; b) az utólagos ellenőrzések fontos eredményeit vegyék megfelelően figyelembe a jövőbeli előzetes kontrollokra irányuló kockázatértékelések során.			2025-ben a Globális Egészségügyi EDCTP3 igazgatója jóváhagyta a *„JUs common implementation approach to the Horizon Europe control strategy”* című dokumentumot, amely harmonizált megközelítést határoz meg a Horizont Európa program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások kifizetéseire vonatkozó előzetes és utólagos kontrollok végrehajtása tekintetében. A Horizont Európa öt kifizetési tranzakciójának 2025. évi ellenőrzése során gyakran találtunk lényeges hibaszintet a bejelentett személyzeti költségekben (lásd: ***3.11.10***. és ***3.11.11***. bekezdés). Ez arra enged következtetni, hogy a közös vállalkozásnak még javítania kell belső kontrollrendszerein. Nyugtázzuk ugyanakkor, hogy 2025-ben és 2026 első felében a Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás végrehajtotta kockázatalapú kontrollmegközelítésének főbb eljárásait.

A Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2025/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2025_HU.pdf

3.12. Európai Kiberbiztonsági Kompetenciaközpont (ECCC)

Bevezetés

3.12.1. Az Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont (ECCC), amelynek székhelye Bukarestben van, a Digitális Európa programon belül, 2021 májusában jött létre a 2029. december 31-ig tartó időszakra[42]. 2024. szeptember 24-én vált pénzügyileg függetlenné. Tagjai az Európai Unió, amelyet a Bizottság képvisel, valamint az uniós tagállamok.

3.12.2. Az ECCC a nemzeti koordinációs központok hálózatával közösen támogatja a kiberbiztonsággal kapcsolatos innovációt és iparpolitikát, és együttműködik az ágazattal, a kis- és középvállalkozásokkal, az európai kutatási és szabványügyi szervezetekkel, a közintézményekkel, valamint a kiberbiztonság területén tevékenykedő érdekelt felekkel.

3.12.3. A ***3.12.1. ábra*** az ECCC költségvetésére vonatkozó adatokat mutatja be, beleértve annak végrehajtását, valamint az ellenőrzési sokaságot és a személyzetet. Az ECCC 2025. évi megnövelt kifizetési költségvetése a Digitális Európa és a Horizont Európa azon vissza nem térítendő támogatásaiból és infrastrukturális tevékenységeiből eredő jelentős halmozott kifizetési igényeket tükrözi, amelyekre 2025-ben és az azt megelőző években forrásokat kötöttek le. 2025 végéig az ECCC a kötelezettségvállalási költségvetésének 89%-át és kifizetési költségvetésének 69%-át hajtotta végre. Az ECCC személyzetének létszáma 22%-kal nőtt, így elérte az engedélyezett létszámtervben meghatározott létszámot.

[42] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/887 rendelete az Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpontnak és a nemzeti koordinációs központok hálózatának a létrehozásáról.

3.12.1. ábra. Az ECCC Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

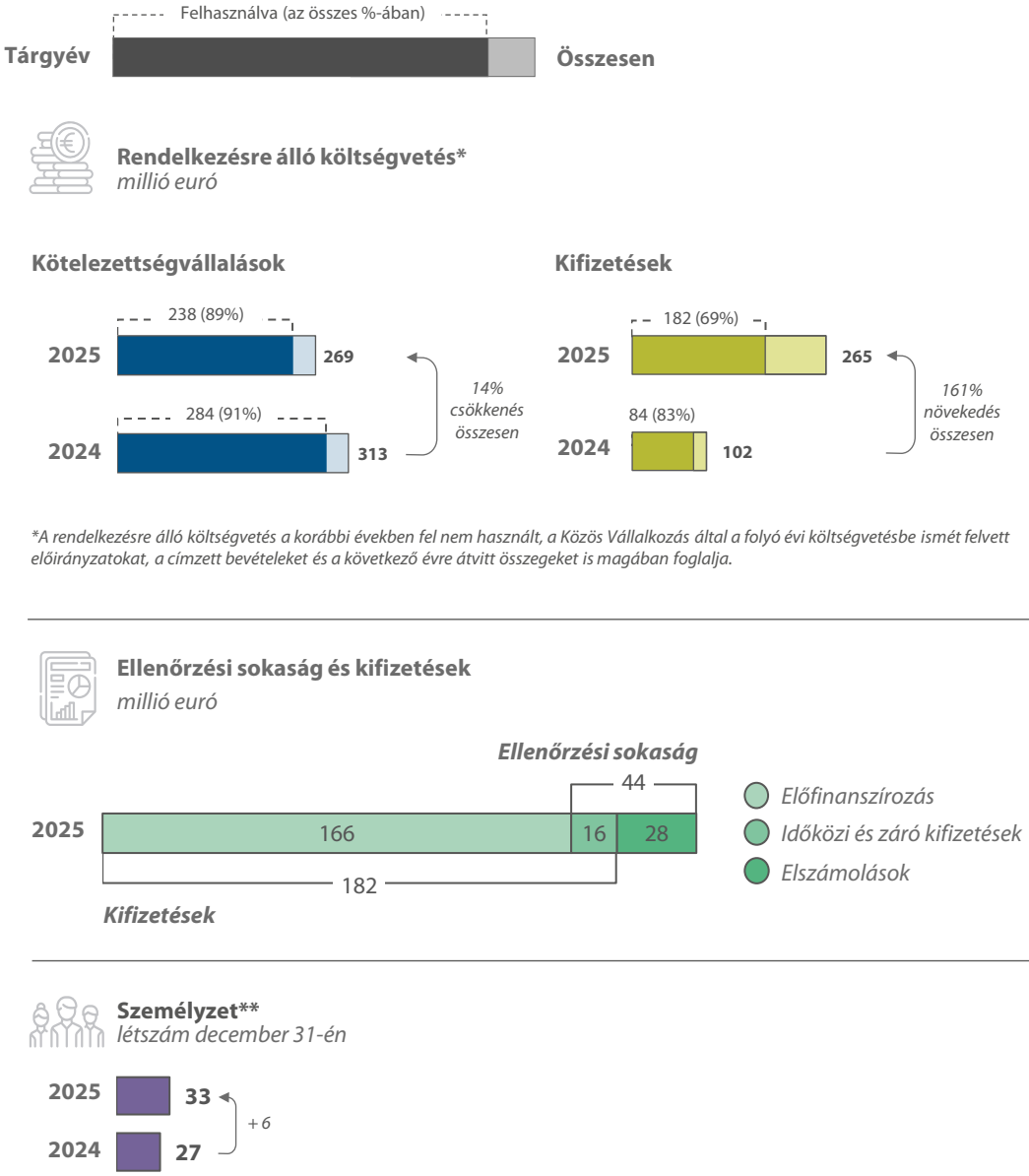

Forrás: Az ECCC 2024. és 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója; az ECCC által szolgáltatott személyzeti adatok.

Programvégrehajtás

3.12.4. Az ECCC alapító rendeletének 21. cikke szerint az ECCC Digitális Európa és Horizont Európa keretében végzett tevékenységeit elvben a Bizottság (DG CNECT) finanszírozza, míg a közös fellépéseket egyenlő mértékben a Bizottság és a tagállamok (mint az ECCC többi tagja) önkéntes hozzájárulásai finanszírozzák. A rendelkezés meghatározza a Bizottság által az ECCC Digitális Európa tevékenységeihez nyújtott pénzbeli hozzájárulás

maximális célértékét (körülbelül 1650 millió euró), a Horizont Európa tevékenységeire nézve azonban nem rendelkezik ilyenről.

3.12.5. A *3.12.2. ábra* az ECCC tagjainak a Digitális Európára vonatkozó hozzájárulási céljai és a tagok teljes és tényleges, az ECCC éves beszámolójában szereplő (pénzbeli és természetbeni) hozzájárulásai összehasonlításáról nyújt áttekintést. 2025 végére (a program végrehajtásának ötödik évére) az ECCC elérte a Bizottság pénzbeli hozzájárulási céljának 34%-át, bár a tagállamok még nem teljesítettek az ECCC együttes fellépéseihez való önkéntes hozzájárulást.

3.12.2. ábra. Az ECCC tagjainak hozzájárulása a Digitális Európához



Forrás: Az ECCC 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.12.6. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, az Európai Kiberbiztonsági Kompetenciaközpont (ECCC) vezetősége és az irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az alapul szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a *3.1. szakasz* és a *II. melléklet* ismerteti.

3.12.7. A következőket ellenőriztük:

a) az ECCC Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és az ECCC költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.12.8. Véleményünk szerint az ECCC 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi az ECCC 2025. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételi tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.12.9. Véleményünk szerint az ECCC 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.12.10. A ***3.1. szakaszban*** és a ***II. mellékletben*** ismertetett munkánk alapján semmi olyasmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt azt kellene feltételeznünk, hogy az ECCC 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések ne lennének minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Egyéb

3.12.11. Függetlenül a fent ismertetett véleménytől, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó véleményünkkel kezdődően korlátozott bizonyosságot nyújtunk az ECCC beszámolójának alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, továbbá megváltoztattuk a közbeszerzési hibák számszerűsítéséhez alkalmazott módszertanunkat. Azt, hogy mit érintenek a változtatások, a ***II. melléklet*** mutatja be részletesebben.

3.12.12. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.12.13. Az operatív kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése céljából négy Digitális Európa kifizetési tranzakciót ellenőriztünk, amelyeket véletlenszerűen választottunk ki az ECCC 2025. évi időközi és záró kifizetéseiből és az előfinanszírozás elszámolásából. Egyik tranzakcióban sem találtunk hibát.

3.12.14. A Digitális Európa vissza nem térítendő támogatási tranzakcióira (2025-ben operatív kifizetéseinek 100%-a) nézve az ECCC nem számított ki becsült hibaarányt, annak ellenére, hogy az utólagos ellenőrzések eredményei rendelkezésre álltak az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökségtől (HaDEA).

Ajánlások

3.12.15. Az ECCC Közös Vállalkozásnak nincsenek olyan lezáratlan ajánlásai a 2024. évi különjelentéseinkben, amelyeket 2025-ig kellett volna végrehajtani.

3.12.16. 2025-re vonatkozó megállapításaink alapján a következőket javasoljuk.

ECCC-2025-1. ajánlás: a Digitális Európa kiadásaira vonatkozó hibaarány becslése és közzététele

Az ECCC végezzen becslést a Digitális Európa kiadásaira vonatkozó hibaarányról és azt tegye közzé jövőbeli éves tevékenységi jelentéseiben a következők alapján:

— a Bizottság éves tevékenységi jelentésének iránymutatása a feltárt és fennmaradó hibaarányok, valamint a pénzügyi kitettség mint kockázatosnak minősülő összeg kiszámításához, valamint

— az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HaDEA) és a Számvevőszék adatai a kedvezményezettek legutóbbi utólagos ellenőrzési hibaarányairól.

Megvalósítás céldátuma: 2027 közepe.

Európai Kiberbiztonsági Kompetenciaközpont (ECCC)

A ECCC Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/ECCC-Replies-SAR-JUS-2025/ECCC-Replies-SAR-JUS-2025_HU.pdf



Az Euratom keretében működő közös vállalkozás

3.13. Fúziósenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás

Bevezetés

3.13.1. A Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozást (a továbbiakban: F4E) 2007 áprilisában hozták létre 35 éves időtartamra[43]. A közös vállalkozás egyik fő feladata, hogy biztosítsa az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) hozzájárulását az ITER projekt végrehajtásáért felelős ITER Nemzetközi Fúziósenergia-fejlesztési Szervezethez (ITER-IO). Emellett az F4E több, demonstrációs fúziós reaktorokkal kapcsolatos nemzetközi projekthez is hozzájárul, például a Japánnal kötött, tágabb megközelítésről szóló megállapodáshoz[44]. Míg a fő magfúziós létesítmények Cadarache-ban (Franciaországban, az ITER fogadó államában) találhatók, az F4E székhelye Barcelonában van. Tagjai a Bizottság által képviselt Euratom, az Euratom tagállamai és az Euratom társult államai (jelenleg Svájc).

3.13.2. A ***3.13.1. ábra*** az F4E költségvetésére vonatkozó adatokat mutatja be, beleértve annak végrehajtását, valamint az ellenőrzési sokaságot és a személyzetet. A közös vállalkozás 2025. évi megnövelt kötelezettségvállalási és kifizetési költségvetése a korábbi évek fel nem használt, az ITER fogadó államának hozzájárulásaihoz és az ITER-IO tevékenységeihez kapcsolódó előirányzatainak jelentős átcsoportosítását tükrözi. 2025 végéig a közös vállalkozás a kötelezettségvállalási költségvetésének 92%-át és kifizetési költségvetésének 93%-át hajtotta végre. A nem differenciált igazgatási költségvetési előirányzatok (mintegy 87 millió euró) átviteli aránya 8,6% volt. Az F4E személyi állománya nagyjából stabil maradt.

[43] A Tanács 2007/198/Euratom határozata a Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás létrehozásáról.

[44] A 2007/198/Euratom tanácsi határozat 4. cikke.

3.13.1. ábra. Az F4E Közös Vállalkozásra vonatkozó főbb adatok

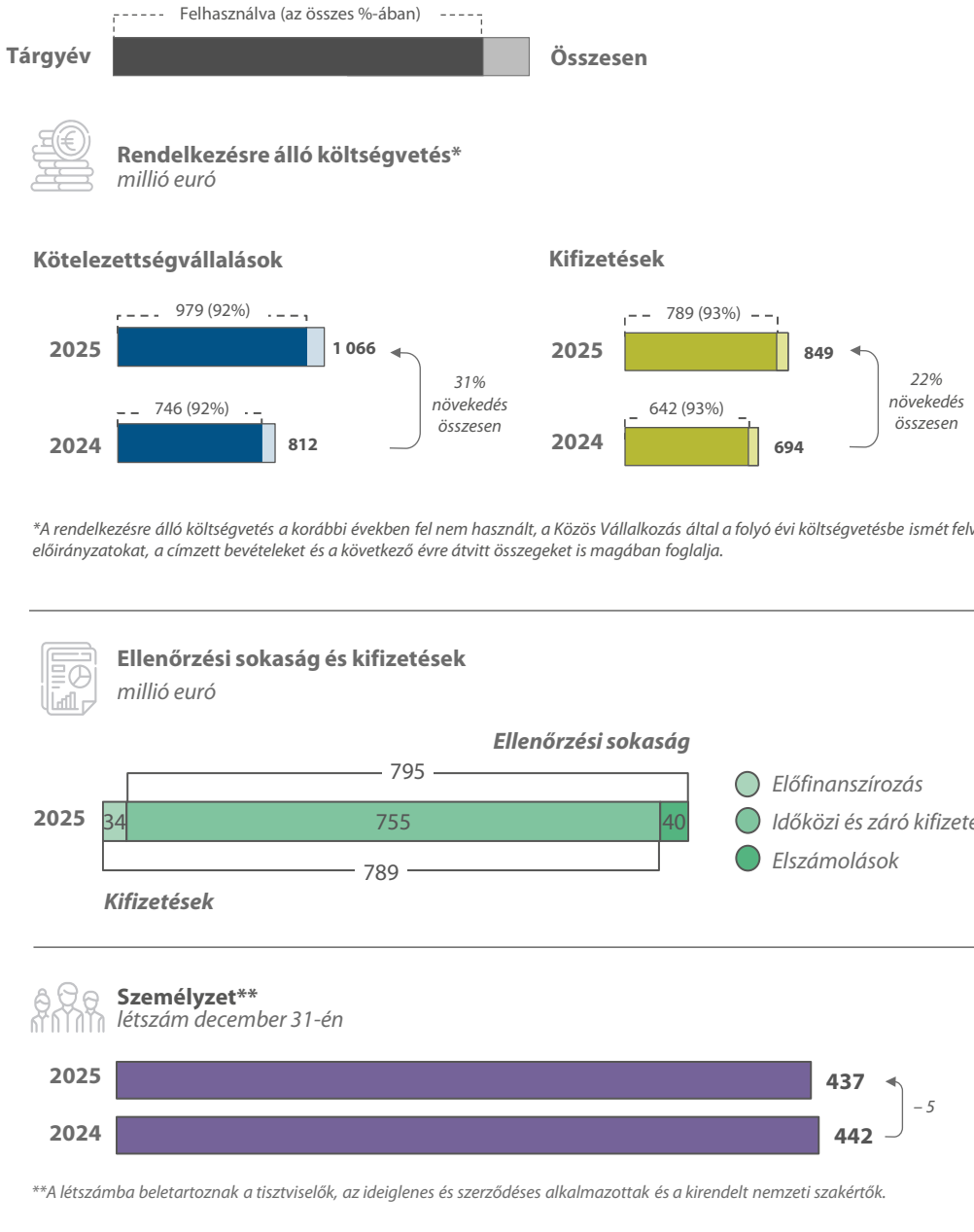

Forrás: Az F4E 2024. és 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolója; az F4E által szolgáltatott személyzeti adatok.

Megbízhatósági nyilatkozatunk az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – a független ellenőr jelentése

Vélemény

3.13.3. Ellenőrzési koncepciónkat, véleményünk alapját, a Fúziósenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás vezetősége és az irányításával megbízott személyek felelősségét, valamint az ellenőrnek a beszámoló és az alapul szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelősségét a ***3.1. szakasz*** és a ***II. melléklet*** ismerteti.

3.13.4. A következőket ellenőriztük:

a) az F4E Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból és az F4E költségvetésének végrehajtásáról szóló jelentésekből áll;

b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége,

az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

A beszámoló megbízhatósága

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

3.13.5. Véleményünk szerint az F4E 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapuló számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi az F4E 2025. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait.

Figyelemfelhívó megjegyzés

3.13.6. Felhívjuk a figyelmet az F4E 2025. évi éves beszámolójának 5.4.2. megjegyzésére, amely az ITER-projekttel és a tágabb megközelítésről szóló megállapodással kapcsolatos szállítási kötelezettségek teljesítésének összköltségét („becsült összköltség”) (2025-ös értéken) 27,5 milliárd euróban – előzőleg (2024-es értéken) 25,8 milliárd euróban – állapította meg. Ez a növekedés főként az ITER alapkoncepciójának felülvizsgálatára vezethető vissza.

E tekintetben ugyanakkor nem módosítjuk véleményünket.

A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége

Bevételek

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételi tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.13.7. Véleményünk szerint az F4E 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Figyelemfelhívó megjegyzés

3.13.8. A fent kifejtett véleménytől függetlenül felhívjuk a figyelmet az F4E beszámolójának 5.4.4. megjegyzésére, amely leírja az ITER-t befogadó állam (Franciaország) hozzájárulásának 126,6 millió euróról 60 millió euróra történő csökkentését a kifizetési előirányzatokban. A francia hatóságok és a Bizottság közötti levélváltás alapján a fenti csökkentést a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret vége előtt hivatalos formába kell ölteni.

E tekintetben ugyanakkor nem módosítjuk véleményünket.

Kifizetések

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.13.9. A *3.1. szakaszban* és a *II. mellékletben* ismertetett munkánk alapján semmi olyasmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt azt kellene feltételeznünk, hogy az F4E 2025. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolójának alapjául szolgáló kifizetések ne lennének minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Egyéb

3.13.10. Függetlenül a fent ismertetett véleménytől, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 2025. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó véleményünkkel kezdődően korlátozott bizonyosságot nyújtunk az F4E Közös Vállalkozás beszámolójának alapjául szolgáló kifizetési tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, továbbá megváltoztattuk a közbeszerzési hibák számszerűsítéséhez alkalmazott módszertanunkat. Azt, hogy mit érintenek a változtatások, a *II. melléklet* mutatja be részletesebben.

3.13.11. Véleményünk független az alábbi észrevételektől.

Észrevételek a kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

3.13.12. A kifizetések jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése céljából 20 operatív kiadásokkal és egy igazgatási kiadásokkal kapcsolatos kifizetési tranzakciót ellenőriztünk, amelyeket véletlenszerűen választottunk ki az F4E 2025. évi záró és időközi kifizetéseiből és az előfinanszírozás elszámolásából. Minden tranzakció mentes volt a pénzügyi hatással járó hibáktól.

3.13.13. Egy esetben azonban egy keretszerződés F4E általi irányításának és végrehajtásának hiányosságaihoz kapcsolódó nem számszerűsíthető hibáról számoltunk be. Ez annak volt betudható, hogy a közös vállalkozás a szerződés eredeti kifizetési felső határának jelentős megemelését követően nem indított új közbeszerzési eljárást. Megállapítottuk, hogy a közös vállalkozás által e szerződés keretében eddig teljesített kifizetések teljes összege nem érte el az eredeti felső határt.

További észrevételek

3.13.14. Amint arról tavaly beszámoltunk[45], 2024 júniusában az ITER-IO felülvizsgált projekttervet javasolt az ITER Tanácsának, amely a 2016-ban elfogadottak helyett új alapértékeket tartalmaz. Ez a terv számos fontos műszaki változtatást tartalmaz az ITER-projektben, amelyek nagymértékben befolyásolhatják az F4E-nek nyújtott természetbeni hozzájárulások körét. Bár elismerjük, hogy a meglévő jelentős késedelmek kezeléséhez – és ennek kapcsán a projekt egyszerűsítése céljából – szükség volt az alapértékek kiigazítására, megállapítottuk, hogy ez jelentősen növelte az F4E fenntarthatósági, jogi, technikai, gazdasági és pénzügyi kockázatoknak való kitettségét. 2025 végéig a közös vállalkozás felvette ezeket a fő kockázatokat a kockázat-nyilvántartásába.

3.13.15. A Tanács 2028-ig jóváhagyta az Euratomtól származó finanszírozást. Az F4E 2025. évi éves beszámolójának 5.4.2. megjegyzése szerint azonban tovább nőtt az ITER-projekttel és a tágabb megközelítésről szóló megállapodással kapcsolatos szállítási kötelezettségek teljesítésének összköltsége („becsült összköltség”). Ez főként annak tudható be, hogy 2025-től (első plazma) 2035-ig (a kutatási műveletek megkezdése) jelentősen meghosszabbították az ITER kiépítési szakaszát, ami növelte az F4E által az ITER-IO-nak nyújtott éves pénzbeli hozzájárulásokat. A közös vállalkozás ezeket a kötelezettségeket 2025 végén 27,5 milliárd euróra értékelte, szemben a 2024 végére becsült 25,8 milliárd euróval.

[45] A 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó különálló éves jelentés az Európai Unió közös vállalkozásairól, 3.13.14–3.13.16. bekezdés.

3.13.16. Az ITER-IO műszaki tervezési követelményeinek folyamatban lévő fejlesztései többletköltségeket és késedelmeket okozhatnak az F4E ITER-projekt megépítéséhez való hozzájárulásában. Az ITER-projektnek az ITER új alapkoncepciója által megkövetelt műszaki változtatásai tovább növelhetik ezt a kockázatot.

Ajánlások

3.13.17. A 2022., 2023. és 2024. évi különálló éves jelentéseinkben megfogalmazott, 2025. év végéig történő megvalósításra megjelölt ajánlásaink hasznosulásával kapcsolatos megállapításainkat a ***3.13.1. táblázatban*** soroljuk fel. Ajánlásaink hasznosulását általában akkor követjük nyomon, amikor azok esedékessé válnak, de a legtöbb esetben legkésőbb három év elteltével. Az F4E a két lezáratlan ajánlást teljes mértékben végrehajtotta.

3.13.18. 2025-re vonatkozó megállapításaink alapján a következőket javasoljuk.

F4E-2025-1. ajánlás: Az ITER-IO-val való együttműködés megerősítése a projekttervezés terén

Az F4E erősítse meg együttműködését az ITER-IO-val annak érdekében, hogy minimalizálja a projekt hatókörét érintő tervmódosítások hatásait és támogassa a tervezési stabilitást.

Megvalósítás céldátuma: 2027 vége.

3.13.1. táblázat. A korábbi években megfogalmazott ajánlások hasznosulásának vizsgálata

Az elfogadottság szintje: elfogadták; részben elfogadták; nem fogadták el; nincs információ.

A végrehajtás szintje: teljes mértékben megvalósult; a legtöbb tekintetben megvalósult; néhány tekintetben megvalósult; nem valósult meg; nem lehet következtetést levonni vagy már nem releváns.

Tárgyév	A Számvevőszék ajánlása	Az elfogadottság szintje	Az ajánlás végrehajtása terén elért eredmények számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
2023	**4. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2025 végéig az **F4E** hozzon létre a külső szolgáltatókkal kapcsolatos központosított koordinációs és irányítási részleget, és alkalmazzon átfogó módszert a teljes humánerőforrás-szükségletének (a személyzeti szabályzat hatálya alatti személyzet és külső szolgáltatók) rendszeres, a munkaterhelés és a szükséges készségek alapján történő értékelésére. A közös vállalkozás emellett a külső szolgáltatók hosszú távú, nagymértékű igénybevételéhez kapcsolódó legfontosabb kockázatokkal is egészítse ki kockázati nyilvántartását.			2025-ben az F4E projektellenőrzési, ellátásilánc- és pénzügyi osztályán belül központosították a külső szolgáltatók koordinációját és irányítását. Ez a szervezeti egység foglalja magában a projektirányítási irodát is, amely a külső szolgáltatók központi koordinációjáért felelős. Egy független külső szakértői csoport elvégezte az F4E jelenlegi és előrejelzett munkaerő-szükségleteinek értékelését (beleértve a külső szolgáltatókat is). Az értékelés megállapította, hogy az F4E észszerű és a nagyjából a hasonló mérnöki projekteknek megfelelően, a tényleges projektkövetelményekkel és -igényekkel összhangban vett igénybe külső szolgáltatókat. Az F4E legutóbbi kockázat-nyilvántartását frissítették a külső szolgáltatók hosszú távú magas szintű igénybevételéhez kapcsolódó valamennyi fő potenciális kockázattal.

Fúziósenergia-fejlesztési és ITER (F4E) Európai Közös Vállalkozás

Tárgyév	A Számvevőszék ajánlása	Az elfogadottság szintje	Az ajánlás végrehajtása terén elért eredmények számvevőszéki elemzése	
			A végrehajtás szintje	Megjegyzések
2023	**5. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2025 közepéig az **F4E** a kockázatok eredményes kezelése érdekében vezessen be integrált kockázatkezelési eljárást belsőkontroll-keretrendszerén belül.			2025-re az F4E végrehajtotta az integrált kockázatkezelési folyamatot is magában foglaló belsőkontroll-keretrendszerét. 2026 februárjában a közös vállalkozás belsőkontroll-osztálya befejezte az F4E kockázatkezelésének eredményességére vonatkozó ellenőrzését. E jelentés alapján az F4E vezetősége cselekvési tervet hagyott jóvá, amelynek célja a közös vállalkozás kontrollstratégiájának és kockázatkezelési folyamatának teljes körű integrálása.

Az F4E Közös Vállalkozás válaszai

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/F4E-Replies-SAR-JUS-2025/F4E-Replies-SAR-JUS-2025_HU.pdf

A jelentést 2026. szeptember 16-i luxembourgi ülésén fogadta el a Petri Sarvamaa számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Tony Murphy
elnök

I. melléklet. A jelentésben szereplő európai uniós közös vállalkozások és hasonló szervek jegyzéke

Betűszó	Teljes név
CA	Tiszta Légi Közlekedés Közös Vállalkozás
CBE	Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság Közös Vállalkozás
Csipek KV	Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás
ECCC	Európai Kiberbiztonsági Kompetenciaközpont
EU-Rail	Európai Vasút Közös Vállalkozás
EuroHPC	Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika Közös Vállalkozás
F4E	Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás
Globális EÜ EDCTP3	Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás
IHI	Innovatív Egészségügy Közös Vállalkozás
SESAR 3	„Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 Közös Vállalkozás
SNS	Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások Közös Vállalkozás
Tiszta H2	Tiszta Hidrogén Közös Vállalkozás

II. melléklet. Ellenőrzési módszer és módszertan

Ez a melléklet bemutatja a közös vállalkozások és hasonló szervek (a továbbiakban együttesen: „közös vállalkozások”) beszámolói megbízhatóságának, illetve a beszámolók alapjául szolgáló bevételi és a kifizetési tranzakciók szabályszerűségének vizsgálatára irányuló koncepciónkat és módszertanunkat.

Ellenőrzési módszertanunk megfelel a Nemzetközi Könyvvizsgálói Szövetség (IFAC) és a Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete (INTOSAI) által kiadott nemzetközi könyvvizsgálati standardoknak, és biztosítja, hogy ellenőrzési következtetéseinket elegendő és megfelelő ellenőrzési bizonyíték támassza alá.

Ellenőrzési megközelítésünket úgy alakítottuk ki, hogy jelentésünk célfelhasználói minden egyes közös vállalkozásra vonatkozóan külön ellenőri véleményt kapjanak a következők alapján:

a) a beszámoló megbízhatóságára vonatkozó *észszerű bizonyosság*;

b) a bevételek jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó *észszerű bizonyosság*;

c) a kifizetések jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó *korlátozott bizonyosság*.

Emellett két véleményt adunk ki felhasználóinknak a közös vállalkozások egészére vonatkozóan, a következők alapján:

a) a bevételeik jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó *észszerű bizonyosság*;

b) a kifizetéseik jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó *észszerű bizonyosság*.

1. RÉSZ. A beszámoló megbízhatóságára irányuló ellenőrzés koncepciója

A közös vállalkozások beszámolójának vizsgálata révén megbizonyosodunk azok megbízhatóságáról. A beszámolók a következőkből állnak:

a) az egyes közös vállalkozások pénzügyi kimutatásai (ezek részei a mérleg, az eredménykimutatás, a pénzforgalmi kimutatás, a nettó eszközállomány változásainak kimutatása, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalása és további magyarázatok);

b) a költségvetés-végrehajtási jelentések.

Az egyes beszámolóknak minden lényeges szempontból megfelelően kell bemutatniuk:

a) a közös vállalkozás év végi pénzügyi helyzetét;

b) a műveletek eredményeit és a pénzforgalmat;

c) a nettó eszközállomány változásait a lezárt évre vonatkozóan.

Ellenőrzésünk során:

a) megismerjük az irányítási és kontrollrendszereket, különösen a fő belsőkontroll-elemeket és a számviteli kontrollkörnyezetet;

b) ellenőrizzük a főbb számviteli eljárásokat és az év végi lezárási folyamatot;

c) elemezzük a főbb számviteli adatok következetességét és észszerűségét;

d) elemezzük és egyeztetjük az elszámolásokat és az egyenlegeket, ellenőrizzük az ezek kapcsán közölt adatokat;

e) elvégezzük a kötelezettségvállalások, kifizetések és egyes mérlegtételek reprezentatív mintákon és lényegességi szempontokon alapuló tételes ellenőrzését és ezek kapcsán analitikus eljárásokat is végzünk;

f) megvizsgáljuk a számviteli és költségvetési eljárásokat;

g) értékeljük, hogy a pénzügyi kimutatások általános megjelenítése összhangban van-e az alkalmazandó pénzügyi beszámolási kerettel;

h) a nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal összhangban felhasználjuk más ellenőrök munkáját az uniós költségvetési rendelet 70. cikkének (6) bekezdésében előírtak szerint;

i) felmérjük, hogy a számviteli politikák megfelelőek-e és a vezetőség számviteli becslései, illetve az általa közölt adatok észszerűek-e;

j) értékeljük, hogy megfelelő-e a vezetőség részéről a tevékenység folytatásának feltételezése;

k) értékeljük, hogy a beszámoló, beleértve valamennyi közölt adatot is, úgy mutatja-e be az alapjául szolgáló tranzakciókat és eseményeket, ahogy az a valós bemutatáshoz szükséges.

2. RÉSZ. A beszámoló alapjául szolgáló bevételi és kifizetési tranzakciók szabályszerűségére vonatkozó ellenőrzési megközelítés

Annak értékeléséhez, hogy a beszámoló alapjául szolgáló bevételi tranzakciók megfelelnek-e az uniós szabályoknak és rendelkezéseknek, elsősorban a közös vállalkozások vonatkozó irányítási és kontrollrendszereinek vizsgálatára támaszkodunk. Ezt a tranzakciókból vett minta közvetlen tesztelése egészíti ki.

Annak megítélését, hogy a beszámoló alapját képező kifizetési tranzakciók megfelelnek-e az uniós szabályoknak és rendelkezéseknek, főként egy tranzakciómintán végzett közvetlen tesztelésre alapozzuk. Ezt kiegészíti az irányítási és kontrollrendszerek vizsgálata.

Az irányítási és kontrollrendszerek vizsgálata

Minden közös vállalkozás esetében megvizsgáljuk a következőket:

a) a saját belső ellenőre vagy belsőkontroll-koordinátora által készített értékelések és ellenőrzési eredmények;

b) a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatának értékelései és ellenőrzési eredményei;

c) a közös vállalkozás éves tevékenységi jelentése és az igazgató megbízhatósági nyilatkozata.

A fent ismertetett vizsgálat mellett értékeljük a közös vállalkozások felügyeleti és kontrollrendszereiben alkalmazott fő kontrollmechanizmusokat is, hogy megfelelő ellenőrzési eljárásokat alakíthassunk ki.

Ha súlyos belsőkontroll-hiányosságokat állapítunk meg, lehetőség szerint megpróbáljuk számszerűsíteni azok hatását, és a következő évre kiigazítani a kockázatértékelést.

A bevételi és kifizetési tranzakciók tesztelése

Korábbi ellenőrzési eredményeink, valamint a közös vállalkozások irányítási és kontrollrendszereire vonatkozó értékelésünk alapján éves kockázatelemzést végzünk. Ezt követően mintánk méretének meghatározásához a bevételi és kifizetési tranzakciókból álló ellenőrzési sokaságunkat magas, közepes és alacsony kockázatúra osztjuk.

Azt is mérlegeljük, hogy hatékonyan hasznosítani tudjuk-e a más könyvvizsgálók által korábban elvégzett munka eredményeit. Amennyiben úgy döntünk, hogy munkánk során felhasználjuk ezeket az ellenőrzési eredményeket, a nemzetközi könyvvizsgálati standardoknak megfelelően értékeljük az érintett ellenőrök függetlenségét és szakértelmét, valamint munkájuk hatókörét és megfelelőségét.

A bevételi tranzakciók esetében az uniós költségvetésből, más tagoktól vagy részt vevő országoktól kapott hozzájárulásokat összevetjük az egyes közös vállalkozások elfogadott költségvetésével, valamint az alapító rendeletekben és a tagi megállapodásokban meghatározott kötelezettségekkel, és értékeljük az egyes közös vállalkozásoknak az egyéb bevételek beszedésére szolgáló eljárásait, ha vannak ilyenek.

A kifizetési tranzakciók esetében rétegzett *pénzegységalapú mintavételi* módszerrel választjuk ki az ellenőrizendő kifizetéseket, illetve alacsonyabb szinten az egyes tranzakciókon belüli egyedi elemeket. Szükség esetén kockázati alapon további kifizetéseket is kiválasztunk. Minden egyes kiválasztott tranzakció esetében megvizsgáljuk, hogyan számították ki a kifizetés összegét. A tranzakciót a költségvetési beszámolótól kezdve egészen a végső kedvezményezettig végigkövetjük (aki lehet például egy támogatási megállapodás kedvezményezettje vagy egy közbeszerzés tárgyát képező kivitelezési munkákat végző vagy szolgáltatást nyújtó vállalat), és az összes szinten megvizsgáljuk a vonatkozó követelmények betartását.

Megállapítjuk, hogy a kifizetés a költségvetésben szereplő és a jogszabályok által meghatározott célra történt-e, illetve megfelelt-e a vonatkozó uniós jogszabályoknak és előírásoknak. Ezek közé tartoznak a pénzügyi szabályok (EUMSZ, az egyes közös vállalkozások pénzügyi szabályzata), az érintett szakpolitikát, programot vagy tevékenységet létrehozó alapjogszabályok, az ezen alapjogszabályoknak megfelelően megállapított esetleges szabályok és rendeletek, valamint a szerződéses keret.

A kiadásokat arra az időpontra nézve vizsgáljuk meg, amikor azok felmerültek, és azokat a közös vállalkozás nyilvántartásba vette és elfogadta vagy amikor a finanszírozott tevékenységeket a végső kedvezményezettek elvégezték és ezt követően azokat a közös vállalkozás elfogadta („elfogadott kiadások”). A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy az általunk vizsgált sokaság időközi és végső kifizetésekből állt. Az előfinanszírozási összegeket (előlegeket) nem azok kifizetésekor vizsgáljuk, hanem miután:

a) előrehaladás történt a finanszírozott tevékenységek terén, vagy költségek merültek fel a végső kedvezményezett (például a támogatási megállapodás kedvezményezettje vagy a közbeszerzés útján beszerzett építési beruházásokat vagy szolgáltatásokat nyújtó vállalat) szintjén;

b) az uniós forrásokat kezelő közös vállalkozás az előlegfizetés elszámolásával elfogadta a források végső felhasználását (az elért előrehaladást vagy a kapcsolódó költségeket).

Tranzakciótesztjeink eredményeinek értékelése

Meghatározásunk szerint a hiba olyan pénzösszeg, amelyet nem lett volna szabad kifizetni a közös vállalkozás költségvetéséből. Hiba akkor fordul elő, ha egy pénzösszeget nem a vonatkozó jogszabályoknak vagy a hatályos egyedi szabályoknak megfelelően használnak fel.

A hibák érinthetik az adott tranzakció összegének egészét vagy csak egy részét. Mérlegeljük, hogy az egyes hibák számszerűsíthetők-e vagy nem, azaz mérhető-e vagy sem, hogy a vizsgált összeg mekkora részét érinti a hiba.

A közbeszerzési hibák által a kifizetések szabályszerűségére gyakorolt hatás értékelésére vonatkozó megközelítésünket az AWARE (Accessible Web-based Audit Resource for the ECA) online módszertani és útmutató platformunk ismerteti.

A hibaszint kiszámítása során figyelmen kívül hagyjuk az ellenőrzésünk előtt és attól függetlenül feltárt és korrigált hibákat, mivel azok arra utalnak, hogy az irányítási és kontrollrendszerek eredményesen működnek.

Ha egy mintában hibát találunk, elemezzük, hogy a mögöttes okok érinthetnek-e más, hasonló kifizetéseket, és ha igen, további ellenőrzési munka révén megpróbáljuk a lehető legnagyobb mértékben körülhatárolni a problémát, és megbecsülni a sokaságban előforduló teljes kapcsolódó hibát.

A megbízhatósági nyilatkozat – ellenőri véleményünk kialakítása

Véleményünket elegendő és megfelelő ellenőrzési bizonyítékra alapozzuk, amelyet az irányítási és kontrollrendszerek vizsgálata, valamint tranzakciótesztelés révén szerzünk meg.

Munkánk alapján képesek vagyunk megalapozott véleményt kialakítani arról, hogy a sokaságon belüli hibák meghaladják-e a lényegességi küszöböt vagy az alatt maradnak. Ellenőri véleményünk kialakítása során 2,0%-os lényegességi küszöbbel számolunk, és figyelembe vesszük a hibák jellegét, összegét, gyakoriságát és összefüggéseit, valamint a rendelkezésre álló egyéb információkat is.

Ahhoz, hogy az összes közös vállalkozás kifizetéseinek jogszerűségéről és szabályszerűségéről észszerű bizonyosságot nyújtó véleményt adhassunk, megvizsgáljuk a kifizetések reprezentatív mintáját. Statisztikai becslés céljából extrapoláljuk a mintánkban szereplő hibákat – ez a becsült hibaszint. 95%-os konfidenciaszint mellett állítjuk, hogy a sokaságban a hibaszint az általunk alkalmazott hibatartomány alsó és felső hibahatára között van.

Átfogó értékelésünk során figyelembe vesszük a közös vállalkozások Horizont 2020 és Horizont Európa támogatási kiadásai esetében a Bizottság Kutatási és Innovációs Főigazgatóságának (DG RTD) Közös Ellenőrzési Szolgálata (CAS) által, a Digitális Európa támogatási kiadásai esetében pedig az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HaDEA) által végzett utólagos ellenőrzések eredményeit is.

Az egyes közös vállalkozások kifizetéseinek jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló, korlátozott bizonyosságon alapuló véleményünkhöz az összes feltárt hiba teljes összegét

vesszük figyelembe[1]. Figyelembe vesszük továbbá a hibák gyakoriságát, nagyságrendjét és jellegét, valamint az egyéb releváns ellenőrzési megállapításokat (beleértve az irányítási és kontrollrendszerek vizsgálatát, valamint a CAS által végzett utólagos ellenőrzéseket is). Szakmai megítélés alapján értékeljük, hogy valószínűsíthetően lényeges-e a hibaszint.

Amennyiben lényeges hibaszintet állapítunk meg és meghatározzuk annak az ellenőri véleményünkre gyakorolt hatását, el kell döntenünk, hogy a hibák az ellenőrzési sokaságra nézve általános érvényűek-e[2]. Lényeges és általános érvényű hibák esetén elutasító véleményt adunk.

Egy hiba vagy az ellenőrzési bizonyíték hiánya akkor általános érvényű, ha az az ellenőr megítélése szerint nem korlátozódik a pénzügyi kimutatások egyes konkrét elemeire, számláira vagy tételeire (más szóval ha a vizsgált számlák vagy tranzakciók között több helyen is előfordul), illetve korlátozott előfordulás esetében akkor, ha a pénzügyi kimutatásokat jelentős arányban érinti vagy érintheti, vagy olyan közlésekhez kapcsolódik, amelyek alapvetően befolyásolják a pénzügyi kimutatások felhasználók általi értelmezését.

3. RÉSZ. A csalással kapcsolatos ellenőrzési eljárások

Csalás minden olyan szándékos cselekmény vagy mulasztás, amely hamis, helytelen vagy hiányos nyilatkozatok vagy dokumentumok felhasználásával vagy bemutatásával, az előírt információk közlésének elmulasztásával, illetve az uniós források nem megfelelő felhasználásával jár. A csalás káros hatással van vagy lehet az unió pénzügyi érdekeire.

Feltárjuk és értékeljük annak kockázatát, hogy – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hiba fordulhat elő a közös vállalkozás beszámolójában, illetve az Unió jogszabályi keretének való lényeges meg nem felelés a mögöttes bevételi vagy kifizetési tranzakciókban.

Annak a kockázata, hogy egy lényeges téves bemutatásra vagy meg nem felelésre nem derül fény, nagyobb a csalás, mint a hiba esetén, mivel a csalás magában foglalhatja az összejátszást, a hamisítást, a szándékos mulasztást, a hamis nyilatkozattételt, illetve a belső kontrollok megkerülését. Az említett kockázatokra reagáló ellenőrzési eljárásokat tervezünk és végzünk el, továbbá olyan ellenőrzési bizonyítékokat szerzünk, amelyek elégséges és megfelelő alapot nyújtanak véleményünk kialakításához.

---

[1] A korlátozott bizonyosságon alapuló vélemény kialakításához alkalmazott eljárások nem ugyanazok, mint az észszerű bizonyosság megszerzéséhez szükséges eljárások, de szakmai megítélésünk szerint elvárható, hogy a bizonyosság szintje érdemi legyen jelentésünk célfelhasználói számára.

[2] International Standard on Auditing (ISA) 705 (revised), Modifications to the Opinion in the Independent Auditor's Report.

Ha ellenőrzési munkánk során gyanús esettel találkozunk, minden esetben értesítjük az OLAF-ot vagy az EPPO-t, bár ellenőrzéseinket nem kifejezetten úgy tervezzük meg, hogy alkalmasak legyenek a csalások felderítésére.

4. RÉSZ. A beszámoló megbízhatóságára, illetve a tranzakciók szabályszerűségére vonatkozó ellenőri vélemények közötti összefüggés

A nemzetközi könyvvizsgálati standardok[3] előírják, hogy amennyiben az ellenőrök mind a beszámoló megbízhatóságáról, mind a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók szabályszerűségéről ellenőri véleményt adnak ki, a két véleményt egyértelműen el kell különíteni egymástól. A tranzakciók szabályszerűségére vonatkozó minősített vélemény önmagában nem eredményez a beszámoló megbízhatóságára vonatkozó minősített véleményt.

[3] ISSAI 4000, 16. bekezdés.

III. melléklet. A Számvevőszék egyéb kiadványai a közös vállalkozásokról és hasonló szervekről (különjelentések, áttekintések és vélemények)

A Számvevőszék 12/2025. sz. különjelentése:
Az Európai Unió mikrocsip-stratégiája: A megvalósítás elfogadhatóan halad előre, de valószínűtlen, hogy pusztán a csipekről szóló jogszabály révén teljesülhet a Digitális évtized szakpolitikai program igen ambiciózus célja

Ez az ellenőrzés a mikrocsipekre vonatkozó uniós stratégia végrehajtása terén elért eredményeket értékelte, és ezen belül arra irányult, hogy a csipekről szóló bizottsági jogszabály eredményesen segíti-e elő a digitális évtized azon ambiciózus célkitűzésének elérését, hogy 2030-ra az Unió adja a globális félvezető-termelés 20%-át. Értékelte továbbá a finanszírozási mechanizmusok eredményességét, az iparpolitikai stratégiákat, valamint azt, hogy az Unió képes-e csökkenteni a külföldi félvezető-beszállítóktól való függőségét.

Ellenőrzési megállapítások

A csipekről szóló jogszabály és az ahhoz kapcsolódó források valószínűleg nem lesznek elegendőek a digitális évtized céljának eléréséhez az Unió külső beszállítóktól való nagyfokú függősége és az ellátási lánc sebezhetősége miatt, különösen a fejlett csipgyártási technológiák tekintetében.

A beruházások oroszlánrészét továbbra is a tagállamok és a magánszektor valósítják meg.

Az Unió félvezetőgyártási kapacitásainak bővítése előtt álló fő akadályt továbbra is a szakemberhiány és a gyártási szűk keresztmetszetek jelentik.

Az Unió nyersanyagokhoz való elégtelen hozzáférése, a magas energiaköltségek és a geopolitikai feszültségek további kihívásokat jelentenek.

Ajánlások

A Bizottság:

- sürgősen végezze el a valós helyzet vizsgálatát a stratégia kapcsán, és tegye meg a szükséges rövid távú korrekciós intézkedéseket;
- kezdje meg a következő félvezető-stratégia előkészítését.

A Számvevőszék 01/2026. sz. véleménye
(az EUMSZ 322. cikkének 1) bekezdése alapján)

az Európai Versenyképességi Alap (EVA) létrehozásáról – beleértve a védelmi kutatási és innovációs tevékenységekre vonatkozó egyedi programot– szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról

Főbb megállapítások

- Az EVA és a Horizont Európa külön programjai átfedésekhez vezethetnek, bonyolíthatják az adminisztrációt, és a széttagoltság kockázatával járhatnak.
- Az EVA és a Horizont Európa egyes részei végrehajthatók közvetett irányítással európai partnerségeken keresztül, beleértve az EUMSZ 187. cikke alapján létrehozott közös vállalkozásokat is, amelyek köz- és magánszférabeli partnereket tömörítenek a kutatás és az innováció támogatása érdekében. A közös vállalkozások továbbra is döntő fontosságú végrehajtási eszközök, de egyértelműbb tervezésre, jobb hatékonyságra és a számuk korlátozására lehet szükség. A Számvevőszék üdvözli azt a javaslatot, hogy az elszámoltathatóság és a tőkeáttétel javítása érdekében valamennyi partner számára kötelező pénzügyi hozzájárulásokat vezessenek be (lásd még a Horizont Európáról szóló javaslatról szóló 02/2026. sz. véleményt).
- A programok közötti (többek között a közös vállalkozásokat is érintő) koordinációs hiányosságok megnehezíthetik az EVA és más uniós eszközök megfelelő célirányosítását, a kiegészítő jelleg biztosítását, valamint a nemzeti finanszírozási eszközökkel való átfedések elkerülését.

A Számvevőszék 02/2026. sz. véleménye
(az EUMSZ 322. cikkének 1) bekezdése alapján)

a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogramnak a 2028–2034-es időszakra történő létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról

Főbb megállapítások

- A Horizont Európa program közvetlen vagy közvetett irányítással is végrehajtható, az EUMSZ 187. cikke szerinti partnerségként létrehozott közös vállalkozásokkal, egységes harmonizált jogi kereten belül. Bár üdvözölte az egységes létrehozó jogi aktus és a harmonizált szabályok felé való elmozdulást, a Számvevőszék megjegyezte, hogy a koordináció és a szinergiák javítása, az adminisztratív terhek csökkentése és az irányítás optimalizálása érdekében érdemes lehetne újraértékelni a közös vállalkozások szerkezetét.
- A közös vállalkozások esetében a javaslat előirányozza a nem uniós partnerek természetbeni hozzájárulásainak megszüntetését és az adminisztratív költségek uniós partner általi teljes körű finanszírozását a függetlenség megerősítése és az esetleges összeférhetetlenségek elkerülése érdekében.
- A javaslat nem egyértelmű azzal kapcsolatban, hogyan fognak működni a (pl. az EVA-val) kombinált munkaprogramok és finanszírozási források, ami kockázatot jelent a kedvezményezettekre és a végrehajtás hatékonyságára nézve (lásd még a 01/2026. sz. véleményt).

Forrás: A különjelentésekkel és véleményekkel kapcsolatban a Számvevőszék honlapján találhatók további részletek.

IV. melléklet. A korábbi években megfogalmazott ajánlások hasznosulásának vizsgálata

Az elfogadottság szintje: elfogadták; részben elfogadták; nem fogadták el; nincs információ.

A végrehajtás szintje: teljes mértékben megvalósult; a legtöbb tekintetben megvalósult; néhány tekintetben megvalósult; nem valósult meg; nem lehet következtetést levonni vagy már nem releváns.

Tárgyév	Közös vállalkozások	A Számvevőszék ajánlása	Az elfogadottság szintje	A végrehajtás szintje
2022	**SESAR 3, CBE, EuroHPC**	**7. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2024 végéig a **SESAR 3**, a **CBE** és az **EuroHPC** a Horizont Európa keretében alkalmazzon kockázatalapú megközelítést a támogatáskezelés tekintetében, amely az előkészítéstől a kifizetésig minden fő támogatáskezelési szakaszra kiterjed. Ebben az összefüggésben a közös vállalkozások különösen gondoskodjanak a következőkről: a) a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket és projekteket fokozott előzetes kontrolloknak vagy utólagos ellenőrzéseknek vessék alá; b) az utólagos ellenőrzések fontos eredményeit vegyék megfelelően figyelembe a jövőbeli előzetes kontrollokra irányuló kockázatértékelések során.		
2022	**Tiszta H2, Globális Egészségügyi EDCTP3**	**7. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2024 végéig a **Tiszta H2** és a **Globális Egészségügyi EDCTP3** a Horizont Európa keretében alkalmazzon kockázatalapú megközelítést a támogatáskezelés tekintetében, amely az előkészítéstől a kifizetésig minden fő támogatáskezelési szakaszra kiterjed. Ebben az összefüggésben a közös vállalkozások különösen gondoskodjanak a következőkről: a) a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket és projekteket fokozott előzetes kontrolloknak vagy utólagos ellenőrzéseknek vessék alá;		

Tárgyév	Közös vállalkozások	A Számvevőszék ajánlása	Az elfogadottság szintje	A végrehajtás szintje
		b) az utólagos ellenőrzések fontos eredményeit vegyék megfelelően figyelembe a jövőbeli előzetes kontrollokra irányuló kockázatértékelések során.		
2022	**SNS**	**7. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2024 végéig az **SNS** a Horizont Európa keretében alkalmazzon kockázatalapú megközelítést a támogatáskezelés tekintetében, amely az előkészítéstől a kifizetésig minden fő támogatáskezelési szakaszra kiterjed. Ebben az összefüggésben a közös vállalkozás különösen a következőkről gondoskodjon: a) a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket és projekteket fokozott előzetes kontrolloknak vagy utólagos ellenőrzéseknek vessék alá; b) az utólagos ellenőrzések fontos eredményeit vegyék megfelelően figyelembe a jövőbeli előzetes kontrollokra irányuló kockázatértékelések során.		
2023	**EuroHPC**	**1. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2025 közepéig az **EuroHPC** támogassa a magánszektorbeli tagok 2021–2027-es programjaira (Horizont Európa és Digitális Európa) vonatkozó hozzájárulási cél Bizottság általi újraértékelését.		
2023	**EuroHPC**	**2. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2025 végéig az **EuroHPC** egyrészt dolgozzon ki korrekciós mechanizmusokat készpénztöbbletének észszerű szintre való csökkentésére, másrészt a Bizottsággal együttműködve igazítsa az egyes pénzügyi évekre vonatkozó készpénzigényét a becsült kiadási szükségleteihez.		
2023	**Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás**	**2. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2025 végéig a **Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás** egyrészt dolgozzon ki korrekciós mechanizmusokat készpénztöbbletének észszerű szintre való csökkentésére, másrészt a Bizottsággal együttműködve igazítsa az egyes pénzügyi évekre vonatkozó készpénzigényét a becsült kiadási szükségleteihez.		

Tárgyév	Közös vállalkozások	A Számvevőszék ajánlása	Az elfogadottság szintje	A végrehajtás szintje
2023	**EuroHPC**	**3. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2025 végéig az **EuroHPC** nagyobb létszámú személyzetét felhasználva törekedjen munkaerő-felvételi céljának 2024 végéig történő elérésére.		
2023	**F4E**	**4. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2025 végéig az **F4E** hozzon létre a külső szolgáltatókkal kapcsolatos központosított koordinációs és irányítási részleget, és alkalmazzon átfogó módszert a teljes humánerőforrás-szükségletének (a személyzeti szabályzat hatálya alatti személyzet és külső szolgáltatók) rendszeres, a munkaterhelés és a szükséges készségek alapján történő értékelésére. A közös vállalkozás emellett a külső szolgáltatók hosszú távú, nagymértékű igénybevételéhez kapcsolódó legfontosabb kockázatokkal is egészítse ki kockázati nyilvántartását.		
2023	**F4E**	**5. ajánlás** Azt javasoltuk, hogy 2025 közepéig az **F4E** a kockázatok eredményes kezelése érdekében vezessen be integrált kockázatkezelési eljárást belsőkontroll-keretrendszerén belül.		

Rövidítések

BCP	Üzletmenet-folytonossági terv
CA	Tiszta Légi Közlekedés Közös Vállalkozás
CAS	A Bizottság Közös Ellenőrzési Szolgálata
CBE	Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság Közös Vállalkozás
CEF	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz
Csipek KV	Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás
DG CNECT	Európai Bizottság, a Tartalmak, Technológiák és Kommunikációs Hálózatok Főigazgatósága
DG MOVE	Az Európai Bizottság Mobilitáspolitikai és Közlekedési Főigazgatósága
DG RTD	Az Európai Bizottság Kutatási és Innovációs Főigazgatósága
ECCC	Európai Kiberbiztonsági Kompetenciaközpont
EDCTP	Az európai és fejlődő országok klinikai vizsgálatok területén létrejött partnersége
EPPO	Európai Ügyészség
ESP	Külső szolgáltató
EUAN	Európai Uniós Ügynökségek Hálózata
EUMSZ	Az Európai Unió működéséről szóló szerződés
EU-Rail	Európai Vasút Közös Vállalkozás
Euratom	Európai Atomenergia-közösség
EuroHPC	Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika Közös Vállalkozás
F4E	Fusion for Energy Közös Vállalkozás
FP7	Hetedik kutatási és technológiafejlesztési keretprogram (2007–2013)
Globális EÜ EDCTP3	Globális Egészségügyi Közös Vállalkozás és az európai és fejlődő országok klinikai vizsgálatok területén létrehozott partnersége 3
HaDEA	Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség
IHI	Innovatív Egészségügy Közös Vállalkozás
IKAA	Kiegészítő tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulás
IKOP	Operatív tevékenységekhez nyújtott természetbeni hozzájárulás
IMI	Innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító közös vállalkozás

ISA	Nemzetközi könyvvizsgálati standardok
ISSAI	A legfőbb ellenőrző intézmények nemzetközi standardjai
ITER	Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor
ITER-IO	Az ITER Nemzetközi Fúziósenergia-fejlesztési Szervezete
KV	Közös vállalkozás
MFF	Többéves pénzügyi keret
MI	Mesterséges intelligencia
OLAF	Európai Csalás Elleni Hivatal
SESAR 3	„Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás 3 Közös Vállalkozás
SNS	Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások Közös Vállalkozás
Tiszta H2	Tiszta Hidrogén Közös Vállalkozás

SZERZŐI JOGOK

© Európai Unió, 2026

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló 6-2019. sz. számvevőszéki határozat szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licenc alá tartoznak. Ezért főszabály szerint a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett. A Számvevőszéktől származó tartalmak további felhasználásakor azok eredeti értelme és mondanivalója nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további engedélyt is be kell szerezni.

Amennyiben ez megtörtént, akkor a vonatkozó engedély érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és az abban foglalt, egyértelműen meghatározott felhasználási korlátozások érvényesek.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, adott esetben közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

1.2. ábra: Készítette: Eurostat, módosította: Európai Számvevőszék.
Közigazgatási határok: © EuroGeographics © OpenStreetMap a Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 licenc (CC BY-SA) alá tartozik.
Térkép: Eurostat – IMAGE, 06/2026.

1.6. és 1.7. ábra: Az ábrák kidolgozásánál felhasználtuk a Flaticon.com ikonjait. © Freepik Company S.L. Minden jog fenntartva.

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alá tartozó intézményi weboldalai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.

PDF	ISBN 978-92-849-7837-3	ISSN 2812-0108	doi:10.2865/3331221	QJ-01-26-031-HU-N

IDÉZÉS MÓDJA

Európai Számvevőszék, A 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentés az uniós közös vállalkozásokról és hasonló testületekről, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2026.

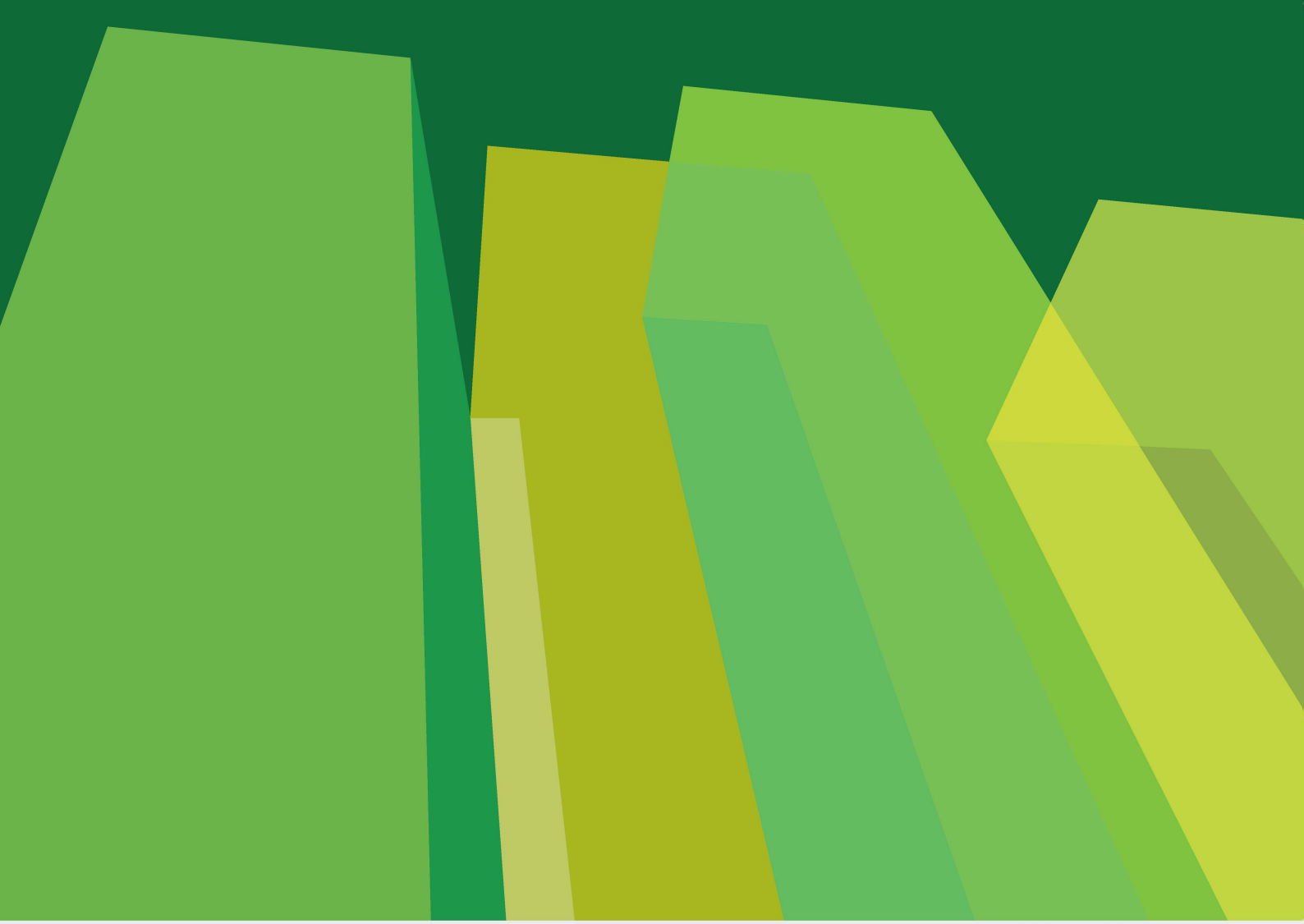



EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK





Az Európai Unió
Kiadóhivatala